

វិទ្យា សាមគ្គីភាព សាមគ្គីភាព

បទវិភាគដ៏ស៊ីជម្រៅនាំមកនូវបញ្ហា

ប្រាប់ វិជ័យ

អ្នកបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជីវិតនិងអ្នកនិយាយជំរុំចិត្តមនុស្សដ៏មានឥទ្ធិពល...

www.facebook.com/7kmer

Fb page : Entertainment And Knowledge

តម្រោពិជ័យសង្គ្រាម

សាមកុក

«បទពិភាក្សាស៊ីលម្រៅសំបកនូវបញ្ហា»

ចំណេះដឹងគ្រប់វិសាលភាព

ប្រាជ្ញ វិជ័យ

អ្នកបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រជីវិតនិងអ្នកនិយាយជំរុញចិត្តមនុស្សដ៏មានគ្រឿង...

ដាំដើមជីវិត

នាយកប្រតិបត្តិ	ប្រាជ្ញ វិជ័យ
កែសម្រួល	ប្រាជ្ញ វិជ័យ
ទីប្រឹក្សា	សាស្ត្រាចារ្យ ទុយ វ៉ាសនា
បណ្តាញការ	ស៊ាន សោភ័ណ
សហការីប្រែ	តឹក រដ្ឋា
រចនាក្រប	សារុន សិទ្ធិ
ពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ	គណៈកម្មការដាំដើមជីវិត
ប្រធានចែកចាយ	កូន ត្រែន
លេខ ISBN	978 999 63 42 011

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង

បោះពុម្ពលើកទី៣ ភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០១២
 សម្រាប់អតិថិជនជាវដុំយើងខ្ញុំនឹងមានសេវាកម្មដល់ទឹកនៃស្នើ។
 សូមទាក់ទងមកលេខៈ ០៧៧ ៨៥ ០៣ ០៥
 Email ☒ Lifegrowthbooks@yahoo.com

អារម្ភកថា

រឿងសាមកុកជា រឿងដ៏ល្បីល្បាញ បោះសម្តែងមិនត្រឹមតែស្រុក
ខ្មែរយើងទេ តែវាក៏ជារឿងដ៏ល្បីល្បាញក្នុងពិភពលោកផងដែរ។ នៅ
លោកខាងលិចគេហៅរឿងសាមកុកនេះថា (The three kingdom) ប្រែ
ជាខេមរៈភាសាយើងថា «នគរ៣» ។ នៅក្នុងសាច់រឿងសាមកុកនេះ
ពោរពេញទៅដោយល្បិចកិច្ចកល និងកាប់ចាក់ប្រយុទ្ធគ្នាយ៉ាងមហា-
អស្ចារ្យហួតមានពាក្យនិយាយតៗគ្នាថា «អ្នកមើលរឿងសាមកុកនេះ
ចប់ប្រាំពីរដងមិនអាចយកជាមិត្តភក្តិបានទៀតផង» ។

តើរឿងនេះវាពិតជាអីចឹងមែនឬយ៉ាងណា? ចំពោះខ្លួនខ្ញុំបាន
បានអាន និងមើលរឿងសាមកុកនេះតាំងពីឆ្នាំ២០០៣មក។ បើគិតជា
ចប់វិញនោះមិនតិចជាង២០៨ដងទេ។ ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្ញុំនេះខ្ញុំមិន
ដែលបានទៅបោកប្រាស់នរណាម្នាក់សោះឡើយ។ នេះសបញ្ជាក់ឲ្យ
ឃើញថាការអានឬមើលរឿងសាមកុកនេះ វាមិនដល់ថ្នាក់ទុកចិត្តមិន
បានសោះ។ ឯមនុស្សខ្លះមិនដែលនឹងបានស្គាល់ថារឿងសាមកុកនោះ
វាមុខយ៉ាងម៉េចផងតែពូកែដើរបោកប្រាស់គេណាស់។ ចុះរឿងនោះ
វាយ៉ាងម៉េចទៅវិញ?...

យើងធ្លាប់ឮតែរឿងសាមកុកតែមិនដែលសួរបានឮទេ ពាក្យថា
«តម្រាពិជ័យសង្គ្រាមសាមកុក»នោះ។ ពាក្យថា«តម្រា ពិជ័យសង្គ្រាម

សាមកុក» មានន័យថាជាកូនប្រយុទ្ធបូកូនយុទ្ធសាស្ត្រខ្លីៗដើម្បីធ្វើការ
ប្រយុទ្ធយកជ័យជម្នះទៅលើសត្រូវរបស់ខ្លួន។ បើអស់លោកណាបាន
អាននូវកូនប្រយុទ្ធ និងកូនយុទ្ធសាស្ត្រខ្លីៗក្នុង «តម្រាពិជ័យសង្គ្រាម
សាមកុក» នេះហើយនឹងបានកើតនូវបញ្ញាដ៏មហាអស្ចារ្យ ហើយអាច
នឹងកែប្រែជីវិតពីចាញ់មកឈ្នះវិញដូចបកចេកដូច្នោះដែរ ដោយគ្រាន់
តែលោកអ្នកនាំយកនូវកូននីមួយៗពី «តម្រាពិជ័យសង្គ្រាមសាមកុក»
នេះទៅធ្វើការវិភាគឲ្យបានស៊ីជម្រៅម្តងមួយៗ ដោយមិនបង្ខំ ព្រោះថា
«តម្រាពិជ័យសង្គ្រាម» ល្អៗកំពុងមានក្នុងដែររបស់លោកអ្នកហើយ។

ខ្ញុំសូមបញ្ជាក់ផងដែរថា ការបកប្រែនេះ គឺបកចេញតាមសំនាង
ភាសាចិនទៀជីវ មិនបកប្រែតាមសំនាងភាសាចិនកុកឆីទេ ដូច្នោះមិត្ត
អ្នកអានខ្លះដែលធ្លាប់តែចាំឈ្មោះតួអង្គនីមួយៗ តាមសំនាងភាសាចិន
កុកឆី ឧទាហរណ៍ដូចជាឆាវឆាវ តែបកតាមសំនាងចិនទៀជីវថាចូតូ
ទៅវិញនោះ ខ្ញុំបាទក៏សូមធ្វើការអភ័យទោសពីមិត្តអ្នកអានផងដែរ។

មួយទៀតដោយខ្ញុំបាទបានផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយតម្រាចាស់ៗដូច
ជាតម្រាលោកឧកញ៉ានូ កន ក៏បកតាមសំនាងចិនទៀជីវដែរ ព្រោះហេតុ
ហេតុដូច្នោះទើបខ្ញុំបាទបកតាមសំនាងចិនទៀជីវតែម្តងទៅ។

(សូមជូនពរលាភស្តុកឲ្យមានសំណាចិត្តល្អដល់អ្នកអានទាំងអស់...)

មាតិការៀង

១/កលយុទ្ធនៃការឡោមព័ទ្ធ.....២

២/ប្រែប្រួលតាមឱកាស.....១១

៣/ចំណុចខ្សោយនៃការចូលរួមពីសម្ព័ន្ធមិត្ត.....១៣

៤/យុទ្ធសាស្ត្រខ្លីប្រើបង្កនូវច្បាប់យកផ្ទះ.....២៨

៥/ឧបាយកលស្រីស្រស់.....៣៧

៦/សង្គ្រាមញោះឲ្យខឹង.....៤១

៧/ឧបាយកលបញ្ឆោតខ្លាពីរក្បាលឲ្យដណ្តើមចំណីអាហារគ្នា.....៤៨

៨/ឧបាយកលដេញខ្លាឲ្យទៅខាំជាមួយគ្រែព្រៃ.....៥៥

៩/ទស្សនវិជ្ជាករយោធារបស់ស៊ិនសេក.....៦១

១០/យុទ្ធសាស្ត្រស្រែកខាងធ្វើតែទៅវាយខាងស្តាំឬវាយពីលិច
បញ្ឆោតពីកើត.....៧០

១១/សិល្បៈក្នុងការដេញប្រយុទ្ធ.....៧៨

១២/ព័ត៌មានក្លែងក្លាយនិងការវិភាគព័ត៌មានរបស់អ្នកដឹកនាំ.....៨៦

១៣/ផែនការរបស់តាន់កុង.....៩៦

១៤/ប្រាជ្ញារបស់ទៀវហ៊ុយ.....១០៥

១៥/ឧបាយកលបោកបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យធ្វើកម្រើងឬឡើងចាង..១១៣

១៦/អ្នកដែលនៅក្នុងហេតុការណ៍តែងវង្វែងអ្នកដែលនៅក្រៅ

ហេតុការណ៍តែងមើលឃើញច្បាស់.....១២០

១៧/សង្គ្រាមប្លន់យកសៀងនៅស្រុកអូរចៅ.....១២៨

១៨/ជួរពូជ្យយោធាក្រចាមអាវ៉ាមដើម្បីបំបែកកម្លាំងសត្រូវ.....១៣៨

១៩/ទឹកចិត្តអ្នកនយោបាយ.....១៤៥

២០/ឧបាយកលពួនស្នាក់វាយលុកទាំង១០ទិសរបស់វៀយ៉ុក....១៥៣

ឡៅពិ
刘备

១

យុទ្ធនិច្ឆ័យ

នៃការ

ឡោមព័ទ្ធ

«កុំតាមសង្កត់បញ្ជាមិត្តឲ្យទាល់ច្រក»

ហើយ«ការឡោមព័ទ្ធត្រូវបើកផ្លូវ...»

ពាក្យសម្តី២ប្រយោគខាងលើនេះជាគោលការណ៍យ៉ាងសំខាន់
 ដែលគេយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើសង្គ្រាមរបស់មនុស្សក្នុងសម័យ
 បុរាណកាល។ កលយុទ្ធនេះបើយើងនិយាយឲ្យងាយស្តាប់ប្រៀបបីដូច
 ជាការដាំទឹកក្នុងផ្ទាំងដោយបិទគម្របឲ្យជិត ពេលទឹកពុះទឹកនឹងរីកមាឌ
 ធំឡើងៗ បើវាគ្មានច្រកចេញទេចំហាយទឹកនឹងបុកផ្ទាំងទាល់តែបែក។
 ដូច្នោះ ការដាំទឹកទើបតម្រូវឲ្យមានប្រហោង ដើម្បីបញ្ចេញចំហាយទឹក
 ការឡោមព័ទ្ធបញ្ជាមិត្តក៏ដូច្នោះដែរ។ ប្រសិនបើដាក់កម្លាំងទ័ពឡោមព័ទ្ធ
 សត្រូវច្រើនពេក ពួកសត្រូវនឹងធ្វើការតស៊ូប្តូរស្លាប់ប្តូររស់ជាមួយមិន
 ខាន។ ដូច្នោះនៅពេលដែលឡោមព័ទ្ធសត្រូវមិនគួរព័ទ្ធទាំងបួនផ្នែកជិត
 នោះទេ ត្រូវតែបណ្តោយឲ្យសត្រូវរត់គេចចេញតាមច្រកដែលយើង
 បើកទុកឲ្យហើយបោកបញ្ឆោតឲ្យពួកវា ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងឧបាយកល
 របស់យើង ទើបធ្វើការវាយប្រហារទៅលើពួកសត្រូវតែម្តង។ នៅក្នុង
 រឿងសាមគ្គីមានកលយុទ្ធឡោមព័ទ្ធបញ្ជាមិត្តមួយវគ្គ ដែលវាទាក់ទង
 នឹងរឿងនេះដូចតទៅ៖

ពេលដែលឡៅពី តាមដូហ៊ុចេញទៅបង្រ្កាបពួកចោរអាវលៀង
 ដែលបោះទីតាំងនៅក្រុងអូនសៀ ទៀងកុកក៏បញ្ជាឲ្យហាន់តុន មកធ្វើ

សង្គ្រាម។ ចំណែកឯដួងហ៊ុំ ក៏បញ្ជាឲ្យឡើង កូនអ្វី និងទៀវហ៊ុយ ឲ្យទៅ
ឡោមព័ទ្ធនៅភាគនិរតី។

ហាន់តុនប្រមូលទ័ពសេះខ្លាំងពីរក្រុមធំៗ សម្រុកចូលវាយលុក
នៅភាគអាគ្នេយ៍ ឡើងក៏លើកទ័ពដេញតាមពីក្រោយថែមទៀតបាន
ធ្វើឲ្យកងទ័ពពួកសត្រូវទទួលបរាជ័យយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ក៏នាំគ្នារត់គេចខ្លួន
ចូលទៅក្នុងក្រុងអូនសៀវិញ។

នៅពេលនោះដួងហ៊ុំ បំបែកកម្លាំងទ័ពឡោមព័ទ្ធជាប់ទិសទាំងបួន
ពេលត្រូវឡោមព័ទ្ធជាប់នៅក្នុងក្រុងក៏កើតទុរភិក្ស។ ហាន់តុន ឃើញ
ដូច្នោះក៏សម្រេចចិត្តបញ្ជូនទូតឲ្យទៅចរចាសារភាពសុំចុះចូលប៉ុន្តែដួងហ៊ុំ
បដិសេធចោលទើបឡើងនិយាយថា «សម័យមុនស្តេចហាន់កូច បាន
ឡើងសោយរាជ្យក៏ដោយសារព្រះអង្គព្រមទទួលយកពួកសត្រូវដែល
សុំចុះចូលជាបក្សពួក ហើយចុះហេតុអ្វីបានជាលោកបដិសេធនូវការ
ចុះចូលរបស់ហាន់តុន ទៅវិញ»។

ដួងហ៊ុំ និយាយតថាព្រោះសម័យកាលខុសគ្នា។ នៅសម័យនោះ
ប្រទេសជាតិមានភាពច្របូកច្របល់ដោយសារតែបាត់បង់រាជវង្សឈិន
ប្រជាជនគ្មានមេដឹកនាំពិតប្រាកដ។ ជាហេតុបណ្តាលឲ្យពួកមេដឹកនាំ
ខ្លាំងៗ ត្រូវប្រើមធ្យោបាយអូសទាញប្រជាជន មកធ្វើជាបក្សពួករបស់

ខ្លួន ព្រោះហេតុដូច្នោះទើបព្រមទទួលការសុំចុះចូលពីពួកសត្រូវដើម្បី
បន្ថែមកម្លាំងរបស់ខ្លួនឲ្យកាន់តែរឹងមាំ ប៉ុន្តែពេលនេះប្រទេសជាតិរបស់
យើងមានស្ថេរភាពហើយពួកសត្រូវក្បត់ជាតិមានគ្នាត្រឹមតែមួយក្រុម
តូចហេតុអ្វីចាំបាច់ទៅខ្លាចពួកវា? ប្រសិនបើយើង ព្រមទទួលការសុំចុះ
ចូលរបស់ពួកវា ប្រទេសជាតិមិនកាន់តែច្របូកច្របល់ទេឬ? ហើយពួក
សត្រូវនឹងកាន់តែបានចិត្ត ដើរបង្កើនប្លន់កាប់សម្លាប់តាមតែអំពើចិត្ត
ព្រោះពួកគេគិតថា បើបរាជ័យពេលណាក៏នឹងចេញមកសុំចុះចូលនៅ
ពេលនោះ វាប្រៀបដូចជាការជ្រោមជ្រែងឲ្យពួកសត្រូវកាន់តែបានចិត្ត
នេះមិនមែនជាមធ្យោបាយដ៏ល្អនោះទេ។

ឡៅពីនិយាយថា «មិនព្រមទទួលការសុំចុះចូលពីពួកសត្រូវក៏
បានតែពួកសត្រូវបើសុំចុះចូលមិនបាន ពួកគេនឹងប្តេជ្ញាធ្វើការប្រយុទ្ធ
យកស្លាប់យករស់យ៉ាងពិតប្រាកដហើយភាពសាមគ្គីរបស់ពួកសត្រូវ
ទាំងនោះគឺជាកម្លាំងដ៏មហាសាល ប្រសិនបើមនុស្សមួយម៉ឺននាក់រួមចិត្ត
គំនិតគ្នាជាជួនមួយ តើលោកគិតថាអាចនឹងទប់ទល់ជាមួយនឹងពួកគេ
បានឬទេ? តើមានប្រយោជន៍អ្វីនៅពេលដែលមានទាហានដេកស្លាប់
ក្នុងថ្នកឈាមរាប់ម៉ឺននាក់ក្នុងសង្គ្រាមនោះ? សុខចិត្តដកទ័ពចេញពីទិស
អាគ្នេយ៍ ហើយត្រៀមវាយលុកនៅទិសពាយ័ព្យត្រឹមតែមួយទិសទើប

ប្រសើរ។ នៅពេលដែលពួកសត្រូវមានជ័យជំនះគេចខ្លួននោះ ពួកគេក៏
គ្មានទឹកចិត្តនឹងធ្វើសង្គ្រាមជ័យដែរ។ ពួកគេនឹងបោះបង់ចោលទីក្រុង
ហើយរត់គេចខ្លួនយ៉ាងពិតប្រាកដ លុះដល់ពេលនោះពួកយើងនាំទ័ព
ទៅពួនស្នាក់នៅច្រកជួរចេញរបស់ពួកវា។ ការធ្វើដូច្នោះ យើងនឹងចាប់
ពួកគេបានយ៉ាងងាយស្រួលបំផុត»។

ជួបភ័យពិចារណាហើយ ក៏យល់ស្របជាមួយនឹងគំនិតរបស់ឡៅពី
ទើបបញ្ជាឲ្យដកកងទ័ពចេញពីទិសអាគ្នេយ៍ ហើយក៏ត្រៀមកម្លាំងទ័ព
វាយលុកនៅទិសពាយ័ព្យ មិនយូរប៉ុន្មានហាន់គុន ក៏ដឹកនាំទ័ពចេញពី
ទីក្រុងអួនសៀ ពិតដូចជាការគិតទុក។

កងទ័ពរបស់ជួបហ៊ុមាន ឡៅពី ក្នុងអ៊ិនធឺណេតវិហ៊ុយដែលពួនស្នាក់
ចាំនៅតាមច្រកជួរដែលបានបើកទុកឲ្យពួកសត្រូវរត់គេចខ្លួននោះ ក៏
ចេញមកដេញសម្លាប់សត្រូវអស់ទាំងនោះ។ នៅពេលដែលហាន់គុន
ស្លាប់កងទ័ពដែលនៅសេសសល់នាំគ្នារត់ខ្ចាត់ខ្ចាយអស់គ្មានសល់។

ខ្លឹមសារនៅក្នុងវគ្គនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីទស្សនវិជ្ជក
នយោបាយរបស់ជួបហ៊ុ ហើយស្របពេលគ្នានេះជ័យដែរ ក៏ចង់បង្ហាញពី
ចំណេះដឹងនិងភាពវាងវៃខាងវិជ្ជកយោធារបស់ឡៅពីជ័យដែរ។ ខណៈ
ពេលដែលឡៅពី ស្ថិតនៅក្នុងឋានៈជាអ្នកមានជ័យជម្នះចំណែកសត្រូវ

ស្ថិតនៅក្នុងឋានៈជាអ្នកបរាជ័យនោះ ឡៅពីនៅតែសម្លឹងមើលឃើញ
នូវដំណោះស្រាយភ្លាមៗថា នៅក្នុងការបរាជ័យរបស់ពួកសត្រូវក៏មាន
លក្ខខណ្ឌល្អៗ បង្កប់ចំណែកផងដែរ។ ឯការមានប្រៀបលើសត្រូវរបស់
ពួកយើង ក៏មានលក្ខខណ្ឌដែលមិនល្អបង្កប់។ ដូច្នោះហើយពួកសត្រូវ
អាចផ្លាស់ប្តូរស្ថានការណ៍ពីបរាជ័យឲ្យមកជាជោគជ័យវិញបាន វាដូច
គ្នាទៅនឹងភាគីរបស់យើងដែលអាចប្តូរពីជោគជ័យទៅជាបរាជ័យដែរ។

ការឡោមព័ទ្ធសត្រូវជិតគ្រប់ទិស ថែមទាំងមិនព្រមទទួលយក
ការសុំចុះចូលពីពួកសត្រូវ វានឹងក្លាយទៅជាកម្លាំងតាបសង្កត់ដែលធ្វើ
ឲ្យបច្ចាមិត្តត្រូវប្រយុទ្ធប្តូរស្លាប់រស់។ ការធ្វើនូវសង្គ្រាមបែបនេះទោះបី
ជាជូហ៊ុំ ទទួលបានជ័យជម្នះក៏ដោយតែត្រូវខាតបង់កម្លាំងទ័ពជាច្រើន
ផងដែរ។ កាលដែលឡៅពី ស្មើឲ្យជូហ៊ុំ បើកច្រកចេញដល់ពួកសត្រូវ
គឺបង្ហាញឲ្យឃើញថាឡៅពី យល់នូវកលយុទ្ធនៃការឡោមព័ទ្ធសត្រូវ
យ៉ាងច្បាស់ ហើយក៏ចេះយកទ្រឹស្តីពីតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមនានា មកកែ
ច្នៃប្រើប្រាស់ជាមួយនឹងស្ថានការណ៍ពិត។

ទស្សនរបស់មេដឹកនាំខាងផ្នែកយោធាបានពោលថា«ជ័យជម្នះ
ដែលស្ថិតក្នុងលក្ខណៈត្រាំត្រង់នោះ មិនមែនជាគោលដៅដ៏ប្រសើរ
ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ពួកគេនោះទេ តែគោលដៅដែលប្រសើរខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត

លើសលប់នោះ វាក៏ជាជ័យជម្នះដែលភាគីរបស់យើងខាតបង់កម្លាំង
ទ័ពតិចបំផុតបូកបាយវាយថ្លៃតបស្ម័នតិចបំផុតឯណោះវិញទេ»។

នៅក្នុងសម័យបុរាណ កម្លាំងនៃការជលិតនៅមិនទាន់មានភាព
រីកចម្រើនទើបមិនមានប្រភេទអាវុធជាញ់បានឆ្ងាយគ្រប់ប្រភេទផ្សេងៗ
ហើយយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការឡោមព័ទ្ធក៏នៅមានកម្រិតទាបបើមិនខ្លាំងជាង
សត្រូវឲ្យពិតប្រាកដទេនោះក៏ពិបាកនឹងយកឈ្នះទៅលើសត្រូវបាន។
ហេតុដូច្នោះហើយទើបអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាពោលថា «វិធីដ៏ប្រសើរ
បំផុតនោះគឺការធ្វើសង្គ្រាមដោយប្រើឧបាយកល វិធីបន្ទាប់គឺសង្គ្រាម
ផ្នែកការទូតឯវិធីទី៣គឺការចូលប្រយុទ្ធគ្នាដោយផ្ទាល់វិធីដែលអន់បំផុត
នោះគឺការឡោមព័ទ្ធទីតាំងរបស់ពួកសត្រូវ។

វិធីនេះអាចប្រើប្រាស់បានលុះត្រាណាតែមានភាពទាល់ច្រកតែ
ប៉ុណ្ណោះ។ ដូច្នោះការឡោមព័ទ្ធត្រូវតែបើកជួរទុកឲ្យពួកសត្រូវយើងត្រូវ
ជៀសវាងការប៉ះទង្គិចនៅត្រង់ចំណុចរឹងមាំរបស់ពួកសត្រូវហើយត្រូវ
តែរង់ចាំវាយលុកនៅត្រង់ចំណុចខ្សោយរបស់ពួកសត្រូវវិញ។

ពាក្យខ្មែរ
របស់យើងបាន
ពោលថា
«បើដេញ
វាយឆ្កែ
កុំវាយ
ឱ្យរហូត
វាទាល់ប្រក
ជាដាច់ខាត»

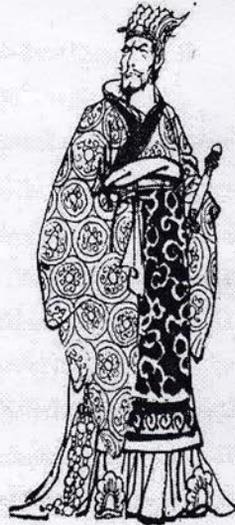
តាំងតុ

董
卓

អួនសៀវ

袁
紹

២

ប្រែប្រួល

តាម

ឱកាស

«នៅក្នុងវគ្គទី៤របស់រឿងសាមគុកនៅត្រង់វគ្គដែលចូលរួមតនឹងលបធ្វើ
ឃាតតាំងតុ...»

ក្រោយពីព្រះបាទឡានតេ ចូលទីវង្គតទៅ តាំងតុ ភ្លៀតឱកាស
រឹបអូសយកអំណាចតែម្នាក់ឯងគត់។ តាំងតុ បានដកហាងជូរពៀន ចេញ
ពីរាជបល្ល័ង្ក ហើយបានតែងតាំងហាងជូរហៀប ឲ្យឡើងគ្រងរាជ្យបាន
បណ្តាលឲ្យមានការក្រោធខ័ន្ទ ពីបណ្តាភារាមុនសព្វមុខមន្ត្រីនៅក្នុងរាំង
យ៉ាងខ្លាំងក្លា។

ពេលនោះចូច្នោះ មានតំណែងជាមេបញ្ជាការកងទ័ពសេះ គាត់ជា
មនុស្សក្លាហាន និងស្រឡាញ់នូវភាពយុត្តិធម៌ ទើបមានគំនិតចង់កម្ចាត់
តាំងតុចោល ហើយបានទៅខ្ចីកាំបិតដីវិសេសមួយពីអង្គអ៊ុន ក្នុងគោល
បំណងលបធ្វើឃាតតាំងតុ។ ខ្លឹមសារនៅក្នុងវគ្គនោះ ខ្ញុំបាទនឹងនាំមក
ពិពណ៌នាលម្អិតដូចតទៅ៖

នៅពេលដែលចូច្នោះ បានកាំបិតវិសេសមកហើយក៏បានដើរទៅ
កាន់សំណាក់របស់លោកមហាឧបរាជ។ លុះចូច្នោះ ឃើញតាំងតុ កំពុង
តែអង្គុយនៅលើអាសនៈដោយមានលីប្លូ នៅក្បែរកៀកដូច្នោះ ទើបមិន
ហ៊ានចាត់ការ។ បន្ទាប់មកតាំងតុ ប្រើលីប្លូ ឲ្យទៅយកសេះមួយក្បាល
មកឲ្យចូច្នោះ ចូច្នោះក៏គិតថាឱកាសរបស់ខ្លួនបានមកដល់ហើយ ព្រមទាំង
បានលួចនិយាយឡើងជាមួយខ្លួនឯងថា «អាមនុស្សអាក្រក់ អាឯងសម

គួរតែស្តាប់»។

នៅខណៈពេលដែលគិតថានឹងដកកាំបិតរកចាក់សម្លាប់តាំងគុ
នោះ ចូច្នោះ ក៏កើតនូវអាការៈភ័យខ្លាចភ្លាមមួយរំពេច។ គាត់គិតថាតាំងគុ
មានមាឌធំប្រហែលជានឹងមានកម្លាំងខ្លាំងទើបមិនហ៊ានចាត់ការ។ គាប់
ជួនពេលនោះតាំងគុ ក៏ទម្រេតខ្លួនបំរុងដៃកល្យម។ វាអាចដោយសារតែ
គាត់ជាមនុស្សធាត់អង្គុយយូរមិនបានឬដោយសារតែតាំងគុ គិតថាចូច្នោះ
មិនមែនជាមនុស្សស្ថិតនៅក្នុងខ្សែភ្នែកជននោះ ទើបជួលខ្លួនដៃកបែរ
ខ្លួនដាក់ឲ្យចូច្នោះ។

ពេលនោះគំនិតរបស់ចូច្នោះ ក៏លេចឡើងមកទៀតថា «ប្រញាប់
ឆ្លៀតឱកាសនៅពេលដែលមនុស្សអាក្រក់នេះកំពុងដៃកលក់ សម្លាប់
វាចោលទៅ!» ចូច្នោះចាប់កាំបិតជាប់នៅក្នុងដៃ ខណៈពេលដែលគិតនឹង
ចាក់សម្លាប់តាំងគុ តាំងគុក៏ងើបមុខឡើង សម្លឹងមើលទៅកាន់កញ្ចក់ក៏
បានឃើញស្រមោលរបស់ចូច្នោះ កំពុងដកកាំបិតនៅពីក្រោយក៏ប្រញាប់
ងាកមកសួរថា«តើឯងគិតចង់ធ្វើអ្វី?»ចំពេលនោះលីប៊ូ ក៏បានដឹកសេះ
មករង់ចាំនៅខាងក្រៅទៀត។ ចូច្នោះបានឃើញស្ថានការណ៍មិនអំណោយ
ផលទើបកើតគំនិតឈ្លាសវៃមួយរំពេច ប្រញាប់លុតជង្គង់ចុះឱនថ្វាយ
កាំបិតដល់តាំងគុ ព្រមទាំងនិយាយថា «ខ្ញុំទើបបានកាំបិតដ៏វិសេសមួយ

ទើបនាំយកមកថ្វាយដល់លោកមហាឧបរាជ»។ បន្ទាប់ពីថ្វាយកាំបិត
រួចហើយ ក៏ប្រញាប់ស្ទុះចេញពីសំណាក់របស់តាំងតុ ហើយក៏រត់គេច
ខ្លួនបាត់ស្រមោល។

នៅក្នុងរឿងសាមកុកមានរឿងរ៉ាវ ដែលទាក់ទងជាមួយនឹងការ
ប្រើប្រាស់ភាពល្អសរៃយករួចខ្លួនជាច្រើន ប៉ុន្តែគ្មានរឿងណាមួយដូច
ចូចថ្វាយកាំបិតដល់តាំងតុ ទេ។

ទង្វើរបស់ចូច ទោះបីជាមានអាកប្បកិរិយាប្រែប្រួលអិលបីដូច
ជាអន្ទង់ ឬជាឥរិយាបថដែលក្រឡិចក្រឡួចខិលខូចមិនសមគួរនឹងយក
មកប្រើក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិតក៏ដោយតែចូច ប្រើអាកប្បកិរិយានេះនៅក្នុង
ដែនការលបធ្វើឃាតតាំងតុ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅផ្នែកនយោបាយ
រួចទៅហើយទើបមិនគួរឲ្យមានការស្អប់ខ្ពើមប៉ុន្មានទេ។ មួយវិញទៀត
វាក៏បានក្លាយជាភាពល្អសរៃដែលមនុស្សជំនាន់ក្រោយៗ បានធ្វើការ
កោតសរសើរផងដែរ។

សម្រាប់អ្នកជំនាញខាងផ្នែកនយោបាយ ការប្រើល្បិចខិលខូចបែប
នេះចាត់ទុកជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការការពារខ្លួនដ៏ល្អសរៃ ហើយវាក៏ជា
គន្លឹះក្នុងការបង្កើតលក្ខខណ្ឌ ដើម្បីភាពជោគជ័យ។ ប្រសិនបើយើង
អានរឿងសាមកុករហូតដល់ចប់នឹងដឹងថា ចូចគឺជាមនុស្សពោរពេញ

ដោយបញ្ញានិងមានភាពឈ្លាសវៃបំផុត។ អ្នកដែលគិតចង់ធ្វើការងារធំ ឬចង់សម្រេចភាពជោគជ័យដ៏មហាសាលក្នុងជីវិតត្រូវតែហ៊ានប្រថុយ គ្រោះថ្នាក់ ហ៊ានធ្វើឬហ៊ានទទួលខុសត្រូវចំពោះការប្រថុយគ្រោះថ្នាក់។ រឿងរ៉ាវគ្រោះថ្នាក់នឹងកើតមានឡើងរាប់រយជំពូកនៅចំពោះមុខយើង។ ដូច្នេះត្រូវតែធ្វើការសម្រេចចិត្តឬឆ្លើយតបភ្លាមៗដើម្បីផ្លាស់ប្តូរទៅតាម ស្ថានភាពណ៍នីមួយៗ។

ការប្រើភាពឈ្លាសវៃបែបនេះ វាមិនមែនជារឿងងាយស្រួល នោះទេ។ ប្រសិនបើយើងចេះផ្លាស់ប្តូរឲ្យវាទៅតាមស្ថានភាពណ៍និងចេះ ប្រើប្រាស់ភាពឈ្លាសវៃដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា យើងនឹងអាចរួចផុតពី គ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗបានយ៉ាងមានសុវត្ថិភាព។

ពាក្យថាប្រែប្រួលតាមឱកាសដំបូងត្រូវចាប់វាឲ្យបាន។ ពាក្យ ថា «ចាប់យកឱកាស» សំដៅដល់អ្នកដែលចេះស្វែងរកប្រយោជន៍ពី ឱកាសដែលកើតឡើងនិងចេះសម្របខ្លួនទៅតាមកាលៈទសៈ ដូចយ៉ាង ចូតូ ដកកាំបិតបំផុសនិងចាក់សម្លាប់តាំងតុ តែពេលដែលភ្នាត់ស្មៅតក់ ប្រញាប់លុតជង្គង់ធ្វើជាយកកាំបិតមកថ្វាយតាំងតុ ជាដើមឬដូចជាវគ្គ ដែលចូតូ អញ្ជើញឡៅពីមកជីកស្រាដើម្បីស្ទាបស្ទង់មើលថាតើឡៅពី គិតចង់ដណ្តើមអំណាចរបស់ខ្លួនឬអត់។ ពេលនោះឡៅពី បានយកនូវ

ពន្លឺជ្រែកបន្ទោរបិទបាំងភាពភ័យខ្លាចរបស់ខ្លួន នេះក៏ជាការប្រែប្រួល
តាមឱកាសដូចគ្នា។ វិធីប្រើប្រាស់យុទ្ធវិធីប្រែប្រួលទៅតាមឱកាសនោះ
គឺជាវិធីដ៏ល្អបំផុត។ យុទ្ធសាស្ត្រមួយនេះ អាចទទួលបានលទ្ធផលល្អ
លុះត្រាតែអ្នកប្រើប្រាស់ ចេះធ្វើឲ្យស្របតាមធម្មជាតិ មិនបន្លំធ្វើរហូត
ទាល់តែគេចាប់ចំណុចបាន ត្រូវតែចេះប្រែប្រួលឲ្យបានឆាប់រហ័សទៅ
តាមពេលវេលា ឱកាស ឬស្ថានភាព និងឥរិយាបថរបស់សត្រូវ។

ការប្រែប្រួលតាមឱកាសនិងប្រើមានភាពឈ្លាសវៃដោះស្រាយ
បញ្ហាឲ្យទាន់ហេតុការណ៍បាន សុទ្ធតែជាគំនិតដែលកើតឡើងមកភ្លាមៗ
ដោយពុំមានការគិតទុកជាមុននោះទេ។ នៅពេលណាដែលមានបញ្ហា
កើតឡើងគឺ ខ្លួនរក្សាលអាចដំណើរការបានយ៉ាងឆាប់រហ័សប្រៀបបីដូច
ជាឧបករណ៍គិតលេខ ដែលអាចបង្ហាញចម្លើយបានដោយស្វ័យប្រវត្តិ
ដូច្នោះឯង។ បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ពួកអ្នកវិទ្យាសាស្ត្របានលាតត្រដាងនូវ
អាជីវកម្មប្រភេទនេះរួចមកហើយ ប៉ុន្តែក្នុងទីនេះគឺ ប្រសិនបើចង់មាន
ភាពឈ្លាសវៃនោះគឺត្រូវអាស្រ័យលើការហ្វឹកហាត់បណ្តុះនិស្ស័យ
របស់យើង។ និយាយជារួមគឺ ភាពឈ្លាសវៃមិនមែនធ្លាក់ចុះមកពីលើ
មេឃឬទេវតាប្រទាននោះទេ។ អ្នកដែលអាចប្រើប្រាស់ភាពឈ្លាសវៃ
ដោះស្រាយបញ្ហាក្នុងពេលដែលមានអាសន្នបាននោះ ត្រូវតែពឹងផ្អែក

ទៅលើការហ្វឹកហាត់និងគិតជាញឹកញាប់ផងដែរ។ ដូចយ៉ាងចូច្នោះ ដែល
ជាអ្នកនយោបាយ និងជាអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាដ៏តូចតែមួយរូបនេះគាត់
មានភាពស្មាត់ជំនាញតាំងតែពីក្មេងមកម៉្លោះ គាត់មិនមែនទើបតែគ្នាត
ក្នុងពេលមានបញ្ហានោះទេ។

នៅក្នុងវគ្គទីមួយរបស់រឿងសាមគ្គី បានចាប់ផ្តើមពីពណ៌នា
រឿងចូច្នោះ តាំងតែពីបើកឆាកមកថា «កាលនៅពីក្មេងឪពុកមានរបស់ចូច្នោះ
ឃើញចូច្នោះ ចូលចិត្តតែដើរលេងពាលា អាវ៉ាសែក៏កើតចិត្តស្អប់ ទើបនាំ
យករឿងរ៉ាវទៅប្រាប់ចូក្នុង ដែលត្រូវជាឪពុករបស់ចូច្នោះ ចូក្នុងហោចូច្នោះមក
ស្តីបន្ទោសធ្វើឲ្យចូច្នោះ ក្រោយនឹងយ៉ាងខ្លាំង ទើបរិះរកឧបាយកលធ្វើបាប
ឪពុកមារីញ»។

នៅថ្ងៃមួយ ចូច្នោះបានឃើញឪពុកមាដើរមក ក៏ធ្វើតុជាខ្យល់
ចាប់ដេកបម្រះនេនៀលនៅនឹងដី។ ឪពុកមាឃើញហើយភិតភ័យយ៉ាង
ខ្លាំងទើបប្រញាប់ទៅប្រាប់ដល់ចូក្នុង ពេលដែលចូក្នុង មកដល់ ចូច្នោះដូច
ជាមិនមានអ្វីកើតឡើង។ ចូក្នុងនិយាយថា«ឪពុកមានរបស់ឯងប្រាប់ថាឯង
ខ្យល់ចាប់ឥឡូវបានជាស្រួលបួលហើយឬនៅ?» ចូច្នោះឆ្លើយថា«កូនមិន
ដែលមានជម្ងឺនេះទេឪពុកមាស្អប់មុខកូនទើបស្វែងរករឿងប្តឹងពុក»។

ចូក ក៏ជឿពាក្យសម្តីរបស់ចូត ចាប់តាំងពីពេលនោះមកពេល
ដែលឪពុកមានរបស់ចូត នាំរឿងយកទៅប្តឹងទៀតក៏ចូក មិនជឿទើបធ្វើ
ឲ្យចូត កាន់តែបានចិត្ត ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ពាលាអាវ៉ាសែច្រើនឡើងថែម
ទៀត។

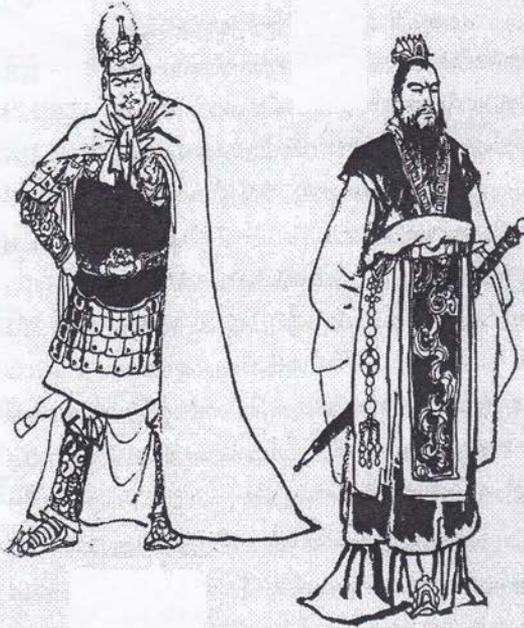
នៅមាននិទានមួយវគ្គទៀតបាននិយាយថា «កាលចូត មានវ័យ
ជំទង់តែងតែបបួលអ្ននសៀវ ដើរលេងជាមួយគ្នា។ ថ្ងៃមួយពួកគេទាំង
ពីរនាក់បានទៅលួចមើលគូស្វាមីភរិយា ដែលទើបតែរៀបការហើយ
ថ្មីៗ។ ពួកគេនាំគ្នាលបបួលទៅក្នុងចំការរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ។ ពេលនោះចូត
ក៏ស្រែកឡើងថា «មានចោរចូលផ្ទះ ចោរនៅទីនេះ ! » មនុស្សនៅក្នុងផ្ទះ
នាំគ្នាចេញមកដេញចាប់ចោរ។ ចូត ក៏ឆ្លៀតឱកាសនោះលួចយកកូន
ក្រមុំគេទៅបាត់តែជាអកុសលបានវង្វេងជួវចូលក្នុងព្រៃបន្ទាស្រាប់តែ
អ្ននសៀវ រកច្រកចេញមកវិញមិនបានសោះទើបចូត ស្រែកខ្លាំងៗឡើង
ថា «ចោរនៅទីនេះ ! » អ្ននសៀវ ភ័យខ្លាំងពេកទើបរើបម្រះចេញពីព្រៃ
បន្ទាទាល់តែបាន។

បទវិភាគខាងលើនេះ វាសបញ្ជាក់ឲ្យបានឃើញថា ឧបាយកល
បោកប្រាស់ផ្សេងៗ មិនមែនបានមកតែពីតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមតែម្យ៉ាង
នោះទេគឺត្រូវមានការគិតដ៏ឈ្លាសវៃជងដែរ។

«តំនិត
ច្នៃប្រឌិត
បូកនឹង
តំនិតហ៊ាន
បូកនឹង
ធ្វើសកម្មភាព
ស្មើនឹង
ឧបាយកល
នាំជីវិតជោគជ័យ»

អូនសៀវ

袁紹

ចូចូ

曹操

៣

ចំណុចខ្សោយ នៃការចូលរួម ពីសម្ព័ន្ធមិត្ត

នៅក្នុងវត្តទី៥របស់រឿងនិទានសាមកុកនិយាយថា

បន្ទាប់ពីចូល បានទទួលភាពបរាជ័យក្នុងការលបធ្វើឃាតតាំងតុ ហើយក៏បានរត់គេចខ្លួនទៅកាន់ក្រុងឡុងអៀង បានពុះពារឧបសគ្គគ្រប់ បែបយ៉ាងទើបចូលមកដល់ក្រុងតាន់លិវ ធ្វើការប្រមូលផ្តុំកម្លាំងទ័ពនៅ ទីនោះព្រមទាំងធ្វើសារទៅបបែរ បបួលចៅហ្វាយខេត្តផ្សេងៗ ឲ្យលើក ទ័ពមកជួយបង្ក្រាបតាំងតុ នៅពេលដែលសារលិខិតបានទៅដល់ដៃ ចៅហ្វាយខេត្តផ្សេងៗ។ គេក៏នាំគ្នាទទួលការបបួលរបស់ចូល ហើយនាំ គ្នាលើកទ័ពមកមួយរំពេច។ ចៅហ្វាយខេត្តដែលលើកទ័ពមកលើក នេះមានដូចជា៖

- អួន ស៊ុត ចៅហ្វាយខេត្តឡាយ៉ុង
- ហាក់ ហុក ចៅហ្វាយខេត្តតិចជីវ
- ខុន ម៉ ចៅហ្វាយខេត្តសៀវជីវ
- ឡៅ តាយ ចៅហ្វាយខេត្តអិវជីវ
- អង ខង ចៅហ្វាយខេត្តហូឡាយ
- ទៀវ ម៉ៅ ចៅហ្វាយខេត្តតាន់លិវ
- ទៀវ ប៊ូ ចៅហ្វាយខេត្តតងគុន
- អួន អ៊ុយ ចៅហ្វាយខេត្តស៊ិនយ៉ុង
- ប៉ៅ ស៊ីន ចៅហ្វាយខេត្តចេប៉ាក់

- ខុន ឡេង ចៅហ្វាយខេត្តប៉ាក់ហៃ
- ទៀវ ធៀវ ចៅហ្វាយខេត្តកងលេង
- តូ កៀម ចៅហ្វាយខេត្តឈីជីវ
- ម៉ា ថេង ចៅហ្វាយខេត្តសេលៀង
- ស៊ិន កៀន ចៅហ្វាយខេត្ត តៀងសា
- ទៀន អៀន ចៅហ្វាយខេត្ត សៀងតុង
- កង ស៊ិនចាន ចៅហ្វាយខេត្តប៉ាក់ប៉េង
- អួន សៀវ ចៅហ្វាយខេត្តតុតហៃ។

បូករួមបញ្ចូលគ្នាជាមួយកងទ័ពរបស់ចូតូផងមាន១៨ក្រុម សរុប កម្លាំងទ័ពទាំងអស់មានដល់១០ម៉ឺននាក់ ពួកគេបានលើកឲ្យអួនសៀវ ចៅហ្វាយខេត្តតុតហៃ ធ្វើជាមេដឹកនាំ ដើម្បីបុករុកចូលក្រុងឡូកអៀង យ៉ាងអង្គអាចក្លាហានជាទីបំផុត។ ប៉ុន្តែកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តទាំង១៨ខេត្ត ដែលរឹងមាំក្លាហានជាងកងទ័ពរបស់តាំងតុ រាប់រយដងបែរជាមិនអាច ធ្វើអ្វីតាំងតុ បាន។ នៅទីបំផុតបានត្រឹមតែបណ្តោយឲ្យតាំងតុ គេចខ្លួន ចេញពីក្រុងឡូកអៀង យ៉ាងសប្បាយ។

ចាប់តាំងតែពីពេលនោះមក សង្គ្រាមដណ្តើមអំណាចគ្នារវាង ពួកចៅហ្វាយខេត្តផ្សេងៗក៏បានផ្ទុះឡើង។ តើមូលហេតុអ្វីទើបកងទ័ព

ទាំង១៨ខេត្តក្រុងសម្លាប់តាំងតុ មិនបានសម្រេច?

ក្នុងរឿងនិទានសាមកុកបានពណ៌នាទុកថា មូលហេតុសំខាន់ៗ ដែលធ្វើឲ្យកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្ត«ឈ្មោះប្រកែកគ្នា»មិនយល់ស្របគ្នានោះ គឺបណ្តាលមកពី៖

ប្រការទី១ ប៉ោស៊ិន ចៅហ្វាយខេត្តចេប៉ាក់ ចង់បានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ទើបលួចបញ្ជូនប៉ោតុន ដែលត្រូវជាប្អូនប្រុស របស់ខ្លួននាំទ័ពសំដៅទៅ តាមជួរកាត់ កាត់មុខស៊ិនកៀន ដែលមានឋានៈជាមេទ័ពស្រួចទទួល បន្ទុកនៅក្នុងការ វាយលុកនៅផ្នែកគិស៊ុយកួន តែនៅទីបំផុត ប៉ោតុនក៏ ស្លាប់យ៉ាងវេទនា។ ក្នុងហេតុការណ៍លើកនេះ បានចាប់ផ្តើមធ្វើឲ្យទ័ព សម្ព័ន្ធមិត្តទាំង១៨ខេត្តក្រុងខូចទ្រង់ទ្រាយក្បួនទ័ព។

ប្រការទី២ កងទ័ពរបស់ស៊ិនកៀន ដែលជាទ័ពស្រួចទទួលបន្ទុក វាយលុកខាងផ្នែកគិស៊ុយកួន បានទទួលជ័យជម្នះតែអួនសៀវ ដែល ជាកងទ័ពជំនួយបែរទៅជាមានការច្រណែនជាមួយនឹងស៊ិនកៀន ទើប បានជាមិនព្រមបញ្ជូនស្បៀងទៅឲ្យ ការខ្វែងគំនិតគ្នាទាំងនេះធ្វើឲ្យទ័ព សម្ព័ន្ធមិត្តមានភាពច្របូកច្របល់។

ប្រការទី៣ បន្ទាប់ពីលីប៊ូ ធ្វើសង្គ្រាមចាញ់នៅឯប៉ែកហ៊ៅឡូកួន ហើយ តាំងតុបានឃើញស្ថានភាពមិនស្រួល ទើបចាប់ស្តេចធ្វើជា

ឈ្លើយសឹក (ចំណាប់ខ្លាំង) ហើយផ្លាស់ប្តូររាជធានីត្រលប់ទៅកាន់ក្រុង
ឡុងអៀងវិញ។

ចូចូ គិតនឹងចង់ធ្វើតយកឱកាសនេះ ដេញកាប់សម្លាប់តាំងតុ
តែអ្ននសៀវ បែរជានិយាយឡើងថា «កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តហត់ឡើយខ្លាំង
ណាស់មិនអាចធ្វើបានទេបើដេញពីក្រោយក្រែងទទួលបរាជ័យ»។ នេះ
គឺជាឧអាងមិនព្រមលើកទ័ពរបស់អ្ននសៀវ។

ចូចូសម្រេចចិត្តលើកទ័ពទៅតែម្នាក់ឯង ទើបត្រូវកងទ័ពរបស់
តាំងតុ ដែលពួនស្នាក់ចាំវាយប្រហារធ្វើឲ្យចូចូ ចាញ់យ៉ាងដំណាំ។ ចូចូ
ក្រោធខឹងនឹងអ្ននសៀវ ខ្លាំងណាស់ ទើបគិតថា អ្ននសៀវ ជាមេដឹកនាំ
អសមត្ថភាព ក៏នាំទ័ពសំដៅទៅក្រុងអេងជីវ កងស៊ុនបានឃើញចូចូ
ដកខ្លួនចេញក៏លើកទ័ពត្រលប់ទៅវិញដូចគ្នា។ ហេតុការណ៍នេះធ្វើឲ្យ
កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តបែកបាក់គ្នា។

ប្រការទី៤ ស៊ុនកៀន បានលើកទ័ពសម្រុកចូលវាយលុកក្រុង
ឡុងអៀង បានត្រាប្រចាំដែនដី ទើបស្រមៃចង់ធ្វើជាស្តេចតែម្នាក់ឯង
លះបង់កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្ត និងគិតចង់លើកទ័ពត្រលប់ទៅក្រុងកាំងតាំង
វិញជាបន្ទាន់។ អ្ននសៀវក្រោធខឹងខ្លាំងណាស់ទើបបញ្ជូនសារសម្ងាត់
បញ្ជាឲ្យឡៅពៀវ ចាំពួនស្នាក់វាយប្រហារស៊ុនកៀន ដូច្នោះហើយទើប

ស៊ុនកៀននិងឡៅពៀវមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នាខ្លាំងក្លាបំផុត។

ប្រការទី៥ កងទ័ពរបស់ឡៅតាយ និងឡៅវ៉ូ ខ្វះខាតស្បៀង
អាហារទើបបានកើតសង្គ្រាមដណ្តើមស្បៀងអាហារគ្នា។

ប្រការទី៦ អ្ននសៀវ ឃើញចៅហ្វាយខេត្តជ្រុងទាស់ទែនខ្លួន
គំនិតគ្នាដូច្នោះ ប្រហែលជាមានភាពពិបាកក្នុងការដឹកនាំ ទើបបានដក
កម្លាំងទ័ពរបស់ខ្លួនចេញពីក្រុងឡៅវ៉ូ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងកួនតង។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមកកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តទាំង១៨ខេត្តក្រុង ក៏
បែកបាក់គ្នាជាបក្សជាពួក រហូតរលាយរលត់ដោយហេតុការណ៍យ៉ាង
នេះឯង។ បន្ទាប់មកទៀត សង្គ្រាមដណ្តើមដែនដីដែលជារឿងដីក្តៅ
គគុករបស់ពួកមេទ័ពទាំងឡាយក៏បានចាប់ផ្តើម។ ការពិតការបែកបាក់
គ្នារបស់កងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តនេះ គឺជារឿងដែលមិនអាចជៀសវាងបាន
មែនព្រោះថាកងទ័ព១៨ក្រុងមានចិត្ត១៨ដួង។ ម្នាក់ៗបោះពួយសំដៅ
តែទៅលើផលប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន និងគោលដៅរៀងៗខ្លួន។ ម្នាក់គិត
ថានឹងធ្វើឱកាសចាប់យកត្រីនៅក្នុងទឹកល្អក់ និងធ្វើឱកាសស្វែង
រកប្រយោជន៍ដាក់ខ្លួន។ ម្នាក់ៗគិតតែបំផ្លាញភាគីម្ខាងទៀតឲ្យខ្ទេចខ្ទី។
ហេតុដូច្នោះហើយទើបកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តមិនមានភាពស្ថិតស្ថេរ។

ឥទ្ធិពលរបស់តាំងតុ គឺជាភាពគ្រោះថ្នាក់ដ៏ធំធេង ចំពោះជល
ប្រយោជន៍រួមរបស់ពួកចៅហ្វាយខេត្តផ្សេងៗ។ ហេតុនេះហើយទើប
ពួកគេព្រមទទួលការអំពាវនាវរបស់ចូច្ច បង្កើតជាសម្ពន្ធមិត្តឡើងដើម្បី
មកកម្ចាត់តាំងតុ ប៉ុន្តែពេលដែលឃើញតាំងតុ អស់ប្លន្ទិ ហើយមិនមាន
គ្រោះថ្នាក់ដល់ខ្លួន ទើបម្នាក់ៗចាប់ផ្តើមដណ្តើមអំណាចបុណ្យសក្តិគ្នា
យ៉ាងឯងឯង។

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ មានសង្គ្រាមដែលកើតពីមូលហេតុដូច្នោះ
ច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ជាមូលហេតុធ្វើឲ្យកម្លាំងទ័ពដែលមានគ្នាច្រើនជាង
មិនអាចយកឈ្នះកម្លាំងទ័ពដែលមានគ្នាតិចជាងបាន។

អ្នកប្រាជ្ញម្នាក់បានពោលទុកមកថា «នៅក្នុងលោកនេះមិនមាន
សត្រូវដែលស្ថិតស្ថេរ ហើយវាក៏គ្មានមិត្តដែលស្ថិតស្ថេរដែរ មានតែ
ជលប្រយោជន៍មួយប៉ុណ្ណោះដែលស្ថិតស្ថេរ»។

២២២ «គ្មានមិត្តគ្មានសត្រូវគឺមានតែជលប្រយោជន៍ប៉ុណ្ណោះ»

៤

យុទ្ធសាស្ត្រ

ខ្ចីប្រើបង្គន់

រួច

ប្លន់យកផ្ទះ

យុទ្ធសាស្ត្រនេះជនជាតិចិននិយាយថា«ខ្ចីជួវវាយយករដ្ឋក្នុង»

យុទ្ធវិធីនេះ ប្រៀបដូចជាពួកចោរសម័យបច្ចុប្បន្ន ដែលមកសុំ
ខ្ចីប្រើប្រាស់បង្កន់បោកបញ្ឆោតម្ចាស់ផ្ទះថា«ចុកពោះទ្រាំលែងបាន»។
ម្ចាស់ផ្ទះចិត្តល្អក៏ឲ្យចូលបង្កន់។ លុះដល់ពេលចេញមកវិញ ពួកចោរក៏
ធ្លៀតឱកាសនោះប្លន់ដណ្តើមយកទ្រព្យសម្បត្តិទៅអស់គ្មានសល់។

រឿង«ខ្ចីជួវវាយយករដ្ឋក្នុង»នេះបានកើតឡើងតាំងតែក្នុងសម័យ
លុន ឈឺវ សម័យនោះរដ្ឋវី និងរដ្ឋក្នុង គឺជារដ្ឋជិតខាងនឹងគ្នាអាចហៅ
បានថា«ជារដ្ឋបងរដ្ឋប្អូន»ដែលត្រូវតឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមកប្រៀប
ដូចជាអណ្តាតនិងធ្មេញដូច្នោះឯង។ ក្រោយមករដ្ឋជិនដែលជារដ្ឋធំគិត
ចង់លេបត្របាក់យករដ្ឋទាំងពីរ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ៦៤៨ មុនគ្រឹះសករាជស្តេចជិនសៀនកុង បានប្រើ
យុទ្ធសាស្ត្រ«សុំខ្ចីប្រើបង្កន់រួចប្លន់ផ្ទះ»ដោយនាំយកមាសពេជ្រនិងសេះ
មានពូជល្អៗធ្វើជានយរបោកបញ្ឆោតស្តេចរបស់រដ្ឋវីព្រមទាំងបញ្ជូនទូត
ទៅចរចាជាមួយដែនដីរដ្ឋវីថា«សុំខ្ចីជួវឆ្លងកាត់ទៅវាយយករដ្ឋក្នុង បន្តិច
នៅរដូវប្រាំងនេះ»។ នៅក្នុងឆ្នាំនោះកងទ័ពជិន ក៏រឹបអូសយកបានក្រុង
សៀយ៉ាងរបស់រដ្ឋក្នុង។

ពាឆ្នាំក្រោយមក ស្តេចជិនសៀនកុង មកសុំខ្ចីជួវរដ្ឋវីដើម្បីវាយ
យករដ្ឋក្នុងទៀត បណ្តាណាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រីនៅក្នុងរដ្ឋវី នាំគ្នាជំទាស់ប៉ុន្តែ

ស្តេចរដ្ឋវី មិនស្តាប់យល់ព្រមឲ្យរដ្ឋជិន លើកទ័ពឆ្លងកាត់ទៅវាយយក
រដ្ឋក្នុង ម្តងទៀត។ ក្រោយពីកងទ័ពជិន វាយយករដ្ឋក្នុង បានហើយ ពេល
ត្រលប់វិញក៏ឆ្លៀតឱកាសនោះវាយយករដ្ឋវីមួយទៀតផងដែរ។

៣៣៣ ជិនសៀវកុង បាញ់ព្រួញមួយតែបានសត្វពីរទទួលបានជោគជ័យ
យ៉ាងងាយស្រួលបំផុត ។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមកសុភាសិតដែលនិយាយថា«ខ្លីជូរវាយ
យករដ្ឋក្នុង» ក៏បានក្លាយទៅជារូបមន្តមួយផ្នែកយោធា។ មនុស្សជំនាន់
ក្រោយក៏នាំគ្នាយករូបមន្តនេះទៅប្រើម្តងហើយម្តងទៀត«មានទាំងអ្នក
ទទួលបានជោគជ័យនិងអ្នកទទួលបរាជ័យ»។

ក្នុងរឿងសាមកុកមានយុទ្ធសាស្ត្រនេះដូចគ្នាគឺ ពេលអ្ននសៀវ
លើកទ័ពចេញពីក្រុងឡុកអៀង ទៅបោះជំរំទ័ពនៅក្រុងហូឡាយ នោះ
កងទ័ពរបស់អ្ននសៀវ ខ្វះខាតស្បៀងអាហារ។ ពេលនោះ អ្ននសៀវ
នឹកគិតចង់បានក្រុងគិដិវ ដែលជាក្រុងសម្បូរសំប្បាយរបស់ហាន់ហុក
ទាល់តែស្រក់ទឹកមាត់ ទើបហង់គីគុន ជាមន្ត្រីស្មោះត្រង់របស់អ្ននសៀវ
ណែនាំថា «យើងគួរតែលួចធ្វើសារទៅប្រាប់កងស៊ិនបាន ថាឲ្យលើក
ទ័ពមកវាយយកក្រុងគិដិវ ជួយគ្នាវាយសន្ទប់ទាំងសងខាង ពេលក្រុង
មកដល់ដៃ យើងនឹងចែកគ្នាម្នាក់ពាក់កណ្តាល កងស៊ិនបាននឹងយល់
ព្រមយ៉ាងពិតប្រាកដ។ ឯហាន់ហុក ចៅហ្វាយខេត្តក្រុងគិដិវ ជាមនុស្ស

គ្មានសតិបញ្ញា នឹងរត់មកសុំការជួយសង្គ្រោះពីលោកម្ចាស់ជាក់ជាមិន
ខាន។ លុះដល់ពេលនោះ លោកនឹងទទួលបានក្រុងគិរិវរ ដូចបំណង
ប្រាថ្នាយ៉ាងប្រាកដ»។

អ្ននសៀវ បានឮដូច្នោះហើយ ក៏បានប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើសារ
ទៅប្រាប់ដល់កងស៊ុនចាន និងណាត់ឲ្យកងស៊ុនចាន លើកទ័ពមកជួយ
វាយក្រុងគិរិវរ ស្របពេលគ្នានោះដែរ ក៏បញ្ជូន«ទូត»ឲ្យទៅរាយការណ៍
ប្រាប់ដល់ហាន់ហុកថា កងស៊ុនចានកំពុងលើកកងទ័ពមកវាយយក
ក្រុងគិរិវរហើយ។

ហាន់ហុកបានទទួលព័ត៌មានភ្លាម ក៏ភ័យស្លន់ស្លោមិនជឿពាក្យ
ណែនាំរបស់នាម៉ឺនសព្វមុខមន្ត្រីសោះ ទើបប្រញាប់បញ្ជូនទូតឲ្យទៅសុំ
ការជួយសង្គ្រោះពីអ្ននសៀវ។

បន្ទាប់ពីអ្ននសៀវ បានលើកទ័ពមកដល់ក្រុងគិរិវរ ហើយនោះ
ក៏តែងតាំងហាន់ហុក ឲ្យជាមេទ័ពឯក ប្រគល់ភារកិច្ចទៅឲ្យទៀនហង់
ទៅស៊ីវ និង ហង់គី មើលការខុសត្រូវក្រុងគិរិវរ បែបនេះគឺមានន័យថា
បានលេបអំណាចរបស់ហាន់ហុក ទាំងស្រុងហើយ។

ហាន់ហុកខូចចិត្តណាស់ ទើបបោះបង់ចោលក្រុមគ្រូសារសាច់-
ញាតិ ហើយជិះសេះរត់គេចខ្លួនទៅរស់នៅជាមួយនឹងទៀវម៉ៅ ក្នុងក្រុង

ទិវលីវ បន្ទាប់ពីនោះមកអូនសៀវ និងកងស៊ុនបាន ដែលជាសម្ពន្ធមិត្ត ក៏ប្រឈមមុខដាក់គ្នា ម្នាក់ៗសុទ្ធតែចង់គ្រប់គ្រងក្រុងគិរីវិ ទើបកើតជា សង្គ្រាមជុះឡើងឥតឈប់ឈរ។

អូនសៀវ រឹបអូសយកបានក្រុងគិរីវិ ដោយប្រើយុទ្ធសាស្ត្រ«ខ្ចី ជួវវាយយករដ្ឋក្ត»ហើយបានទទួលជ័យជម្នះយ៉ាងងាយស្រួលបំផុត។

ជីវយីក៏ធ្លាប់ប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះដូចគ្នាដែរ ក៏ប៉ុន្តែទទួល នូវភាពបរាជ័យទាំងស្រុង។ រឿងនេះគឺមាននៅក្នុងរឿងនិទានសាមកុក វគ្គទី៤៦ ក្រោយពីធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងសេកជេក ចប់ហើយ ឡៅពី បានធ្វើតាមផែនការរបស់ខ្លួនបែង ឆ្លៀតយកឱកាសពេលដែលជីវយី កំពុងតែធ្វើសង្គ្រាមជាមួយចូតូ សម្រុកចូលរឹបអូសយកក្រុង«កេងជីវ» ដោយប្រាប់ថា«សុំខ្ចី»ក្រុងកេងជីវប្រើប្រាស់ជាបណ្តោះអាសន្ន។

ក្រោយមក តាំងពី បញ្ជូនទូតមកទារក្រុងកេងជីវ វិញជាច្រើន លើកច្រើនសាតែមិនបានវិញទាល់តែសោះ។ ដំបូងខ្លួនបែង ធ្លាប់សន្យា ថាបន្ទាប់ពីវាយយកក្រុងសេឈួន បានមកដល់ដៃហើយ នឹងប្រគល់ ក្រុងកេងជីវ ទៅឲ្យវិញ។ ក្រោយមកទៀតក៏អាងថាឡៅជឿន ដែលជា អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុងសេឈួន នោះជាខ្សែស្រឡាយរបស់ឡៅពី ប្រសិនបើ លើកទំពៅដណ្តើមយកក្រុងសេឈួន នោះ ខ្លាចក្រុងមនុស្សម្នាគេ

ដាក់បណ្តាសា។

ភាគីខាងឡៅពី ស្វែងរកឧបករណ៍ដោះស្រាយហ្នឹងហើយម្តងទៀត បានធ្វើឲ្យជីវយី ក្រោធខឹងសឹងដាច់ក្បាលដាច់កន្ទុយទើបនឹករកឧបាយ ឡើងថា «ប្រសិនបើឡៅពី មិនព្រមលើកកងទ័ពទៅវាយដណ្តើមយក ក្រុងសេឈួន ទេនោះ ខ្ញុំជីវយី នឹងលើកទ័ពដណ្តើមយកមកឲ្យដោយ ខ្លួនឯង»។

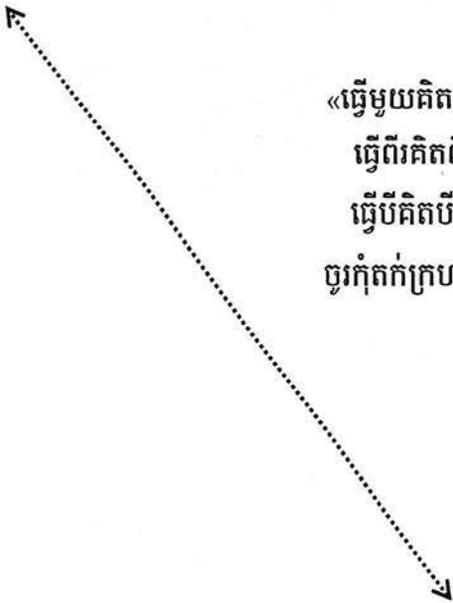
ជីវយី សង្ឃឹមថា គេនឹងបានប្រើប្រាស់នូវដែនការលើកទ័ពទៅ ដណ្តើមយកក្រុងសេឈួន ដោយឆ្លងកាត់ក្រុងកេងជីវ ពេលត្រលប់ មកវិញវាយយកកេងជីវ តែម្តងតែមិននឹកស្មានសោះថាខ្លួនបេង ដែល ជាកំពូលអ្នកប្រាជ្ញដឹងទាន់ហេតុការណ៍ទាល់តែសោះ ហើយបានដាក់ ដែនការបកទៅរកជីវយី វិញ ធ្វើឲ្យជីវយី ទាល់ប្រាជ្ញាធ្លាក់ចូលទៅក្នុង ឧបាយកលរបស់ខ្លួនបេង តែម្តង។ ខណៈពេលដែលជីវយី លើកទ័ព មកដល់ក្រុងកេងជីវ កងទ័ពដែលពួនស្នាក់ចាំ ក៏បានស្ទុះច្រូតចេញមក ឡោមព័ទ្ធកងទាហានរបស់ជីវយី ជាប់ សម្លេងស្រែកឲ្យចាប់ជីវយី ទាំង រស់ក៏លាន់ពួកនរំពងពេញព្រៃ ពេលដែលជីវយី ដឹងថា «ចាញ់ឧបាយ ក៏ស្រែកឡើងខ្លាំងដោយកំហឹង»។ ស្នាមរបួសដែលត្រូវគ្រាប់ព្រួញក៏ រើឡើងបណ្តាលឲ្យជីវយី ធ្លាក់ពីលើខ្នងសេះលាន់ស្ទុះឡើងខ្នាត។

បទវិភាគខាងលើបានបង្ហាញថា ទាំងអ្ននសៀវ ទាំងជីវយី ប្រើ
 យុទ្ធសាស្ត្រដូចគ្នាប៉ុន្តែឲ្យផលខុសប្លែកពីគ្នា។ ដូច្នោះ គោលសំខាន់ៗ
 ក្នុងការប្រើយុទ្ធសាស្ត្រគឺត្រូវចេះជ្រាស់ប្តូរត្រូវបង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗ បើ
 គិតចង់ធ្វើគ្រាប់តាម «រូបមន្តស្រាប់» របស់អ្នកដទៃនោះ គឺត្រូវចេះប្រែ
 ប្រួលទៅតាមកាលៈទេសៈ និងអាចជ្រាស់ប្តូរបានទាន់ពេលវេលា ទើប
 អាចជួបប្រទះនូវភាពជោគជ័យ។ ដូចយ៉ាងអ្ននសៀវ ធ្វើតាមផែនការ
 របស់ហានគី ដំបូងបន្តិចធ្វើជាបែបបបួលកងស៊ិនបាន ឲ្យលើកកងទ័ព
 មកជួយវាយក្រុងគិជីវ តែជួយទៅវិញបែរជានាំព័ត៌មានទៅប្រាប់ដល់
 ហាន់ហុកធ្វើឲ្យហាន់ហុកចាញ់ឧបាយ ដើម្បីមកសុំការជួយសង្គ្រោះពី
 ខ្លួន។ នៅពេលបុកចូលក៏រឹបអូសយកក្រុងគិជីវ បានហើយទើបកម្ចាត់
 ហាន់ហុកឲ្យជុតស្រឡះតែម្តង។

មូលហេតុធំ ដែលធ្វើឲ្យអ្ននសៀវ ជួបប្រទះនូវភាពជោគជ័យ
 ក្នុងការប្រើយុទ្ធសាស្ត្រនេះដោយសារតែអ្ននសៀវ បានសិក្សាទិន្នន័យ
 ផ្សេងៗយ៉ាងល្អិតល្អន់ហើយអាចសរុបបានថា ហាន់ហុកគឺជាមនុស្ស
 ដែលគ្មានបញ្ហាទើបចាញ់កលឧបាយខ្លួនយ៉ាងងាយ។

ម្យ៉ាងវិញទៀតអ្ននសៀវ ធ្វើមិនអាចឲ្យអ្នកដទៃចាប់ចំណុចបាន
 ហើយអាចកំបាំង ទើបតែលាតត្រដាង នៅពេលដែលផែនការរបស់

អ្ននសៀវ បានសម្រេចគោលដៅតែជីវយី ទទួលបរាជ័យពីយុទ្ធសាស្ត្រ
នេះដោយសារតែចិត្តអន្ទះសា និងចង់ដណ្តើមយកក្រុងកេងជីវ ត្រលប់
មកវិញឲ្យខានតែបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស បូករួមជាមួយនឹងក្រុងកេងជីវ
មានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ផង ទើបជីវយី មិនអាចសម្រេចគោលបំណង
របស់ខ្លួនបាន។ ដូច្នោះការប្រើប្រាស់ឧបាយកលត្រូវគិតដល់សតិបញ្ញា
របស់គូបដិបក្ស ពេលវេលា ឱកាស ទីកន្លែង និងបុគ្គលជាគោល។ បើ
មិនដូច្នោះទេនឹងជួបប្រទះនូវភាពបរាជ័យដូចជីវយី យ៉ាងពិតប្រាកដ។

«ធ្វើមួយគិតមួយ
ធ្វើពីរគិតពីរ
ធ្វើបីគិតបី...
ចូរកុំតក់ក្រហល់»

ទៀវ សៀន

貂
蟬

ជី ឃី

周
瑜

៥

ឧច្ចាយកល ស្រីស្រស់

យុទ្ធសាស្ត្រនៃការបង្ក្រាបសត្រូវឲ្យបរាជ័យទាំងឡាយទាំងពួង ឧបាយកលស្រីស្រស់ល្អិតនៅក្នុងលំដាប់ថ្នាក់លេខមួយរហូត ។

ពាក្យស្លោកមួយបានពោលទុកថា « វីរជនក្លាហានកម្រនឹងរួចជុតពីកណ្តាប់ដៃស្រីស្អាត » ។ តើមានអ្នកណាខ្លះដែលហ៊ានអះអាងថា « ខ្លួនជាមនុស្សមានចិត្តរឹងប៉ឹងមិនទន់ខ្សោយក្នុងរឿងស្រីជាពិសេសគឺស្រីស្រស់នោះ » ។ ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រចិនអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាតែងតែប្រើស្រីស្អាតមកបង្ក្រាបសត្រូវដែលមានភាពរឹងមាំជាងខ្លួនជានិច្ច ។

ដូចយ៉ាងនៅក្នុងសម័យឈុនឈិវ ដែលរដ្ឋយៃ ទៅបង្ក្រាបរដ្ឋអ៊ូដោយការបញ្ជូនស្រីស្អាតឈ្មោះថា « លៃស៊ី » ទៅពង្វក់ « ហ្វូសៃ » ដែលជាស្តេចនៅរដ្ឋអ៊ូ ហើយនៅក្នុងនិទានសាមកុកវិញ នាងទៀវសៀន គឺជាអ្នកកម្ចាត់តាំងតុ ឧបាយកលស្រីស្រស់នៅក្នុងសាមកុកមាននៅក្នុងវគ្គទី៨បានពោលថា ក្រោយពីកងទ័ពសម្ព័ន្ធមិត្តទាំង១៨ខេត្តក្រុងបានទទួលបរាជ័យក្នុងការសម្លាប់តាំងតុ ហើយនោះ ។ អង្គអ៊ិន បានប្រើនាងទៀវសៀន ឲ្យធ្វើជាខាន់ស្តារដើម្បីញុះញង់តាំងតុ និងលីប៊ូ ឲ្យឈ្មោះប្រកែកគ្នាបន្ទាប់មកក៏ខ្លីដៃលីប៊ូ សម្លាប់តាំងតុ ជាបន្ត ប៉ុន្តែបើវិភាគឲ្យស៊ីដម្រៅឧបាយស្រីស្រស់ដែលអង្គអ៊ិន យកមកប្រើនេះ វាក្តួរតែហៅថា « ឧបាយកលប្រទាក់កង្កា » គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ល្អមួយក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយដើម្បីនឹងបង្ក្រាបសត្រូវដូចគ្នា ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត

ក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមបានពោលទុកថា «មិនគួរប្រយុទ្ធជាមួយកងទ័ព
ដែលមានកម្លាំងខ្លាំងក្លានោះទេ គួរធ្វើឲ្យវាអស់កម្លាំងជាមុនសិនទើបរក
ឱកាសសម្លាប់វាជាក្រោយ» មានន័យថាមិនគួរអន្ទះអន្ទែងចូលប្រយុទ្ធ
ជាមួយសត្រូវដែលមានកម្លាំងខ្លាំងជាងទាំងល្វីល្វីនោះទេ ប៉ុន្តែគប្បីប្រើ
ឧបាយកលធ្វើឲ្យសត្រូវប្រយុទ្ធគ្នា និងកាប់សម្លាប់គ្នាឯងដើម្បីបន្ថយ
កម្លាំងវាទាល់តែទន់ខ្សោយដល់កម្រិតសូន្យ បន្ទាប់មកចាំចូលទៅវាយ
ប្រយុទ្ធទើបដណ្តើមយកបានជ័យជម្នះយ៉ាងងាយស្រួល។

«នៅក្នុងពិភពលោកនេះ
បើគ្មានស្រីស្រស់ទេ
លុយ អំណាច បុណ្យស័ក្តិ
ក៏គ្មានន័យដែរ
វិបុរសក៏ប្រហែលមិនកើតឡើងដែរ»

អង់ អុន

王允

៦

សង្គ្រាម

កោះ

ឃ្មុំ

នៅក្នុងវត្តទី១នៃរឿងនិទានសាមកុកពោលទុកថា...

ពេលដែលតាំងតុ ត្រូវលីប្លូ សម្លាប់បានហើយលីឈុយ គុយគី ទៀវចេ និងហួនទៀវ ដែលជាកងទ័ពឯករបស់តាំងតុ នោះបាននាំគ្នា រត់គេចខ្លួនទៅនៅខេត្តសៀងសៃ បន្ទាប់មកទើបបញ្ជូនទូតនាំសារមក កាន់ទីក្រុងទៀងហាន់ដើម្បីនឹងសុំអភ័យទោស។

អង់អ៊ិន មានលីប្លូ ជាកម្លាំងសំខាន់ ទើបបដិសេធពោលនូវការ សុំអភ័យទោសនោះ លីឈុយ និងគុយគី ត្រូវគាបសង្កត់ទាល់តែគ្មាន ជួវចេញក៏សម្រេចចិត្តប្រមូលកម្លាំងទ័ពរាប់ម៉ឺននាក់នៅក្រុងសៀងសៃ ហើយបែងចែកកងទ័ពចេញជា៤ក្រុមដើម្បីសម្រុកចូលវាយលុកក្រុង ទៀងហាន់ ក្នុងគោលបំណងស៊ូស្លាប់ដើម្បីសងសឹកឲ្យតាំងតុ អង់អ៊ិន បញ្ជាឲ្យលីប្លូ លើកទ័ពទៅធ្វើសង្គ្រាមជាមួយលីឈុយ គុយគី ទៀវចេ និងហួនទៀវ ដោយសារតែពួកគេទាំងនេះ មិនមែនជាដៃគូជាមួយនឹង លីប្លូ ត្រឹមតែមួយប៉ប្រិចភ្នែកប៉ុណ្ណោះ ក៏ត្រូវដកថយត្រលប់ទៅវិញរាប់ សិបគីឡូ។

ក្នុងផ្នែកកម្លាំងទ័ពលីឈុយ និងគុយគី ចាញ់ប្រៀបលីប្លូ ក៏ពិត មែន ប៉ុន្តែលីឈុយ ជាមនុស្សឆ្លាតគិតរកឧបាយកលក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ ស្ថានភាពណ៍ពីបរាជ័យឲ្យទៅជាជោគជ័យវិញគឺឧបាយកល«វាយលុក ជាប់គ្នាឬវាយលុកបណ្តាក់គ្នា»។ ឲ្យកូនចុងពិពណ៌នាហេតុការណ៍វត្ត

នេះទុកយ៉ាងរស់រវើកថា ពេលដែលលីប៊ូ បានលើកទ័ពមកដល់ជើងភ្នំ ក៏ជួបជាមួយនឹងកងទ័ពរបស់លីឈុយ កងទ័ពរបស់លីឈុយ ប្រយុទ្ធ យ៉ាងអង្គអាចក្លាហានតែបន្ទាប់មកក៏ដកថយឡើងទៅលើភ្នំ។

លីប៊ូ គិតចង់ឡើងតាម រំពេចនោះឯងដុំថ្មក៏ធ្លាក់ចុះមកពីលើភ្នំ ហាក់បីដូចគ្រាប់ភ្លៀងធ្វើឲ្យកងទ័ពរបស់លីប៊ូ សម្រុកចូលទៅមុខមិន បាន។ ភ្លាមៗនោះ ក៏មានរបាយការណ៍ជាបន្ទាន់មកថា កងទ័ពរបស់ គុយគី បុកចូលមកពីក្រោយហើយ។ ពេលនោះលីប៊ូ ប្រញាប់ដកថយ តែបានឮសម្លេងស្តារកងរំពងស្រែកថា កងទ័ពរបស់គុយគី ដកថយទៅ វិញ ហើយលីប៊ូគិតចង់លើកទ័ពត្រលប់ទៅវិញ សម្លេងស្តារក៏បានបន្តិ ឡើងស្រែកថា កងទ័ពរបស់លីឈុយ បុកចូលមកទៀតហើយ។

លីប៊ូ នៅមិនទាន់នឹងបានត្រៀមខ្លួនផង ស្រាប់តែកងទ័ពរបស់ គុយគី ក៏មកវាយសង្រួបពីផ្នែកខាងក្រោយ ខណៈពេលដែលកងទ័ព របស់លីប៊ូ រត់មកដល់ស្រាប់តែកងទ័ពរបស់គុយគី បានទូលស្តារដកទ័ព ត្រលប់ទៅវិញទៀត។ លីឈុយ និងគុយគី ព្រោះឲ្យលីប៊ូ ឲ្យក្រោធខឹង ទាល់តែញាំពេញទាំងខ្លួន។

លីឈុយ និងគុយគីធ្វើបែបនេះជាបន្តបន្ទាប់ច្រើនថ្ងៃធ្វើឲ្យលីប៊ូ វិលក្បួនចង់ធ្វើសង្គ្រាម ក៏ធ្វើមិនបាន ចង់ឈប់ក៏ឈប់មិនបាន ខណៈ

ពេលដែលកំពុងតែវិលក្បួននោះ អ្នកនាំសារក៏ចូលមករាយការណ៍ថា កងទ័ពរបស់ទៀវចេ និងហ្គានទៀវ សម្រុកចូលវាយក្រុងទៀងហាន ហើយឥឡូវកំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងសភាពដីគ្រោះថ្នាក់។ លីប៊ូក៏ប្រញាប់ លើកទ័ពត្រលប់ទៅវិញ ប៉ុន្តែលីឈុយ និងគុយគី បានលើកទ័ពដេញ វាយតាមពីក្រោយ។ ទាហាន៤ក្រុមពន្លក់លីប៊ូ ឲ្យច្របូកច្របល់និងធ្វើ ឲ្យកំពូលអ្នកក្លាហានមួយរូបនេះកំរើកខ្លួនលែងបាន។

ទីបំផុតលីប៊ូ ក៏ត្រូវចាញ់ ហើយបោះបង់ចោលផ្ទះសំបែង និង បានដឹកនាំទ័ពសេះជាងមួយរយនាក់ រត់គេចចេញពីទីក្រុងចូលទៅរស់ នៅជាមួយនឹងអ្ននស៊ុត។ រឿងនិទានសាមកុកក្នុងវគ្គនេះ ស្រដៀងគ្នា នឹងរឿងមួយក្នុងសៀវភៅ «លៀវចៃដីអ៊ី» នៅក្នុងសៀវភៅនោះមាន រឿងនិទានខ្លីមួយរឿងពោលថា មានក្មេងគង្វាលចៀមពីរនាក់បានចូល ទៅក្នុងព្រៃជ្រៅជួបជាមួយកូនឆ្កែព្រៃពីរក្បាល ក្មេងទាំងពីរនាក់នោះក៏ គិតរកឧបាយសម្លាប់មេឆ្កែព្រៃនោះចោល។ ពួកគេក៏បាននាំគ្នាចាប់ យកកូនឆ្កែម្នាក់មួយក្បាល ហើយក៏នាំគ្នាឡើងទៅលើដើមឈើធំម្នាក់ មួយដើម។ ដើមឈើទាំងពីរនោះ នៅឆ្ងាយពីគ្នាប្រហែលជាពីរទៅបី ម៉ែត្រប៉ុណ្ណោះ។ មិនយូរប៉ុន្មានមេឆ្កែព្រៃក៏វិលត្រលប់មកវិញ វាខំប្រឹង ស្រែករកកូនរបស់វាតែមិនឃើញ ទើបក្មេងគង្វាលចៀមទាំងពីរនាក់

នាំគ្នាមូលស្លឹកត្រចៀករបស់កូនភ្នែងព្រៃមួយក្បាល កូនភ្នែងព្រៃក៏ស្រែក
ពេលដែលមេភ្នែងព្រៃបានឮសម្លេងកូនរបស់វាស្រែកភ្លាម ក៏មានការ
ក្រោធខឹងយ៉ាងខ្លាំងហើយបានព្យាយាមខាំដើមឈើនោះ។ ពេលនោះ
ក្មេងគង្វាលចៀមនៅឯដើមឈើម្ខាងទៀត ក៏ក្អែកជើងកូនភ្នែងព្រៃមួយ
ក្បាលទៀតឲ្យស្រែកឡើង។ ពេលនោះមេភ្នែងព្រៃបានឮសម្លេងកូនភ្នែង
ស្រែកនៅដើមឈើម្ខាងទៀតក៏បោះបង់ចោលដើមឈើមួយដើមនោះ
ចោលហើយក៏រត់ទៅខ្លោដើមឈើមួយដើមផ្សេងទៀត។ វារត់ទៅរត់
មករវាងដើមឈើទាំងពីរដើមនោះជាច្រើនលើកច្រើនសា នៅទីបំផុត
ក៏នឿយហត់ទាល់តែដាច់ខ្យល់ស្លាប់។

ផែនការរបស់ក្មេងគង្វាលចៀម ក្នុងរឿងនិទាននេះ ក៏ដូចគ្នានឹង
ផែនការរបស់លីឈុយ និងគុយគីដែរ។ ឥរិយាបថរបស់មនុស្សទាំង
នេះបានផ្តល់គោលគំនិតយ៉ាងជ្រៅដល់យើង។ នៅក្នុងសមរក្ខមិធំធេង
នោះអ្នកដែលអាចយល់នូវស្ថានភាពណ៍បាន គឺគេអាចអង្គុយចាំទទួល
ជ័យជម្នះយ៉ាងងាយស្រួលបំផុតប្រៀបដូចជាអង្គុយរង់ចាំឲ្យជ្រូក វារត់
មកបុកកាំបិតប៉ុន្តែគេដោយខ្លួនឯងដោយយើងមិនចាំបាច់ទៅចំណាយ
កម្លាំងអ្វីឡើយ។

វិធីបញ្ជាត្រូវជ្រុករត់មកបុកកាំបិតប៉ុន្តែនោះគឺជាការញោះឲ្យ
សត្រូវក្រោធខឹងខ្លាំង ហើយរត់ស្ទុះទៅវិញទៅមកទាល់តែអស់កម្លាំង។
នៅក្នុងខណៈពេលដែលរត់ស្ទុះដោយកាំបិតនោះ សត្រូវនឹងបាត់បង់
សតិសម្បជញ្ញៈ(ស្មារតី) បង់កម្លាំងក្នុងការធ្វើចលនា និងបាត់បង់ឱកាស
ទទួលជ័យជម្នះ។ នេះជាភាពអស្ចារ្យនៃសង្គ្រាមអុចអាណាញៈព្រង់បូជា
ភាពអស្ចារ្យនៃយុទ្ធសាស្ត្រ«ចាក់ឲ្យច្រឡោតបញ្ជាត្រូវខឹង»។

«ខាំឲ្យដល់ឆ្អឹង
ទើបគ្រព្មែង
ចំណីមិនរហូតចេញពីមាត់»

លី ប៉ូ
呂布

៧

ខ្យាយកល

ច្នោកបញ្ជោត

ខ្លាពីរក្បាល

ឃ្រងឆ្មើម

ចំណីអមារត្តា

នៅក្នុងវគ្គទី១០របស់និទានសាមគ្គីកពោលទុកថា...

ក្រោយចូល បានធ្វើសង្គ្រាមចាញ់ដៃលីប៊ូ ហើយក៏ធ្លៀតឱកាស
ខណៈពេលដែលមេទ័ពកំពុងតែច្បាំងគ្នាបាននាំយកព្រះបាទហៀនតេ
ត្រលប់ទៅកាន់ក្រុងហិត វិញ។ ពេលនោះមកចូល អាងព្រះ
រាជឱង្ការធ្វើអំពើអាក្រក់ដ៏ធំធេងនឹងសន្តិសុខរាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានឥទ្ធិពលដ៏
ខ្លាំងក្លាជាងមេទ័ពទាំងអស់ រដ្ឋសម្បត្តិមានមកជាភាគីដែលមានប្រៀប
ផ្នែកខាងយោធា។

ពេលនោះទៀត បានដឹកនាំកម្លាំងទ័ពទៅបោះទីតាំងនៅឯក្រុង
ឈីជីវ។ ពេលដែលលីប៊ូ ចាញ់សង្គ្រាមជាមួយចូល នោះលីប៊ូ រត់គេច
ខ្លួនមករស់នៅជាមួយនឹងឡៅពី ឡៅពីក៏ប្រគល់ក្រុងសៀវងាយ ដែល
ជាក្រុងតូចទៅឲ្យលីប៊ូត្រួតត្រា។

ចូល ដឹងព័ត៌មានភ្លាមខ្លាចក្រែងឡៅពី និងលីប៊ូ រួមគ្នាប្រឆាំងជា
មួយខ្លួនទើបប្រមូលមេទ័ពទាំងអស់មកពិភាក្សារៀបចំផែនការ។ ដំបូង
មេទ័ពខោធូ ធានាថា «នឹងដឹកនាំកងទ័ពក្លាហានប្រាំម៉ឺននាក់ ទៅវាយ
លុកក្រុងឈីជីវ នឹងកាត់ក្បាលឡៅពី និងលីប៊ូមកឲ្យចូល ប៉ុន្តែស៊ុនហុក
ទីត្រីក្សារបស់ចូល បានបដិសេធដាច់អហង្គារដោយផ្តល់ហេតុផលថា
លោកមេទ័ពស្ងាត់ជំនាញ តែរឿងប្រើប្រាស់កម្លាំងមិនចេះប្រើប្រាស់

នូវផែនការសោះ ឥឡូវនេះក្រុងហ្វីតូ ទើបតែស្ថាបនាឡើង យើងមិនគួរ
បង្កសង្គ្រាមនោះទេ។

ខ្ញុំមានផែនការវិសេសមួយហៅថា « ឧបាយកលបោកបញ្ឆោត
ខ្នាតរក្សាលឿងដណ្តើមចំណីគ្នា » ពេលនេះបើទោះបីជាឡៅពី គ្រប់គ្រង
ក្រុងឈិជីវ ក៏ដោយ ប៉ុន្តែនៅមិនទាន់បានទទួលព្រះរាជឱង្ការតែងតាំង
ជាផ្លូវការនៅឡើយ។ ប្រសិនបើលោកម្ចាស់ទូលសុំព្រះរាជឱង្ការតែង
តាំងឲ្យឡៅពី ធ្វើជាចៅហ្វាយខេត្តឈិជីវ ព្រមទាំងបញ្ជូនសារសម្ងាត់
ប្រាប់ដល់ឡៅពី ថាឲ្យសម្លាប់លីប៊ូ ចោល បើគ្រប់យ៉ាងនឹងប្រព្រឹត្តទៅ
តាមផែនការ។ យើងក៏មិនចាំបាច់ខាតបង់អ្វីទាំងអស់ តែបើមិនសម្រេច
លីប៊ូ ក៏នឹងសម្លាប់ឡៅពី។ នេះហើយគឺជាឧបាយ « បោកបញ្ឆោតខ្នាតរ
ក្សាលឿងដណ្តើមចំណីគ្នា » ។

ឧបាយកលនេះជាឧបាយកលដែលសង្ឃឹមថាខ្លួននឹងបានជល
ប្រយោជន៍ដោយធ្វើការញុះញង់ឲ្យគូសត្រូវប្រយុទ្ធគ្នាឯងរហូតទាល់តែ
មានរបួសគ្រោះថ្នាក់ទាំងសងខាង ឬក៏ដូចជាឧបាយអង្គុយនៅលើភ្នំរង់
ចាំមើលខ្នាតរក្សាលឿងអីចឹងដែរ។ រឿងនេះកើតឡើងនៅក្នុងសម័យ
ឈុនឈីវ ឯណោះ ខ្ញុំបាទនឹងនាំមកនិទានដូចតទៅ៖

មានកសិករម្នាក់ឈ្មោះថាពៀនជួន ឃើញខ្លាពីរក្បាលចង់ចាប់
គោរបស់ខ្លួនទៅស៊ីក៏ត្រៀមខ្លួននឹងសម្លាប់ខ្លានោះចោលប៉ុន្តែមិត្តភក្តិគេ
បែរមកនិយាយរារាំងថាខ្លាពីរក្បាលបំរុងនឹងដណ្តើមគ្នាស៊ីគោ។ ចូរឯង
នៅឲ្យស្ងៀមមួយស្របក់សិន។ ពួកវានឹងត្រូវខាំគ្នាទាល់តែរបួសធ្ងន់
ទាំងសងខាងដល់ពេលនោះចាំឯងចូលទៅសម្លាប់ចោលទាំងពីរក្បាល
តែម្តង។ វាប្រៀបដូចជាបាញ់ព្រួញមួយបានសត្វពីរដូច្នោះដែរ។

ពៀនជួនធ្វើតាមឧបាយដូចពោលខាងលើ។ នៅទីបំផុតភាគក៏
បានសម្លាប់ខ្លាទាំងពីរក្បាលនោះមែន ទើបអ្នកជំនាញផ្នែកខាងយោធា
នាំយកឧទាហរណ៍ពីរឿងនិទានមកធ្វើជាគោលការណ៍ និងធ្វើជាតម្រា
ពិជ័យសង្គ្រាមថា «អង្គុយនៅលើក្នុងចាំមើលខ្លាខាំគ្នាបានទទួលផល
ប្រយោជន៍ដ៏អស្ចារ្យដោយមិនចាំបាច់ចំណាយកម្លាំងឡើយ»។

សិក្សាពីគណិតវិទ្យាយកទៅប្រៀប ឬដោះស្រាយយុទ្ធសាស្ត្រ
ខាងលើ (១+១=២) (១-១=០) ប្រសិនឡើយ រួមកម្លាំងជាមួយនឹងលីប៊ូ
ឥទ្ធិពលរបស់ខ្លាពីរក្បាលនេះរមែងមានគ្រោះថ្នាក់ទៅដល់ចូច្ច ទើបចូច្ច
ប្រើឧបាយព្រះរាជឱង្ការ ដែលគ្មានប្រយោជន៍អ្វីសោះ មកធ្វើជានុយ
សម្រាប់បោកបញ្ឆោតឡើយ ធ្វើឲ្យឡើយសម្លាប់លីប៊ូ ប៉ុន្តែមិននឹកស្មាន
សោះថាឡើយ បានដឹងខ្លួនទាន់ដោះស្រាយដោយយកឧបាយក្នុងសារ

សម្ងាត់មួយច្បាប់នោះទៅឲ្យលីប៊ូ អាន។ លទ្ធផលចុងក្រោយខ្លាចាំងពីរ ក្បាលនោះរួចផុតពីគ្រោះថ្នាក់ មិនបានខាំគ្នាដូចអ្វីដែលចូច្នូ គិតទុកជា មុននោះឡើយដោយប្រើរូបមន្តគណិតវិទ្យា(១-១=០)ប្រសិនបើប្រើតាម រូបមន្ត(១+១=២)នឹងមានគ្រោះថ្នាក់មិនខាន។

(១-១=០) ឆ្លើយនឹងអស់បញ្ហា

(១+១=២) ឆ្លើយនឹងបន្ថែមបញ្ហា ។

ការបង្កើតដម្លោះ ហើយដណ្តើមផលប្រយោជន៍ចេញពីដម្លោះ នោះមកគ្រប់គ្រង គឺជាចំណុចសំខាន់ក្នុងវេទិការនៃផ្នែកនយោបាយ របស់ចូច្នូ ចូច្នូខំប្រឹងប្រែងយកឧបាយកលនេះមកប្រើប្រាស់ម្តងហើយ ម្តងទៀត ប្រសិនបើសម្រេច ខ្លួនគឺជាកាតិដែលទទួលបាន តែបើសិន ជាបរាជ័យខ្លួនក៏គ្មានខាតបង់អ្វីទាំងអស់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ព្រះរាជាក៏ ទ្រង់ស្ថិតនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់ចូច្នូ ធ្វើឲ្យចូច្នូលេងល្បិចកលនេះបាន យ៉ាងងាយស្រួលបំផុត។

ចូច្នូបានយកឧបាយកលនេះមកប្រើម្តងទៀតក្នុងវគ្គទី៥៨របស់ និទានសាមគ្គី រឿងនេះកើតឡើងក្រោយពីចូច្នូ រៀបចំផែនការសម្លាប់ ម៉ាថេន រួចរាល់ហើយ ប៉ុន្តែចិត្តនៅតែខ្លាចក្រែងម៉ាឈៀវ ដែលជាកូន របស់ម៉ាថេន លើកទំពំមកសងសឹក។ ហេតុដូច្នោះហើយ ទើបសរសេរ សំបុត្រធ្វើទៅហាន់ស៊ុយ ដែលជាចៅហ្វាយខេត្តសេឈៀងថា«ប្រសិន

លោកអាចចាប់ខ្លួនម៉ាលឿវ យកមកកាន់ក្រុងហ្វីតូបានព្រះចៅអធិរាជ
នឹងតែងតាំងរូបលោកឲ្យធ្វើជាសេនាប្រមុខ។

ហាន់ស៊ុយ ដែលជាបងប្អូនរួមសម្បជជាមួយនឹងម៉ាលឿវ មិន
ហ៊ានគិតក្បត់ ទើបយកសំបុត្រនោះទៅប្រគល់ឲ្យម៉ាលឿវ ហើយចាប់
ទូតរបស់ចូតូសម្លាប់ចោលភ្លាមៗ។ ចូតូ បានប្រើឧបាយ «បញ្ឆោតខ្លាពីរ
ក្បាលឲ្យដណ្តើមចំណីគ្នា» ពីរដង តែមិនបានសម្រេចថ្វីបើសំបកក្រៅ
មិនបានសម្រេច ប៉ុន្តែសាច់ក្នុងវិញ ឧបាយកលនេះបានទទួលលទ្ធផល
ល្អតែម្តង ដោយសារតែពួកមេទ័ពម្នាក់ៗ ដណ្តើមកិត្តិយសកេរ្តិ៍ឈ្មោះ
គ្នាទាល់តែឈ្នាក់វង្វេងអស់ ទើបបានជាគ្មាននរណាម្នាក់ជឿជាក់គ្នាទៅ
វិញទៅមកពិតប្រាកដ។

បន្ទាប់ពីឡៅពី បាននាំយកសារសម្ងាត់របស់ចូតូ ទៅឲ្យលីប៊ូ
អានដោយសង្ឃឹមថា ការសម្តែងនូវភាពស្មោះត្រង់បែបនេះ នឹងអាច
គ្រប់គ្រងចិត្តរបស់លីប៊ូ បាន តែផ្ទុយទៅវិញវាក្លាយជាជម្ងឺមិនទុកចិត្តគ្នា
របស់លីប៊ូ ទៅវិញ។ ចំណែកហាន់ស៊ុយ ក៏ដូចគ្នាដែរសូម្បីតែបានចាប់
ទូតរបស់ចូតូ សម្លាប់ចោលនៅចំពោះមុខរបស់ម៉ាលឿវ ក៏ដោយចុះ
ប៉ុន្តែអ្នកទាំងពីរនៅតែមានជម្ងឺមិនទុកចិត្តគ្នា បើស្ថានការណ៍ប្រែប្រួល
កើតឡើងពេលណា ស្លាកស្នាមប្រេះឆានោះក៏នឹងបែកធ្លាយមួយរំពេច

ពេលនោះដែរ។ តាមការពិតរឿងបែបនេះកើតឡើងបានដោយសារតែ
បុគ្គលម្នាក់កំភិតតែពីជលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនឯងរឿងៗខ្លួន។

ក្រោយមកមិនយូរប៉ុន្មាន លីប៊ូក៏សម្រុកចូលរឹបអូសយកក្រុង
កេនដិវ ពីឡៅបាន ចំណែកឯ ហាន់ស៊ុយ វិញក៏ឈ្លោះប្រកែកគ្នាជា
មួយនឹងម៉ាលៀវ យ៉ាងខ្លាំងដែរ។ ខណៈពេលដែលហាន់ស៊ុយ ចេញ
ទៅធ្វើសង្គ្រាមជាមួយម៉ាលៀវ នោះ ក៏រត់ទៅស្ម័គ្រស្មោះជាមួយចូតូ
បើទោះបីជារឿងទាំងអស់នេះ កើតឡើងពីមូលហេតុសំខាន់ៗផ្សេងៗក៏
ដោយ ប៉ុន្តែក៏មិនអាចបដិសេធបានទេថា វាមិនមានការពាក់ព័ន្ធ
ជាមួយនឹងឧបាយកលខាងលើនេះ។

៨

ឧទ្ទាយកល

ដេញខ្លា

ឱ្យទៅខាំ

សាម្បយ

ឆ្កែព្រៃ

ឧបាយកល «បញ្ជាតន្ត្រីរក្សាលទ្យដណ្តើមចំណីគ្នា» ដែល ចូចូ ប្រើនោះមិនអាចឃើញលទ្ធផលទាន់នឹងភ្នែកទេ ពោលគឺមិនអាច បំផ្លាញសម្ព័ន្ធមិត្តរវាងឡៅពី និងលីប៊ូ បានទើបចូចូ ពិភាក្សាជាមួយនឹង ស៊ុនហុក សាជាថ្មីម្តងទៀតតើត្រូវធ្វើដូចម្តេច? ស៊ុនហុក ជ្រួញចិញ្ចឹម សញ្ជឹងគិតហើយ ឆ្លើយតបវិញភ្លាមថា ត្រូវប្រើឧបាយ«ដេញខ្លាឲ្យទៅ ខាំគ្នាជាមួយគ្នាទៅ»។ ឧបាយកលនេះគឺ បញ្ជូនសារសម្ងាត់ទៅប្រាប់ ដល់អ្ននស៊ុត ថា «ឡៅពីធ្វើលិខិតក្រាបទូលព្រះរាជា សុំលើកទ័ពទៅ វាយលុកក្រុងឡៅកុន របស់អ្ននស៊ុត»។ នៅពេលដែលអ្ននស៊ុតបានដឹង ព័ត៌មានភ្លាមនឹងក្រោធខឹងហើយគេប្រាកដជាត្រៀមកម្លាំងទ័ពសម្រាប់ ទប់ទល់យ៉ាងពេញទំហឹងនិងពេញកម្លាំងមិនខាន។

មួយទៀតឲ្យបន្តព្រះរាជឱង្ការបញ្ជាឲ្យឡៅពី លើកទ័ពទៅច្បាំង ជាមួយអ្ននស៊ុត នេះគឺជាការសម្រួចស្មើក្របីឲ្យដល់គ្នា ហើយវាថែម ទាំងធ្វើឲ្យលីប៊ូកាន់តែមានការសង្ស័យខ្លាំងឡើងៗផងដែរ។ ចូចូ ធ្វើតាម ផែនការនេះហើយនៅទីបំផុតឡៅពី និងអ្ននស៊ុត ក៏ច្បាំងគ្នាមែន។

ចំណែកឯលីប៊ូ ក៏ឆ្លៀតឱកាសពេលដែលឡៅពី លើកទ័ពទៅ បង្រ្កាបអ្ននស៊ុត បានទាំងប្រគល់ក្រុងកេងជីវ ឲ្យទៀវហ៊ុយ ជាអ្នកមើល ការខុសត្រូវតែទៀវហ៊ុយ ជាមនុស្សប្រមឹកទើបលីប៊ូ រួមគំនិតគ្នាជាមួយ

នឹងចូប៉ា សម្រុកចូលរឹបអូសយកក្រុងកេងជីវ បាន។ គោលដៅនៅក្នុង
ការ«ដេញខ្លាឲ្យទៅខាំជាមួយគ្រុំព្រៃនេះ» ចូច្នោះ នៅតែសំដៅទៅលើការ
បំផ្លាញសម្ព័ន្ធមិត្តរវាងឡៅពី និងលីប៊ូ ប៉ុន្តែទទួលបានលទ្ធផលបន្ថែម
មួយទៀតគឺអាចញុះញង់ឲ្យឡៅពី និងអូនស៊ុត កាប់សម្លាប់គ្នា។ កាល
ដែលកាប់សម្លាប់គ្នាទៅវិញទៅមកបែបនេះ ផលប្រយោជន៍ទាំងអស់
ធ្លាក់ទៅលើចូច្នោះ តែម្នាក់ឯង។

មើលដែនការរបស់ស៊ុនហុកហើយនឹងបានយល់ថា«ខ្លា»ដែល
ស៊ុនហុក ពោលនោះគឺសំដៅដល់ឡៅពី និងអូនស៊ុត ចំណែកគ្រុំព្រៃ
សំដៅដល់លីប៊ូ។ ចូច្នោះនឹងផ្អែកទៅលើការបង្កើតនូវពាក្យចាមអាវ៉ាម
ញុះញង់ឲ្យអូនស៊ុតនិងឡៅពីទាស់ទែងគ្នា។ បន្ទាប់មកប្រើព្រះរាជឱង្ការ
បញ្ជាឲ្យឡៅពី និងអូនស៊ុត ប្រយុទ្ធគ្នាឯង។ គ្រុំព្រៃដូចលីប៊ូបានឱកាស
ទើបរឹបអូសយកក្រុងកេងជីវបានយ៉ាងងាយស្រួលបំផុត។

ចូច្នោះ ប្រើឧបាយកលតែមួយគត់ ក៏ប៉ុន្តែអាចបង្វិលក្បាលឡៅពី
អូនស៊ុត និងលីប៊ូ ឲ្យប្រយុទ្ធគ្នាបាននេះចាត់ទុកជាឧបាយកលដ៏ប្រសើរ
បំផុត។ ប៉ុន្តែរឿងដែលធ្វើឲ្យមិត្តអ្នកអានមិនយល់នោះគឺហេតុអ្វីទើប
ស៊ុនហុក និយាយថាពេលដែលញុះញង់ឲ្យឡៅពី និងអូនស៊ុត ច្បាំងគ្នា
ហើយលីប៊ូនឹងមានការសង្ស័យកាន់តែខ្លាំងឡើង?

ការពិតនោះគឺ លីប៊ូមិនចង់នៅក្រោមអំណាចរបស់ឡេពី នោះទេ។ ក្រោយពីចាញ់សង្គ្រាមជាមួយចូតូ លីប៊ូក៏រត់មកតាំងពាក់ឡេពីពេលនោះឡេពី ក៏ធ្លាប់ប្រគល់ខេត្តកេនដិវឡេទៅលីប៊ូ ដែរហើយលីប៊ូក៏ព្រមទទួលយកដោយឥតកោតក្រែងអ្វីទាំងអស់ ទាស់តែម្យ៉ាងគត់គឺ ខណៈពេលដែលនឹងទទួលត្រាប្រចាំតំណែង ស្រាប់តែឃើញកូនអ៊ូ និង ទៀវហ៊ុយ ឈរក្តើននៅពីខាងក្រោយខ្នងឡេពី លីប៊ូក៏នឹកខ្លាចទើបមិនហ៊ានទទួលយកធ្វើពុតជាបដិសេធ ហើយនាំទ័ពទៅបោះទីតាំងនៅឯស្រុកសៀវដោយជំនួសវិញ។

រឿងនេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាលីប៊ូ មានចិត្តចង់បានខេត្តកេនដិវមកជាយូរមកហើយ។ លីប៊ូគឺជាមនុស្សដ៏ក្រឡិចក្រឡួចគ្មានគោលដៅច្បាស់លាស់នោះទេ។ យើងអាចឃើញសកម្មភាពរបស់គាត់ថាគេគាត់ជាមនុស្សដែលក្រឡិចក្រឡួចយ៉ាងណានោះ។ ខ្ញុំបាទនឹងលើកឡើងជាឧទាហរណ៍ជូនមិត្តអ្នកអានដូចតទៅ៖

ដំបូងលីប៊ូ ធ្វើជាកូនធម៌របស់គេនីដ្ឋន ហើយក្រោយមកឃើញថាតាំងតុ បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនជាងក៏ទៅយកតាំងតុ ធ្វើជាពុកធម៌ហើយបានសម្លាប់គេនីដ្ឋន ចោល។ លីប៊ូជាមនុស្សអកតញ្ញ ទោះបីជាទៀវហ៊ុយ កាលណោះមិនស្រវឹងស្រាក៏លីប៊ូ នៅតែឆ្លៀតឱកាសរឹប

អូសយកខេត្តកេងធីវ ដែរ។

ឈុតឆាកនៅក្នុងវគ្គនេះ វាបានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញពីការតស៊ូ ផ្នែកកងទ័ពផ្នែកនយោបាយ ផ្នែកការទូត និងបើកបង្ហាញមុខមាត់ពិត ប្រាកដរបស់ចូតូ ឡៅពី លីប៊ូ និង អូសស៊ុតចេញមកយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែត តែម្តង។ បុគ្គលអស់ទាំងនេះ បើទោះបីជាបានក្លាយមនុស្សឈ្នាសឆ្លាត និងជាកំពូលមនុស្សក៏ដោយ ប៉ុន្តែពួកគេសុទ្ធតែជាអ្នកឈ្នាក់វង្វេងនឹង កិត្តិយសកេរ្តិ៍ឈ្មោះនិងអំណាច ជាមនុស្សមានពុតគ្បុតបោកប្រាស់គ្នា ទៅវិញទៅមកនិងមិនបានគិតអ្វីក្រៅតែពីផលប្រយោជន៍នោះឡើយ។

ការតម្កល់ខ្លួនក្នុងសភាពបែបនេះ តើនៅមានគុណធម៌សេស សល់ដែរឬទេ? ម្យ៉ាងវិញទៀត វាក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញផងដែរ ថា ការតស៊ូផ្នែកកងទ័ពមិនមែនកើតឡើងដោយឯងនោះទេ តែជាលទ្ធផល បន្ទាប់ពីការតស៊ូផ្នែកនយោបាយ ផ្នែកផែនការ និងផ្នែកការទូត។

ក្នុងគោលការណ៍ពិជ័យសង្គ្រាមបានពោលទុកថា «ការរក្សានូវ ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនទុកឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ហើយមិនចាំបាច់ប្រយុទ្ធ គ្នាដោយសារកម្លាំងទ័ពនោះ គឺចាត់ទុកជានយោបាយដ៏ប្រសើរបំផុត» ហេតុដូច្នោះ ទើបការប្រើឧបាយកល «បញ្ជាក់ខ្លាពីរក្បាលឲ្យដណ្តើម ចំណីគ្នាស៊ី» ឬឧបាយកល «ដេញខ្លាឲ្យទៅខាំនឹងគ្រែព្រៃ» អាចចាត់ទុក

បានថាជាអ្នកស្មាត់ជំនាញផ្នែកខាងយោធាថ្នាក់ខ្ពស់ អាចថ្លឹងថ្លែងផល
ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនបានច្រើនបំផុត ពីការបង្កើតភាពទាស់ទែងគ្នាឡើង
ហើយក៏ទាញយកផលប្រយោជន៍ពីភាពទាស់ទែងនោះ។

ចូចូ បានធ្វើឲ្យឡៅពី លីប៊ូ និងអូស៊ុតប្រយុទ្ធគ្នាឯង ហើយខ្លួន
មិនចាំបាច់ចំណាយកម្លាំងកងទ័ពសូម្បីតែម្នាក់។ ឧបាយនេះគឺវាត្រូវគ្នា
នឹងគោលការណ៍នយោបាយពិជ័យសង្គ្រាមថ្នាក់ខ្ពស់ចម្រើនតែម្តង។

«នៅពីក្រោយ
សកម្មភាព
របស់មនុស្ស
គឺផលប្រយោជន៍...»

៩

ទស្សន

ផ្លែកយោធា

របស់

ស៊ិន សេក

នៅក្នុងរឿងនិទានសាមកុក ឡក្នុងចុងសរសេរពីស៊ិនសេក មិន
សូវច្រើនប៉ុន្មានទេ ក៏ប៉ុន្តែស៊ិនសេក បែរជាផ្តល់នូវទស្សនយ៉ាងសែន
ជ្រាលជ្រៅហើយវាមានសារសំខាន់ណាស់ដល់មិត្តអ្នកអាន។ អ្នកអាច
យកគំនិតនេះទៅប្រើក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃបានផងដែរ។

ស៊ិនសេក គឺជាមនុស្សត្រូវមានអានុភាពលើសមនុស្សទូទៅ។
គាត់ចេះក្បាច់គុនច្រើន និងជានាយទាហានដែលមានអំណាចខ្លាំងក្លា
វ័យក្មេងម្នាក់។ ក្នុងវគ្គទី១៤របស់រឿងនិទានអាណាចក្រទាំងបីសរសេរ
ទុកថានៅពេលដែលស៊ិនសេក ប្រយុទ្ធជាមួយឡៅអ៊ីវ៉េ ឯស្រុកអៀងជីវ
មិនទាន់បានដល់ព្យាទឹកផង ក៏អាចចាប់អ៊ីប៊ី ដែលជានាយទាហានរបស់
ឡៅអ៊ីវ៉េ បានយ៉ាងស្រួល។ នៅពេលនោះមានទាហានម្នាក់ទៀតឈ្មោះ
រ៉ូឡេង ប្រញាប់ចូលមកដើម្បីជួយអ៊ីប៊ី ស៊ិនសេកជាកមកក្រោយស្រែក
គំហកដាក់ខ្លាំងៗ រ៉ូឡេងភ័យ ក៏ភ្លាត់ធ្លាក់ពីលើខ្នងសេះស្លាប់នៅនឹង
កន្លែងតែមួយប៉ប្រិចភ្នែកទៅ។

ហេតុការណ៍នេះ បានបង្កើតនូវការចាប់អារម្មណ៍ដល់មនុស្សដែល
បានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែកយ៉ាងខ្លាំង។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកនរណាៗ
ក៏ហៅស៊ិនសេក ថា«រីបុរសវ័យក្មេង»ឬ«សេនាប្រមុខវ័យក្មេង»។

ឡូកូនចុង បានអត្ថាធិប្បាយអំពីភាពល្អសរសៃរបស់ស៊ិនសេក
ទុកត្រឹមតែពីរចំណុចធំៗតែប៉ុណ្ណោះគឺ៖

១/ ពេលដែលស៊ិនសេក វាយសម្រុកចូលទៅបង្រ្កាបសត្រូវ
នៅឯក្នុងស្រុកកាំងតាំង ស៊ិនសេកត្រូវគ្រាប់ធ្លុះធ្លាញ់ចំជើង ទើបបន្តធ្វើ
ពុតជាស្លាប់ជួរជួរយូរព័ត៌មានបោះបញ្ជាតព្វកស៊ីឡេង ឲ្យបានចិត្ត
ដើម្បីឲ្យពួកគេលើកទ័ពចូលបន្ទាយរបស់ខ្លួនតែជួយទៅវិញស៊ិនសេក
បានបង្កប់កងទ័ពរាជចាស្រេច ពេលដែលពួកស៊ីឡេង សម្រុកចូល
មកដល់ក៏ត្រូវកងទ័ពរបស់ស៊ិនសេក រឹបអូសយកបន្ទាយរបស់ស៊ីឡេង
បានយ៉ាងស្រួល។

២/ ក្រោយពីការវាយយកបន្ទាយរបស់ស៊ីឡេង បានមកហើយ
នោះ ស៊ិនសេកបានរៀបចំផែនការបោះបញ្ជាតព្វកស៊ីឡេង ថានឹងលើក
កងទ័ពទៅរឹបអូសយកស្រុកចែតក។ ពេលនោះអង្គឡេង បានបញ្ជាឲ្យ
ជីវចៀត និងឡើងពែកហា លើកកងទ័ពចេញទៅទប់ទល់។ ពេលដែល
ចេញពីស្រុកហួយខេ បានមិនឆ្ងាយប៉ុន្មានជងក៏ត្រូវទ័ពរបស់ស៊ិនសេក
ដែលពួនស្នាក់ចាំនៅមាត់ព្រៃវាយសង្គ្រាមបរត់យកតែប្រាសអាយុ។

ទិន្នន័យទាំងអស់នេះបង្ហាញឲ្យឃើញថា ស៊ិនសេកគឺជាមេទ័ព
ដែលមានផែនការទូលំទូលាយ សមគួរទទួលបានការលើកតំណែងឲ្យ

ធ្វើជាមនុស្សអច្ឆរិយដ្ឋកយោធា។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រចិនបានកត់ត្រា
ទុកមកថាស៊ិនកៀន បានស្លាប់នៅភ្នំសៀងសាន កាលនោះស៊ិនសេក
ទើបតែអាយុត្រឹម១៧ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ។ គេគិតចង់សងសឹកជូនលោកឪពុក
ទើបបានសម្រេចចិត្តបោះបង់ចោលផ្ទះសម្បែង និងស្រុកកំណើតមក
ចុះឈ្មោះចូលធ្វើទ័ពជាមួយអ្ននស៊ិត។

ស៊ិនសេកគឺជាមនុស្សមានសតិបញ្ញាឈ្លាសធ្លាគលើសមនុស្ស
ទូទៅ ធ្វើចម្បាំងឈ្នះមកជាច្រើនលើករហូតដល់ថ្នាក់អ្ននស៊ិតស្រមៃថា
«បើយើងមានកូនដូចជាស៊ិនសេក ប្រហែលជាយើងស្លាប់បិទភ្នែកជិត
ហើយ» ប៉ុន្តែអ្ននស៊ិត បណ្តោយឲ្យភាពលោភលន់និងអំណាចបិទបាំង
ចិត្តផងិតមើលអ្វីមិនឃើញទើបបានជាមិនព្រមប្រើស៊ិនសេក។

ដំបូងឡើយ អ្ននស៊ិតសន្យាថា ប្រសិនបើស៊ិនសេក ច្បាំងឈ្នះ
នឹងតែងតាំងឲ្យធ្វើចៅហ្វាយស្រុកជីវៀង ប៉ុន្តែពេលយកជាការពិត
អ្ននស៊ិត បែរជាលេបសម្លីខ្លួនឯង ផ្លាស់ប្តូរចិត្តពាក់កណ្តាលទី ប្រគល់
អំណាចឲ្យតាន់គី ដែលជាអ្នកស្រុកតាន់យ៉ុង ធ្វើជាចៅហ្វាយស្រុកទៅ
វិញ។

ក្រោយមកទៀតអ្ននស៊ិតឲ្យស៊ិនសេកទៅវាយយកស្រុកឡូកាំង
ហើយសន្យាថា បើធ្វើការបានសម្រេចនឹងតែងតាំងឲ្យធ្វើជាចៅហ្វាយ

ស្រុកតែនៅពេលដែលស៊ិនសេក វាយដណ្តើមយកបាន អ្ននស៊ិតបែរ
ជាហៅស៊ិនសេក ត្រលប់មកវិញ ហើយបានចាត់ឲ្យឡៅស៊ី ដែលជា
កូនចៅចាស់របស់ខ្លួនទៅគ្រប់គ្រងស្រុកឲ្យកាន់ជំនួស។ រឿងនេះបាន
បង្កើតនូវភាពឈឺចាប់ដល់ស៊ិនសេកយ៉ាងខ្លាំង។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ស៊ិនសេកក៏ចាប់ផ្តើមនឹកគិតឃើញ
ថាវាជវង្សហាន ទន់ខ្សោយរហូតទាល់តែគ្មានមធ្យោបាយនឹងអាចជួយ
ស្រោចស្រង់សាឡើងវិញ ហើយពេលនេះអ្ននស៊ិត រឹបអូសយកដែនដី
ភាគខាងជើងចំណែកឯចូតូ ក៏រឹបអូសយកដែនដីភាគខាងត្បូង។ ម្នាក់ៗ
ប្រកួតប្រជែងដណ្តើមតែអំណាចគ្នា។ កាលដែលខ្លួនមករួមរស់នៅជា
នឹងមួយអ្ននស៊ិត តើមានប្រយោជន៍អ្វីទៅ? ហេតុដូច្នេះទើបស៊ិនសេក
សម្រេចចិត្តដកខ្លួនចាកចេញពីអ្ននស៊ិត ធ្វើសង្គ្រាមរឹបអូសយកស្រុក
ជៀងៗ និងពង្រីកឥទ្ធិពលទៅផ្នែកដែនដីកាន់តាំង ដែលកំពុងតែមាន
សភាពទន់ខ្សោយ។

នៅក្នុង គ.ស.១៩៥ ស៊ិនសេកបានលើកទ័ពជាងមួយពាន់នាក់
រួមទាំងមានទ័ពសេះ៧០ ក្បាល ឆ្លងកាត់នូវទន្លេយ៉ែងស៊ីកៀង សម្រុក
ធ្វើសង្គ្រាមយ៉ាងលំបាកលំបិនរហូតដល់វាយឡៅអ៊ុវ បណ្តេញអង្គឡួង
និងសម្លាប់ខោកង ពង្រីកកម្លាំងទ័ពកាន់តែខ្លាំងរឹងមាំឡើងជារឿយៗ។

ទីបំផុតក៏អាចរឹបអូសយកស្រុកតាំងឆ័ ហួយខេ និងស្រុកជ្រុងវារួមទាំង
អស់មាន៦ស្រុក។ ស៊ុនសេកបានបង្កើតរដ្ឋអំណាចរបស់ខ្លួនឡើងនៅ
ម្ដុំស្រុកតាំងតាំងចាប់តាំងពីពេលនោះមក។

លទ្ធផលទាំងនេះ ចាត់ទុកថាវាមានភាពអស្ចារ្យជាងស៊ុនកៀន
ដែលជាឪពុករាប់សិបដង។ នៅក្នុងសម័យដែលស៊ុនកៀន នៅមាន
ជីវិតនៅឡើយចេញហួយខេត្តស្រុកជ្រុងវារួមបានរួមគ្នាលើកទំពៅវាយ
តាំងតុ។ កាលនោះស៊ុនកៀន ធ្លាប់រឹបអូសបានស្រុកឡាយ៉ុង ហើយក្នុង
ពេលនោះស៊ុនកៀនមានកងទ័ពរាប់ម៉ឺននាក់ប្រសិនបើស៊ុនកៀនយល់
ស្ថានការណ៍ ហ៊ានរឹបអូសយកស្រុកឡាយ៉ុង មកធ្វើជាទីតាំងរបស់ខ្លួន
ហើយបានពង្រីកកម្លាំងទ័ព និងអំណាចដើម្បីវាយយកស្រុកឡាយ៉ុង
ប្រហែលជាមានលទ្ធផលច្រើនជាងនេះរាប់រយដង។

ជុយទៅវិញ ស៊ុនកៀនបែរជាប្រគល់ស្រុកឡាយ៉ុង ឲ្យអូនស៊ុត
ដោយងាយៗធ្វើឲ្យខ្លួនឯងគ្មានទីតាំងច្បាស់លាស់។ ក្រោយមកទៀត
ប្រសិនបើស៊ុនកៀនលើកទំពៅវាយយកស្រុកឡាយ៉ុងក៏បាន ប៉ុន្តែ
ដោយសារស៊ុនកៀន មិនស្តាប់បង្គាប់ទីប្រឹក្សាទើបធ្លាក់ទៅក្នុងដៃរបស់
អ្នកដទៃបាត់អស់។

ចំណែកស៊ុនសេក វិញ ថ្វីបើនៅក្មេងជាងក៏ដោយតែជាមនុស្ស
មានចក្ខុវិស័យខ្ពស់ប្រកបដោយបញ្ញាវៃឆ្លាតអាចយល់នូវហេតុការណ៍
បានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ បានឆ្លៀតឱកាសនៅពេលដែលចូច អួនសៀវ
អួនស៊ុត និងឡៅពីរាល។ ដណ្តើមអំណាចគ្នាឲ្យទាល់តែរឹវក់ ស៊ុនសេក
ក៏បោះពួយសំដៅទៅស្រុកកាំងតាំង ដែលមានទន្លេយ៉ែងស៊ីកៀង ជា
កំពែងការពារតាមបែបធម្មជាតិ និងបរិបូរណ៍ទៅដោយទ្រព្យសម្បត្តិ
ហូរហៀរតែខ្សោយអំណាច។ នៅទីបំផុតស៊ុនសេករឹបអូសយកស្រុក
កាំងតាំងបានសម្រេចជាស្ថាពរ ហើយបានបង្កើតឲ្យជាស្ថានការណ៍ថ្មី
ដែលមហាអំណាចទាំងបីប្រឆាំងគ្នានិងដណ្តើមយកទឹកដីគ្នាទៅវិញទៅ
មកយ៉ាងសាហាវដែលគេហៅថា«សង្គ្រាមសាមកុក»។

រឿងនេះសបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាប្រសិនបើស៊ុនសេក មិនមែនជា
អ្នកដែលជំនាញផ្នែកខាងយោធាទេនោះប្រហែលជាគ្មានចក្ខុវិស័យល្អ
បែបនេះទេ។

នៅក្នុងសង្គ្រាមប្រឆាំងបន្តិចពេលជ្រុនៗក្នុងដែនដីកាំងតាំងដើម្បី
បង្កើតសុខសន្តិភាពនោះ។ ស៊ុនសេកបានបង្ហាញនូវភាពអស្ចារ្យរបស់
ខ្លួនក្នុងការដឹកនាំកងទ័ព ប្រើយុទ្ធសាស្ត្រយ៉ាងស្មាត់ជំនាញ និងសម្លឹង
មើលហេតុការណ៍បានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយល្អ ដូចយ៉ាងក្រោយពីវាយលុក

ឡើយ បែកខ្ចាត់ខ្ចាយហើយ ពួកចោរតូចធំនៅក្នុងតំបន់នៅតែចេញមកបង្កើនជញ្ជីកញ្ជាប់ទើបប្រជាពលរដ្ឋស្នើសុំឲ្យស៊ុនសេក បោសសម្អាតពួកចោរទាំងនោះដើម្បីឲ្យមានសុខសន្តិភាព។ ស៊ុនសេកវិភាគស្ថានការណ៍របស់សត្រូវយ៉ាងហ្មត់ចត់ ហើយក៏ឃើញថាពួកចោរគ្មានឧត្តមគតិអ្វីអស្ចារ្យទេ ចង់ចាប់ពួកគេទាំងនោះពេលណាក៏បាន រង់ចាំបង្ក្រាបស្រុកហួយខេ បានជាមុនសិន ពេលត្រលប់មកវិញទើបបោសសម្អាតពួកចោរសម្រែទាំងអស់នោះឲ្យអស់តែម្តង។

ដូច្នេះហើយទើបស៊ុនសេក លើកទ័ពសម្រុកចូលទៅភាគខាងត្បូងហើយធ្វើការរឹបអូសយកស្រុកកាំងតាំង និងស្រុកហួយខេ ហើយទើបវិលត្រលប់មកបង្ក្រាបពួកចោរដោយចាប់ផ្តើមប៉ែកហា ដែលជាស្តេចត្រាញ់នោះមកកាត់ក្បាលចោល។ ពួកចោរក្រុមដទៃទៀតក៏នាំគ្នារំលាយក្រុមបាត់អស់ទៅបានធ្វើឲ្យស៊ុនសេក ទទួលជ័យជម្នះយ៉ាងស្រួលបំផុត។

ស៊ុនសេក ជាអ្នកជំនាញខាងផ្នែកយោធា នៅត្រង់ចំណុចដែលចេះវិភាគ និងដៅស្ថានការណ៍ឲ្យបានគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ និងអាចមើលទៅហេតុការណ៍គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ បន្ទាប់មកទើបរៀបចំផែនការចាត់ការរាល់បញ្ហា។ ទិន្នន័យទាំងនេះរឿងនិទានសាមកុកមិនបានពិពណ៌នា

ទុកទេ ឲ្យកូនចុងបានអធិប្បាយត្រឹមតែឈុតឆាករបស់ស៊ិនសេក ទុក
 ថា ស៊ិនសេកជាអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាដែលមានចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយ
 ដូចយ៉ាងនៅក្នុងឆាកដែលស៊ិនសេក សម្រេចចិត្តលើកទ័ពទៅបោះ
 ទីតាំងនៅស្រុកកាំងតាំងនោះ។ ស៊ិនសេកគ្មានកងទ័ពទាល់តែសោះ
 ទើបយកត្រាប្រចាំដែនដីរបស់ស៊ិនកៀន ដែលបានបន្សល់ទុកឲ្យនោះ
 យកទៅបញ្ចាំជាមួយនឹងអូនស៊ុត សុខ្លីកងទ័ពបីពាន់នាក់ និងសេះប្រាំ
 រយក្បាលមកកវែកកឆ្នាំង។ នៅក្នុងខ្សែភ្នែករបស់ស៊ិនសេក ត្រាប្រចាំ
 ដែនដីគ្រាន់តែជាវត្ថុមួយដែលគ្មានតម្លៃគ្មានឥទ្ធិពលនិងមិនមែនជាវត្ថុ
 វិសេសពិតប្រាកដស្អីនោះទេ។ ជួយគ្នាពីស៊ិនកៀនដែលជាឪពុកវេស
 បានត្រាប្រចាំដែនដីមកដោយចៃដន្យ តែស្រមើស្រមៃថាត្រានេះនឹង
 ធ្វើឲ្យខ្លួនក្លាយទៅជាព្រះរាជា។

១០

យុទ្ធសាស្ត្រ

ស្រែកខាងឆ្វេង

តែទៅវាយ

ខាងស្តាំ

ឬ

វាយពីលិច

បញ្ឆោតពីគេត

ក្នុងរឿងនិទានសាមកុក កាសៀងត្រូវបានចាត់ទុកជាទីប្រឹក្សា
ដ៏អស្ចារ្យមួយរូបក្នុងសម័យដែលកាសៀង មិនទាន់បានមករស់នៅជា
មួយចូតូ នៅឡើយ។ កាសៀងធ្លាប់រៀបចំផែនការល្អៗដណ្តើមយក
ជ័យជម្នះក្នុងការធ្វើសង្គ្រាមជាច្រើនលើកច្រើនសា។

នៅក្នុងវគ្គទី១៧របស់រឿងនិទានសាមកុក បាននិយាយពីគំនិត
ដ៏ឈ្លាសវៃរបស់កាសៀង ដែលអាចយល់ឧបាយកលរបស់ចូតូ បាន
ទើបរៀបចំផែនការធ្វើឲ្យទំពារបស់ចូតូ ចាញ់យ៉ាងដំណំ។ ខ្លឹមសារនៅ
ក្នុងវគ្គនេះផ្តល់ភាពដក់ចិត្តដល់មិត្តអ្នកអានយ៉ាងច្រើនដូចតទៅនេះ៖

នៅក្នុងរដូវប្រាំងឆ្នាំ១៩៨គ.ស. ចូតូបានអាងព្រះរាជឱង្ការរបស់
ព្រះចៅអធិរាជ បានលើកទ័ពទៅបង្រ្កាបស្រុកឡាយ៉ុង របស់ទៀវស៊ុវ
ជាលើកទីពីរ។ ទៀវស៊ុវ ប្រយុទ្ធមិនឈ្នះចូតូ ទើបរត់គេចចូលទៅក្នុង
ស្រុកឡាយ៉ុងវិញហើយការពារស្រុកឡាយ៉ុង យ៉ាងរឹងមាំបំផុត។

ចូតូ វាយស្រុកឡាយ៉ុង មិនបែកទើបជិះសេះក្រវែលស្រុកជុំវិញ
៣ថ្ងៃពេញហើយក៏សង្កេតឃើញថា ឥដ្ឋដែលប្រើប្រាស់កសាងកំពែង
នៅទិសអាគ្នេយ៍មានពណ៌ថ្មីចាស់ខុសប្លែកពីគ្នា និងបាក់បែកអស់មួយ
ចំនួនធំ។ ចូតូក៏នឹកឃើញឧបាយកលមួយហើយបញ្ជាទាហានប្រមូល
ស្បៀងអាហារនិងកម្លាំងទ័ពទៅបោះទីតាំងនៅទិសពាយ័ព្យធ្វើហាក់បី

ដូចជាជនសម្រុកចូលវាយយកស្រុកពីផ្នែកនោះ តែការពិតលួចបញ្ជា
ទំព័រត្រៀមព្យាបាលរួចជាស្រេចដើម្បីនឹងទៅវាយបំបែកកំពែង។

ចូចូឃើញថា កំពែងនៅឯទិសអាគ្នេយ៍មានចំណុចខ្លះខាត និង
ជាចំណុចដែលកងទ័ពរបស់ខ្លួន អាចបុករុកចូលក្រុងបានយ៉ាងស្រួល
ប៉ុន្តែមិនដឹងថា ខណៈពេលដែលចូចូ ដើរមើលជុំវិញស្រុកព្រៃថ្លៃពេញ
នោះ ការសៀងក៏សង្កេតមើលសកម្មភាពចូចូព្រៃថ្លៃពេញដូចគ្នា។

ការសៀងមើលឧបាយកលរបស់ចូចូ ដឹងបានហេតុដូច្នោះហើយ
ទើបប្រាប់ឧបាយកលទៅដល់ទៀវស៊ីវ ថាសូមឲ្យប្រើឧបាយ«កលត្រួត
លើកល» ដោយការប្រមូលកងទ័ពខ្លាំងៗទៅបង្កប់ខ្លួននៅតាមផ្ទះនៅ
ទិសអាគ្នេយ៍។ បន្ទាប់មកឲ្យអ្នកភូមិមកបង្ខំខ្លួនធ្វើជាកងទ័ព ហើយឲ្យ
ឡើងទៅដើរទៅដើរមកនៅលើកំពែងនៅឯទិសពាយ័ព្យនោះព្រមទាំង
លើកទង់ស្រែកហើរធ្វើដូចជាត្រៀមខ្លួនប្រយុទ្ធ។

ចូចូឃើញដូច្នោះសើចហើយនិយាយថា «ឯងចាញ់ឧបាយកល
យើងហើយ!!!»នៅពេលថ្ងៃចូចូ បញ្ជាឲ្យកងទ័ពទៅជួបជុំគ្នាស្រែកហើរ
នៅទិសពាយ័ព្យ ដល់ពេលយប់បែរជាលួចនាំទាហានខ្លាំងៗ ឡើងទៅ
កំពែងចូលទៅក្នុងស្រុកនៅទិសអាគ្នេយ៍។ នៅទីបំផុតទាហានរបស់ចូចូ
ក៏បានធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអន្ទាក់របស់ការសៀង ហើយត្រូវបានវាយបែក

រត់ខ្នាត់ខ្នាយនិងមានទាហានស្លាប់ជាងប្រាំម៉ឺននាក់។ ឧបាយកលដែល ចូតូតិនិងប្រើវាយលុកស្រុកឡាំយ៉ុង គឺ «បញ្ជាតពីខាងឆ្វេងទៅវាយ នៅខាងស្តាំ» គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយ ដើម្បីនឹងបង្ក្រាបពួកសត្រូវ។

គោលសំខាន់របស់យុទ្ធសាស្ត្រនេះ គឺត្រូវបង្កើតនូវឈុតឆាក បន្តិក្នែកសត្រូវធ្វើឲ្យពួកវាវង្វេងវង្វាន់។ ជាទូទៅ អ្នកដែលប្រើប្រាស់ ឧបាយកលនេះ ត្រូវមានភាពឈ្លាសវៃរហ័សរហួនពោលគឺ បន្តិចវាយ លុកពីខាងស្តាំបន្តិចវាយលុកពីខាងឆ្វេង ធ្វើឲ្យវិយាបថហាក់ដូចជាចង់ វាយប៉ុន្តែមិនវាយ បង្ហាញនូវអាកប្បកិរិយាថា មិនចង់វាយប៉ុន្តែបែរជា វាយវិញ។

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រចិនមានសង្គ្រាមជាច្រើនលើកដែលគេនាំ យកយុទ្ធសាស្ត្រនេះយកមកប្រើប្រាស់យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព តែចំណុច ដែលគួរប្រុងប្រយ័ត្ននោះគឺថាមិនគួរនាំយកទ្រឹស្តីនេះមកប្រើទាំងស្រុង នោះទេព្រោះនឹងធ្វើឲ្យពួកសត្រូវចាប់ចំណុច និងយល់ដែនការរបស់ យើង។

គន្លឹះដ៏សំខាន់នៅក្នុងការមើលដែនការនេះឲ្យយល់នោះ គឺត្រូវ ស្គាល់ខ្លួនយើងនិងពួកសត្រូវ។ អ្នកប្រាជ្ញបុរាណលោកបានពោលថា

«កើតមកជាមនុស្សត្រូវតែដឹងខ្លួនឯងមានរបួសត្រង់ណាខ្លះ» ចំណែកឯ
បុគ្គលមានបញ្ហាក៏មាននៅក្នុងវិស័យប្រហាក់ប្រហែលនេះដែរ។ ដូច្នោះ
ក្នុងឋានៈជាមេដឹកនាំ ឬជាមេបញ្ជាការ ត្រូវចេះយកចិត្តរបស់អ្នកដទៃ
មកដាក់នៅក្នុងចិត្តរបស់យើង។

ពេលដែលយើងចង់វាយលុកសត្រូវ យើងមិនត្រូវសម្រុកចូល
វាយលុកត្រង់ចំណុចរឹងមាំរបស់ពួកវាទេ ពួកវាក៏គិតដូចយើងអីចឹង។
ដូច្នោះហើយទើបត្រូវវិភាគផែនការរបស់ពួកសត្រូវ ដោយការចាប់ផ្តើម
ពីចំណុចខ្សោយរបស់យើងជាមុនសិន។ នៅពេលដែលសរុបចំណុច
ខ្សោយរបស់យើងបានហើយ យើងនឹងបានទទួលចម្លើយទាក់ទងជា
មួយផែនការរបស់សត្រូវបានយ៉ាងត្រឹមត្រូវ។

ការធ្វើសង្គ្រាមនៅស្រុកឡាំយ៉ុងលើកនេះ ការសៀងដឹងច្បាស់
ថាចំណុចខ្សោយរបស់ខ្លួនគឺស្ថិតនៅត្រង់កំពែងទិសអាគ្នេយ៍។ ខណៈ
ពេលដែលចូចូ ដើរត្រួតពិនិត្យជុំវិញស្រុកចំនួន៣ថ្ងៃពេញ ចូចូក៏មិន
មែនជាមនុស្សភ្នែកខ្វាក់ មើលមិនឃើញនូវចំណុចខ្សោយនោះដែរ។
គ្រាន់តែចូចូធ្វើអាកប្បកិរិយាហាក់បីដូចជាសម្រុកចូលទៅទិសពាយ័ព្យ
ប្រសិនបើសម្រុកចូលមកតាមទិសនេះពិតមែននោះ វាប្រៀបបីដូចជា
រត់មកបុកកាំបិតប៉ុន្តែគឺរត់មករកសេចក្តីស្លាប់ដូច្នោះដែរ។

មនុស្សដែលធ្លាតវៃដូចជារូបចូត្ត មិនងាយនឹងនាំទំពរបស់ខ្លួន
ឲ្យមកស្លាប់បែបនេះទេ។ ដូច្នេះហើយទើបបានកាសៀងអាចយល់នូវ
ផែនការរបស់ចូត្ត ថែមទាំងបានដឹងច្បាស់ថា ចូត្តប្រាកដជាប្រើផែនការ
«បញ្ឆោតពីឆ្វេងតែទៅវាយខាងស្តាំ» ជាក់ជាពុំខានឡើយ។ នេះជាភាព
ឈ្លាសវៃរបស់កាសៀង និងជាការធ្វេសប្រហែសរបស់ចូត្ត។

នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រមានមេទ័ពដែលអង្គអាចក្លាហានដូចជាចូត្ត
ច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់ ហើយពួកគេតែងតែទទួលបរាជ័យដោយសារការ
ឈ្នាក់វាផ្ទេរនឹងខ្លួនឯងគិតថា គំនិតរបស់ខ្លួនប្រសើរជាងអ្នកដទៃ ទើប
គិតតែពីជាក់ផែនការតាមតែអំពើចិត្ត ដោយមិនវិភាគលើតួបដិបក្ស។
ទីបំផុតក៏ត្រូវពួកសត្រូវបោកបញ្ឆោតរហូតទាល់តែអស់តម្រិះ ផ្លាស់ប្តូរ
ពីសភាពអ្នកមានប្រៀបលើគេទៅជាអ្នកចាញ់ប្រៀបគេទៅវិញ។

ឧបាយកល «បញ្ឆោតពីខាងឆ្វេងតែទៅវាយខាងស្តាំ» នេះគឺដូច
គ្នានឹងឧបាយកលដទៃដែរ។ ប្រសិនបើត្រូវពួកសត្រូវចាប់ចំណុចបាន
ហើយយើងមានតែផ្លូវមួយគត់គឺធ្លាក់ចូលក្នុងអន្ទាក់របស់ពួកសត្រូវ។
ចំណែកឯការប្រើប្រាស់នូវឧបាយ «កលត្រួតពីលើកល» របស់សត្រូវ
នោះ អាចនិយាយបានថា ជាគ្រឹះដ៏សំខាន់ក្នុងការឆ្លើយតប ឬការវាយ
បកទៅលើឧបាយកលរាប់រយជំពូក វាជាចំណុចកំពូលនៃឧបាយកល

ដែលគេប្រើសម្រាប់ទប់ទល់នឹងល្បិចបោកបញ្ឆោតរបស់សត្រូវ គ្រប់
បែបយ៉ាងដ៏មានប្រសិទ្ធភាព។

អត្ថប្រយោជន៍នៃ «ដែនការត្រួតពិនិត្យដែនការរបស់សត្រូវ» គឺ
ត្រូវអនុវត្តទៅតាមចេតនារបស់ពួកសត្រូវ។ ការប្រើប្រាស់នូវដែនការ
នេះគ្មានទ្រង់ទ្រាយច្បាស់លាស់ទេតែត្រូវដាក់ឲ្យស្របទៅតាមដែនការ
របស់ពួកសត្រូវនិងផ្លាស់ប្តូរឲ្យទាន់ស្ថានភាពណា។ ក្នុងពេលអនុវត្តវា
ត្រូវធ្វើពុតជាចាញ់កលឧបាយរបស់ពួកវាគឺដើម្បីបិទបាំងគោលបំណង
ពិតប្រាកដរបស់យើង។

ដូចយ៉ាងនៅពេលដែលចូត្រូវ កំពុងតែបញ្ឆោតកាសៀង ដោយ
ការបង្ហាញឥរិយាបថ បីដូចជាចង់សម្រុកចូលវាយលុកយកស្រុកនៅ
ទិសពាយ័ព្យនោះ កាសៀងទប់ទល់នូវចេតនារបស់ចូត្រូវ ដោយការបន្ត
ធ្វើជាត្រៀមកងទ័ពការពារនៅទិសពាយ័ព្យយ៉ាងច្រើន តែជួយទៅវិញ
កាសៀងបែរជាត្រៀមកម្លាំងពិតប្រាកដនៅទិសអាគ្នេយ៍។ ប្រសិនបើ
កាសៀងមិនបង្កើតឈុតធាកបំភាន់ភ្នែកនៅទិសពាយ័ព្យ ដើម្បីបោក
បញ្ឆោតចូត្រូវទេ ចូត្រូវក៏នឹងផ្លាស់ប្តូរនូវដែនការថ្មី។

ការប្រើ «ដែនការត្រួតពិនិត្យដែនការ» របស់សត្រូវជាដំបូងគឺ ត្រូវសម្លឹងមើលគោលបំណងរបស់សត្រូវ និងត្រូវយល់ដែនការរបស់ ពួកវាឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ បើពុំដូច្នោះទេ នឹងប្រើប្រាស់ដែនការនេះមិន បាន។ នេះឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញច្បាស់ថាការយល់ដែនការ និងការដាក់ ដែនការទប់ទល់ទៅលើពួកសត្រូវជាកូនីនីត។

ប្រសិនបើអ្នកដឹកនាំ ឬមេបញ្ជាការគិតតែពីវិភាគពិចារណាថា តើត្រូវប្រើនូវដែនការអ្វីល្អទៅហ្ន៎! និងមិនបានគិតចាប់អារម្មណ៍លើគូ បដិបក្សថា ពួកគេប្រើដែនការបែបណានោះ រឿងបែបនេះបើទោះជា មានទីប្រឹក្សាល្អៗចាំផ្តល់មតិនៅក្បែរខ្លួនយ៉ាងណាក៏ដោយចុះ ក៏នៅតែ បរាជ័យដែរ។

«ដឹងគេ
ដឹងយើង
ច្បាំង១០០ដង
នឹងបានឈ្នះ១០០ដង...»

១១

សិល្បៈ

ក្នុងការ

ជេញប្រយុទ្ធ

ស៊ុនដីបានពោលថា «កុំរារាំងប្តូរដេញតាមប្រយុទ្ធកងទ័ព
ដែលដកថយត្រលប់ទៅវិញ» ។

ពាក្យសម្តីខាងលើនេះមានអ្នកប្រាជ្ញខ្លះវិភាគថា វាមានលក្ខណៈ
ផ្ទុយគ្នាយ៉ាងស្រឡះពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមផ្សេងៗ ដែល
មានចែងទុកថា «ពេលដែល សត្រូវបែកទំពាក់ត្រូវតែដេញតាមកម្ទេចឲ្យ
ជុំតូច»។ ប៉ុន្តែបើតាមការពិតវិញនោះ យើងគួរតែដឹងថាយុទ្ធសាស្ត្រ
ពិជ័យសង្គ្រាម គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រដែលកើតមកពីលក្ខខណ្ឌពិតប្រាកដ
មួយនៅក្នុងផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ។ បើចេះតែវិភាគថា ទ្រឹស្តីនេះត្រឹមត្រូវ
ទ្រឹស្តីនោះមិនត្រឹមត្រូវក៏នឹងក្លាយជាការសិក្សាបែបសើស្បែក ដែលពុំ
មានភាពស៊ីជម្រៅទាល់តែសោះឡើយ។

មានអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាម្នាក់និយាយថា ប្រសិនសត្រូវដក
ទំពាក់ថយដោយគ្មានរបៀបវិន័យត្រូវតែដេញតាមប្រយុទ្ធគ្នាមៗ។ សួរ
ថាតើយើងអាចដឹងវាបានដោយវិធីណាថា សត្រូវដែលថយយ៉ាងមាន
របៀបឬគ្មានរបៀបនោះ?

នៅក្នុងសម័យបុរាណបានចែងទុកថាប្រសិនបើឃើញរថ(យាន
ជំនិះ) ចម្បាំងបើកបរច្របូកច្របល់និងឃើញដងទង់មានភាពរញ្ជ័ររញ្ជ័រ
ចូរប្រញាប់រត់ដេញតាមប្រយុទ្ធ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើកងទ័ពថ្មីរដើងគ្មាន
រទេះច្បាំង គ្មានសេះវិញនោះ តើយើងអាចសន្តេតបានដោយវិធីណា?

ករណីនេះអ្នកជំនាញខាងយោធាប្រាប់ថាត្រូវពឹងផ្អែកទៅលើការវិភាគ
ស្ថានភាពរូបសម្រាប់មេបញ្ជាការជាមុនសិន។

នៅក្នុងវគ្គទី១៨ របស់រឿងនិទានសាមកុក មានការកត់ត្រាទុកពី
កង្វះវិភាគបច្ចាប្បិក្ខរបស់កាសៀងដូចតទៅ៖

បន្ទាប់ពី ទៀវស៊ីវបានធ្វើចម្បាំងឈ្នះចូត្រ នៅក្នុងស្រុកឡាំយ៉ុង
ហើយនោះ ទៀវស៊ីវ ក៏ណាត់ជួបនឹងឡៅពៀវ ដែលជាចៅហ្វាយស្រុក
កេងដីវ ឲ្យលើកទ័ពមកជួយវាយកម្ទេចកងទ័ពរបស់ចូត្រ តែកាសៀង
បានហាមឃាត់ថា «លោកមិនគួរនឹងលើកទ័ពដេញតាមនៅក្នុងពេល
នេះទេបើលោកលើកកងទ័ពទៅ លោកនឹងត្រូវកងទ័ពរបស់ចូត្រ វាយ
បែកទ័ពនិងរត់ខ្ចាត់ខ្ចាយត្រលប់មកវិញយ៉ាងពិតប្រាកដ»។

ឡៅពៀវ មិនព្រមស្តាប់បង្គាប់របស់កាសៀងហើយនិយាយថា
«ប្រសិនបើមិនដេញតាមវាយនៅក្នុងពេលនេះក៏នឹងបាត់បង់ឱកាសល្អ
ទទេ»។

ឡៅពៀវ បបួលទៀវស៊ីវ លើកទ័ពជាងមួយម៉ឺននាក់ដេញតាម
កម្ទេចចូត្រ ឲ្យក្លាយទៅជាជេរៈទើបអស់ចិត្តក្តៅ។ ឡៅពៀវ និងទៀវស៊ីវ
ដឹកនាំកងទ័ពចេញទៅបានត្រឹមតែ៥គីឡូម៉ែត្រ ក៏បានប៉ះទង្គិចគ្នា
ជាមួយកងទ័ពជួរក្រោយរបស់ចូត្រ។ កងទ័ពរបស់ចូត្រ ចូលប្រយុទ្ធយ៉ាង

អង្គអាចក្លាហាន។ ទីបំផុតក៏វាយកងទ័ពរបស់ទៀវស៊ីវ និងឡៅពៀវ
បែកខ្ចាត់ខ្ចាយរត់យកតែប្រាសអាយុ។

នៅពេលត្រលប់មកដល់ក្រុងវិញ ទៀវស៊ីវនិយាយជាមួយនឹង
កាសៀង ថាដោយសារខ្ញុំមិនស្តាប់បង្គាប់លោកទើបត្រូវទទួលបរាជ័យ
បែបនេះប៉ុន្តែកាសៀង បែរជានិយាយណែនាំថា «ឥឡូវនេះលោកគួរ
តែប្រញាប់លើកទ័ពដេញតាមចូត្រូវ ម្តងទៀត លើកនេះខ្ញុំធានាថាលោក
នឹងឈ្នះ»។

ទៀវស៊ីវ និងឡៅពៀវ ម្នាក់ៗនិយាយទាំងភ័យថា «ពេលនេះ
យើងខាតបង់អស់ទ័ពជាច្រើននាក់ តើនឹងមានកងទ័ពមកពីណាដើម្បី
យកទៅប្រយុទ្ធជាមួយនឹងគេ?»។

កាសៀងនិយាយថា«មានប៉ុន្មានទៅប៉ុណ្ណឹង ម្តងនេះបើសិនជា
លោកដេញតាមប្រយុទ្ធ ខ្ញុំហ៊ានធានាថា«លោកនឹងទទួលជ័យជម្នះបើ
លោកមិនឈ្នះទេ សូមលោកមកកាត់ក្បាលរបស់ខ្ញុំចុះ!»។

ទៀវស៊ីវជឿជាក់កាសៀង ប៉ុន្តែឡៅពៀវនៅមានការសង្ស័យ
នៅឡើយទេ ទើបមិនព្រមលើកទ័ពទៅវាយ។ ទៀវស៊ីវបានលើកទ័ព
ដេញវាយចូត្រូវ តែម្នាក់ឯង តែបែរជាអាចបង្ក្រាបកងទ័ពរបស់ចូត្រូវ បាន
ហើយអាចរឹបអូសយកបានសព្វវត្ថុឃាំងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់ផងដែរ។

បន្ទាប់ពីអានខ្លឹមសារក្នុងវគ្គនេះចប់ហើយមិត្តអ្នកអានប្រហែល
ជាមានការសង្ស័យថាតើហេតុអ្វីបានជាទៀវស៊ីវ និងឡៅពៀវលើកទំព័រ
ដេញតាមចូត្រូវ លើកទីមួយ ការសៀងនិយាយជំទាស់ និងទស្សន៍ទាយ
ថាបើចេសលើកទំព័រដេញតាមនឹងត្រូវទទួលបរាជ័យ តែពេលដែល
ទៀវស៊ីវនិងឡៅពៀវ បរាជ័យហើយត្រលប់មកវិញ ការសៀងបែរទៅ
ជាប្រាប់ថា ឲ្យប្រញាប់លើកទំព័រដែលបរាជ័យនោះដេញតាមចូត្រូវ ម្តង
ទៀត លើកនេះនឹងត្រូវឈ្នះយ៉ាងពិតប្រាកដហើយក្រោយមកក៏ទទួល
បានជ័យជម្នះតាមការទស្សន៍ទាយរបស់ការសៀងមែន តើវាកើតឡើង
ដោយរបៀបណា?

ភាពអស្ចារ្យនៅក្នុងរឿងនេះសូម្បីតែទៀវស៊ីវដែលជាអ្នកលើក
ទំព័រដោយខ្លួនឯង ក៏នៅប៉ាន់ស្មានមិនត្រូវផង។ ម្ល៉ោះហើយទើបមិន
បាច់និយាយដល់ឡៅពៀវនោះទេ គេមានការឆ្លើងចូលពេញទំហឹង
តែម្តង។ ក្រោយមកពេលមានឱកាសល្អទើបឡៅពៀវ សួរការសៀង
ថាតើហេតុអ្វីបានជាលោកដឹងរឿងនេះច្បាស់ដូចថ្ងៃយ៉ាងនេះ?

ការសៀងបានអធិប្បាយថា ថ្វីបើលោកជាមេទំព័រជំនាញក្នុងការ
ធ្វើសង្គ្រាមក៏ដោយ តែលោកមិនមែនជាដៃគូតស៊ូជាមួយចូត្រូវទេ។ បើ
ទោះបីជាករណីទំព័ររបស់ចូត្រូវ បរាជ័យទៅហើយក៏ដោយ ប៉ុន្តែខណៈពេល

ដែលដកថយចូល បានរៀបចំកម្លាំងកងទ័ពដែលរឹងមាំល្អៗទុកសម្រាប់
ការពារការដេញតាមរបស់ពួកសត្រូវ។ បើទោះបីជាកងទ័ពរបស់យើង
មានភាពក្លាហាន តែថ្វីដៃក៏មិនអាចទប់ទល់ជាមួយនឹងកងទ័ពរបស់ចូតូ
ទេ។ ហេតុដូច្នោះហើយទើបខ្ញុំដឹងថាកងទ័ពរបស់លោកត្រូវចាញ់យ៉ាង
ដំណំពិតប្រាកដ។ រឿងបន្ទាប់មកទៀតគឺចូតូ បានដកកម្លាំងទ័ពយ៉ាង
ប្រញាប់ប្រញាល់សបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាវាត្រូវតែមានបញ្ហាអ្វីកើតឡើង
នៅក្រុងហ្វីតូហើយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតចូតូបានបង្ក្រាបកងទ័ពរបស់យើង
ហើយមានការធ្វេសប្រហែសពេលដែលលើកទ័ពត្រលប់ទៅវិញ ទើប
ខ្ញុំយល់ឃើញថា ការធ្លៀតឱកាសនៅពេលដែលសត្រូវមានការធ្វេស
ប្រហែសនេះបើលើកទ័ពដេញតាមនឹងទទួលបានជ័យជម្នះ។

ឡៅពៀវនិងទៀវស៊ីវ ស្តាប់ការអធិប្បាយរបស់កាសៀង ដល់
ថ្នាក់ចំហោត់ធ្មង។ ម្នាក់ៗនាំគ្នាកោតសរសើរពញាដ៏ឈ្លាសវៃរបស់
កាសៀងយ៉ាងខ្លាំង។ នេះធ្វើឲ្យយើងដឹងថាកាលដែលកាសៀងអាច
វិភាគបញ្ហាបានត្រឹមត្រូវហាក់បីដូចជាមានភ្នែកទិព្វនោះ ក៏ព្រោះតែថា
កាសៀងក្តោបនូវចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ខ្លួនឯង និងរបស់
សត្រូវបានយ៉ាងច្បាស់នោះឯង។ មួយវិញទៀតកាសៀងចេះប៉ាន់ស្មាន
ហេតុការណ៍បានគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ ហើយថែមទាំងអាចចេះទាញយក

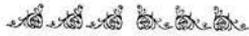
គោលការណ៍ដើម្បីទទួលយកជោគជ័យបានទៀតផង។

ជាទូទៅ ការដកថយកម្លាំងទ័ពចាត់ទុកថាជាការចាញ់ប្រៀប។ ចំណែកឯការដេញតាមចាត់ទុកជាការមានប្រៀបលើពួកសត្រូវ។ មេបញ្ជាការកងទ័ពដែលគេមានបទពិសោធន៍រមែងដឹងច្បាស់ថាពេលដកថយត្រូវការពារផ្នែកខាងក្រោយឲ្យបានល្អ។ នេះគឺជាលក្ខខណ្ឌដែលមានប្រៀបបង្កប់ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលចាញ់ប្រៀប។

ឯប្រការមួយទៀត ភាគីដែលទទួលបានជ័យជម្នះហើយច្រើនតែមានការធ្វេសប្រហែសបានចិត្តឡើងចាងនេះគឺលក្ខខណ្ឌដែលចាញ់ប្រៀបបង្កប់ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានប្រៀប។ ខណៈពេលដែលចូត្រូវដកកងទ័ពថយនោះ ការសៀងដឹងច្បាស់ថា មេទ័ពស្អាតជំនាញដូចជាចូត្រូវតែការពារផ្នែកខាងក្រោយបានយ៉ាងល្អ។ បើនៅតែចចេសលើកទ័ពដេញតាមមានសង្ឃឹមតែម្យ៉ាងគត់ គឺការបរាជ័យឬប្តូរសភាពពីអ្នកល្អៗឲ្យបានមកជាអ្នកចាញ់វិញ។

ការសៀងក៏បានដឹងទៀតថា ស្ថានភាពណ៍នៅក្នុងសមរម្យមានការប្រែប្រួលគ្រប់ពេលវេលា។ វិធីនេះអាចធ្វើបែបនេះបានតែវិនាទីបន្តមិនអាចធ្វើបែបនេះបានទេ។ រាល់ភាពចម្រុះចម្រាស សុទ្ធតែមានការប្រែប្រួលទៅតាមពេលវេលា និងលក្ខខណ្ឌផ្សេងៗគ្នា។ ដូច្នេះហើយ

បន្ទាប់ពីការចាញ់សង្គ្រាមជាមួយចូចូ នៅក្នុងការដេញតាមលើកទីមួយ
នោះ កាលៀងបានស្នើឲ្យទៀវសិវ លើកទ័ពដេញតាមទ័ពរបស់ចូចូ
ដែលមានការឆ្លុះបញ្ចាំងជាលើកទីពីរ។ នៅទីបំផុតក៏អាចផ្លាស់ប្តូរ
ស្ថានភាពពីអ្នកចាញ់ក្លាយមកជាអ្នកឈ្នះវិញ។ នេះជាភាពឈ្លាស
វៃក្នុងផ្នែកយោធារបស់កាសៀង។

១២

ព័ត៌មាន

ក្លែងក្លាយ

និងការវេតាត

ព័ត៌មានរបស់អ្នកដឹកនាំ

នៅក្នុងការធ្វើសង្គ្រាម ល្បិចកុហកបោកប្រាស់តែងតែបាននាំយកមកប្រើ
ជានិច្ច។ ល្បិចនៃការកុហកបោកប្រាស់អាចចែកចេញជាពីរប្រភេទគឺ៖

ប្រភេទទី១ បង្កើតហេតុការណ៍បន្តធ្វើជាចង្វាក់វាយលុកឬបន្តធ្វើជា
រំកិលកងទ័ពដែលជារឿយៗ ត្រូវបានចាត់ចូលក្នុងប្រភេទបោកប្រាស់
ផ្នែកយុទ្ធវិធី។

ប្រភេទទី២ ហៅថាកុហកបោកប្រាស់ផ្នែកព័ត៌មានគឺប្រកាសនូវ
ព័ត៌មានដែលមិនពិតដើម្បីបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យធ្លាក់ចូលក្នុងអន្ទាក់។

នៅក្នុងរឿងនិទានសាមកុក មានរឿងរ៉ាវនៃការប្រកាសព័ត៌មាន
ដែលមិនពិតជាច្រើន ប៉ុន្តែឈុតឆាកដែលល្អបំផុតនោះ គឺនៅក្នុងវគ្គ
ទី១៩ដែលនិយាយពីតាន់តេង ទៅបោកបញ្ឆោតលីប៊ូពាដងធ្វើឲ្យលីប៊ូ
បាត់ស្រុកចំនួន៣ក្នុងពេលតែមួយយប់សាច់រឿងមានដូចតទនេះគឺ៖

បន្ទាប់ពីចូត្រូវបានទៀវស៊ីវ វាយឈ្នះជាលើកទី២នោះ ចូត្រូវ
ប្រញាប់ប្រញាល់លើកកងទ័ពត្រលប់ទៅស្រុកហ្វិតូ វិញដោយមិនព្រម
ឈប់សម្រាកសូម្បីបន្តិច។

អ្ននសៀវដឹងថា ចូត្រូវលើកទ័ពត្រលប់មកវិញ ហើយការដែល
ខ្លួនចង់រឹបអូសយកក្រុងហ្វិតូ វាមិនងាយដូចជាការគិតទេនោះ។ ដូច្នេះ
ហើយទើបដឹកនាំទ័ពឆ្ពោះទៅកាន់ស្រុកកងស៊ិនបានវិញ។

ថ្វីបើចូច ក្រោធខ័នជាមួយនឹងអ្ននសៀវ ខ្លាំងប៉ុនណាក៏ដោយ តែក៏នៅស្តាប់តាមបង្គាប់របស់គុយកែ និងស៊ុនហុកដែលជាទីប្រឹក្សា។ គុយកែ និងស៊ុនហុកបានស្នើសុំចូច រួមដៃជាមួយឡៅពី ដើម្បីកម្ចាត់ លីប៊ូ ប៉ុន្តែព័ត៌មានបានបែកការណ៍ធ្វើឲ្យលីប៊ូ ដឹងខ្លួនទាន់។ ទើបលើក កងទ័ពទៅធ្វើសង្គ្រាមជាមួយឡៅពី ដណ្តើមយកបានក្រុងសៀវជាយ ហើយបញ្ជូនតាន់កុង ឲ្យទៅបញ្ចុះបញ្ចូលស៊ុនកួន និងពួកចោរនៅលើ ភ្នំថៃសាន់ឲ្យមករួមដៃគ្នាដើម្បីវាយសម្រុកចូលយកស្រុកកុងជីវ។

ពេលដែលចូច ដឹងព័ត៌មាននេះភ្លាមហើយ ក៏ប្រញាប់លើកទ័ព ទៅកាន់ស្រុកសៀវកួន ដើម្បីធ្វើសង្គ្រាមជាមួយលីប៊ូ។ នៅពេលនោះ តាន់តេងដែលស្មោះស្ម័គ្រចំពោះចូច ក៏នាំយកល្បិចកុហកបោកប្រាស់ ដល់លីប៊ូចំនួនពាល្យិចគឺ៖

តាន់តេងបោកបញ្ឆោតលីប៊ូ លើកទីមួយគឺដោយការបន្លំធ្វើជា មានបំណងល្អជាមួយលីប៊ូ ដើម្បីកម្ចាត់បរិវារ របស់លីប៊ូឲ្យដល់នូវភាព វិនាសសាបសូន្យឥតសល់។ នៅពេលដែលស្រុកសៀវកួនស្នើសុំការ ជួយសង្គ្រោះជាបន្ទាន់នោះ លីប៊ូគិតចង់នាំតាន់តេង លើកទ័ពទៅជួយ ដោយទុកតាន់គុយ ដែលជាបិតារបស់តាន់តេង ឲ្យថែរក្សាស្រុកឈឺជីវ ហើយមុនពេលនឹងចេញដំណើរ តាន់តេងបានមកពិភាក្សាជាមួយនឹង

បិតាថាប្រសិនបើលីប៊ូ ចាញ់សង្គ្រាមគ្រលប់មកវិញ សូមបិទកុំបើកទ្វារ ក្រុងទទួលឲ្យសោះហើយឲ្យតាន់គុយ រីបអូសយកស្រុកដោយខ្លួនឯង វិញប៉ុន្តែមានការរាំងស្ទះត្រង់ថានៅក្នុងស្រុកមានបុត្រភរិយានិងកូនចៅ របស់លីប៊ូ យ៉ាងច្រើនទើប តាន់តេនរិះរកឧបាយកលដើម្បីកម្ចាត់បរិវារ ទាំងនោះឲ្យអស់ជាមុនសិន។

លុះគិតរួចហើយនិយាយប្រាប់លីប៊ូ ថាស្រុកឈឺជីវ ត្រូវសត្រូវ ឡោមព័ទ្ធជាប់ទាំងបួនទិស ប្រសិនបើ ចូលកម្លាំងទ័ពចូលមកនោះ តើយើងនឹងត្រូវធ្វើដូចម្តេច? ខ្ញុំគិតថា «យើងគួរតែការពារ ប្រសើរជាង ព្យាបាល លោកគួរតែដឹកជញ្ជូនទ្រព្យសម្បត្តិព្រមទាំងស្បៀងយកទៅ រក្សាទុកនៅស្រុកហៃហ្វី បើសិនស្រុកឈឺជីវ ត្រូវឡោមព័ទ្ធស្រុកហៃហ្វី ក៏នៅអាចបញ្ជូនស្បៀងមកជួយយើងបាន»។

លីប៊ូ ចាញ់បោកកលឧបាយប្រញាប់បញ្ជាបរិវារ ឲ្យទៅការពារ បុត្រភរិយា ព្រមទាំងបញ្ជូនទ្រព្យសម្បត្តិទៅកាន់ស្រុកហៃហ្វី នេះគឺជា ការកម្ចាត់ឧបសគ្គដើម្បីរីបអូសយកស្រុកឈឺជីវ ឲ្យតាន់គុយ។

តាន់តេនបោកបញ្ឆោតលីប៊ូ ជាលើកទីពីរគឺដោយការបង្កើតនូវ ព័ត៌មានមិនពិតរីបអូសយកស្រុកពីរបានយ៉ាងស្រួលខណៈពេលដែល លីប៊ូ និងតាន់តេន សំដៅមកកាន់ស្រុកសៀវគួន ដើម្បីនឹងជួយតាន់កុង

និងស៊ិនគួន។ នៅក្នុងរវាងការធ្វើដំណើរតាមជួរ តាន់តេនគិតរកឧបាយ
កលបោកបញ្ឆោតលីប៊ូ ថា ខ្លួនសុំយកអាសាស្ត្រទៅយកព័ត៌មាននៅ
ស្រុកសៀវកួន ជាមុនសិន។ នៅពេលដែលមកដល់ស្រុកសៀវកួន
តាន់តេនបាននិយាយជាមួយតាន់កុងត្រីមតែពីរទៅបីមាត់ប៉ុណ្ណោះ។

លុះនៅពេលយប់ក៏បានឡើងទៅលើប៉មយាមខ្ពស់មួយក្រឡេក
មើលទៅឃើញសុទ្ធតែទំពារបស់ចូឆូ ដែលដាក់ពង្រាយពេញ ទើបចង
សំបុត្រនឹងផ្លែព្រួញហើយបាញ់ទៅកាន់បន្ទាយរបស់ចូឆូចំនួន៣ច្បាប់
ប្រាប់ព័ត៌មានដល់ចូឆូថាខ្លួននឹងទៅធ្វើជាអ្នកស៊ើបការណ៍សម្ងាត់ សុំឲ្យ
ចូឆូរង់ចាំមើលសញ្ញាក្លែងដែលខ្លួនបាញ់ហើយ គប្បីប្រញាប់លើកទំពារ
បុកចូលមកភ្លាម។ ពេលបញ្ជូនព័ត៌មានចប់ស្រេចបាច់ហើយនៅពេល
ព្រឹកស្អែកតាន់តេន ក៏ប្រញាប់ប្រញាល់ជិះសេះមករាយការណ៍ប្រាប់
លីប៊ូ។

ចំណែកស៊ិនគួន និងពួកចោរនៅតំបន់ភ្នំថៃសាន់ បានឃើញ
ចូឆូលើកទំពារមកច្រើន ក៏នាំគ្នាកំយាខ្លាចហើយបានលើកទំពារគ្រលប់បក
ក្រោយវិញ។ លីប៊ូឃើញដូច្នោះក៏យំខ្លាំងណាស់ ក៏បញ្ជូនតាន់តេនឲ្យ
ទៅប្រាប់តាន់កុង រង់ចាំបើកទ្វារក្រុងទទួលលីប៊ូ តែពេលដែលតាន់តេន
ទៅដល់បែរជានិយាយកុហកតាន់កុង ថាពេលនេះកងទ័ពរបស់ចូឆូ ធ្វើ

ដំណើរជួរវត្តាត់ទៅវាយយកស្រុកឈើជីវហើយលីប៊ូ ស្មើឲ្យលោកលើក
ទ័ពទៅជួយជាបន្ទាន់យប់នេះ។ កងទ័ពរបស់តាន់កុង និងកងទ័ពរបស់
លីប៊ូប៉ះទង្គិចគ្នានៅពាក់កណ្តាលជួរហើយកងទ័ពទាំងពីរបានប្រយុទ្ធគ្នា
យ៉ាងពេញទំហឹង។ ឃើញហេតុការណ៍ដូច្នោះ កងទ័ពរបស់ចូច្វូ ក៏ឆ្លៀត
ឱកាសសម្រុកបុកចូលដណ្តើមស្រុកសៀវគ្គន បានយ៉ាងងាយស្រួល។

លីប៊ូនិងតាន់កុង ប្រយុទ្ធគ្នារហូតដល់ភ្លឺទើបបានដឹងថាខ្លួនបាន
ចាញ់បោកឧបាយកលរបស់តាន់តេង។ លីប៊ូក៏ ប្រញាប់ប្រញាល់លើក
ទ័ពបកត្រលប់ទៅកាន់ស្រុកឈើជីវវិញ។ នៅក្នុងខណៈពេលនោះឯង
តាន់គុយប្រកាសខ្លួនថាខ្លួនស្មោះស្ម័គ្រចំពោះចូច្វូ និងបានរឹបអូសស្រុក
ឈើជីវ ស្រេចហើយ។ ដូច្នោះលីប៊ូ ក៏ត្រូវបង្ខំចិត្តលើកទ័ពឆ្ពោះទៅកាន់
ស្រុកសៀវដោយវិញ។

តាន់តេង បោកបញ្ឆោតលីប៊ូ ជាលើកទីបីនោះគឺ ដោយការក្លែង
បន្លំបញ្ឆោតកងទ័ពរឹបអូសយកស្រុកសៀវដោយដោយប្រាជ្ញារឿងរ៉ាវមាន
ដូចតទៅនេះ៖

ខណៈពេលដែលលីប៊ូ និងតាន់កុង កំពុងតែប្រយុទ្ធគ្នាឯងនោះ
តាន់តេង បានឆ្លៀតឱកាសរត់គេចខ្លួន ដោយបានបំបោលសេះយ៉ាង
លឿនពេញមួយយប់សំដៅឆ្ពោះទៅស្រុកសៀវដោយ លុះដល់ស្រុក

សៀវភៅយហើយ ក៏ចូលទៅរាយការណ៍ព័ត៌មានក្នុងក្លាយដល់កូស៊ុន ដែលជាអ្នកការពារស្រុកថា ឥឡូវនេះលីប៊ូ ត្រូវចូល ឡោមព័ទ្ធជាប់ទើប សុំឲ្យកូស៊ុននិងទៀវសៀវ លើកទំពៅជួយជាបន្ទាន់។

មេទំពៅទាំងពីរលុះបានទទួលព័ត៌មានភ្លាមហើយក៏ប្រញាប់លើក ទំពៅចេញពីស្រុកសៀវភៅយ ភ្នែកដើម្បីជួយលីប៊ូ តាន់តេងបានឱកាស ហើយ ក៏បញ្ជូនព័ត៌មានទៅឲ្យចូល ចូលក៏បានសម្រុកចូលរឹបអូសយក សៀវភៅយ ដោយពុំមានការខាតបង់កងទ័ពសូម្បីតែម្នាក់។ ពេលដែល លីប៊ូ មកដល់ស្រុកសៀវភៅយ ក៏ឃើញតែទង់ជាតិរបស់ចូល បក់រិច្ច នៅលើកំពែងបន្ទាយជុំវិញទាំងអស់។

ផែនការនៃការបោកបញ្ឆោតលីប៊ូ របស់តាន់តេង ទាំងពាលើក អាចធ្វើឲ្យកងទ័ពរបស់លីប៊ូ ចេញពីក្នុងស្រុក និងកាប់សម្លាប់គ្នាឯង។ មិនតែប៉ុណ្ណោះថែមទាំងធ្វើឲ្យស្រុកទាំងពាក្លាយទៅជាស្រុកគ្មានមនុស្ស រស់នៅ ដែលជាមូលហេតុធ្វើឲ្យចូល អាចរឹបអូសយកបានយ៉ាងងាយ ស្រួលដោយមិនបាច់ចំណាយកម្លាំងទ័ពអ្វីឡើយ។

អ្នកជំនាញផ្នែកយោធាម្នាក់ពោលថា«ព័ត៌មាននៅក្នុងសមរក្ខមិ ភាគច្រើន ជាព័ត៌មានទាស់គ្នាឯង និងជាព័ត៌មានក្លែងក្លាយជឿជាក់មិន សូវបាន»។ ការស្តាប់ព័ត៌មានទាំងនេះ ត្រូវតែផ្អែកទៅលើការវិនិច្ឆ័យ

របស់មេបញ្ជាការដែលជាអ្នកវិភាគព័ត៌មាននោះឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ តាម
ធម្មតានោះគេត្រូវតែជាមនុស្សដែលចាប់អារម្មណ៍ទៅនឹងរឿងព័ត៌មាន
និងស្ថានការណ៍ជានិច្ចទើបជាអ្នកវិភាគព័ត៌មានបាន។

ជាទូទៅ មនុស្សយើងច្រើនតែជឿជាក់ព័ត៌មានដែលមិនពិត
ម្យ៉ាងទៀតចូលចិត្តពង្រីកព័ត៌មានឲ្យលើសពីការពិត។ ថ្វីបើគ្រោះថ្នាក់
ដែលបានមកពីព័ត៌មានក្លែងក្លាយដែលប្រៀបដូចជារលកបោកប្រាង្គ
ហើយស្ងប់ស្ងាត់ទៅវិញក៏ដោយ ប៉ុន្តែវាក៏មានកូនរលកតូចៗដែលបក់
បោកម្តងហើយម្តងទៀតដោយឥតឈប់ឈរផងដែរ។ ដូច្នោះហើយ
អ្នកដែលជាមេដឹកនាំត្រូវមានឧត្តមគតិខ្ពស់មានគោលជំហររឹងមាំ ទើប
អាចគេចជុតពីគ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងពីព័ត៌មានក្លែងក្លាយបាន។

តាន់តេងបានបង្កប់ខ្លួន ធ្វើជាអ្នកស៊ើបការណ៍យ៉ាងសម្ងាត់ក្នុង
រឿងផ្ទៃក្នុងរបស់លីប៊ូ ទង្វើបែបនេះមិនមែនជារឿងចម្លែកថ្មីអ្វីនោះទេ
នៅក្នុងអតីតកាលក៏មានគំរូបែបនេះមកជាច្រើនដែរ តែសម្រាប់លីប៊ូ
ដែលជាមេទ័ពចូលចិត្តតែប្រើកម្លាំងច្រើនជាងប្រើបញ្ញាម្នាក់នេះ បែរជា
គ្មានភ្នាក់ខ្លួនសូម្បីតែបន្តិច ទើបលង់ជឿព័ត៌មានក្លែងក្លាយធ្វើឲ្យបាត់-
បង់អ្វីៗទាំងស្រុងព្រមទាំងជីវិតយ៉ាងអាណោចអាធ័មជាទីបំផុត។

«មេដឹកនាំត្រូវតែចេះធ្វើ

នយោបាយ

ដោយភាពឈ្នួសវៃ

និងភាពទន់ភ្លន់

មិនមែនដោយភាពស្មោះត្រង់

ទាំងងងឹតងងល់

និងរឹងក្អឹងនោះទេ»

ល្អ
呂布

១៣

ផែនការ
របស់
តាន់កូង

នៅក្នុងវគ្គទី ១៩ របស់រឿងនិទានសាមកុកពោលថា

បន្ទាប់ពីចូល បុករុកចូលរឹបអូសយកស្រុកហៃហ្នឹងហើយ បាននាំ
យកខ្លួនលីប៊ូ តាន់កុង និងឈ្មើយសឹកផ្សេងៗទៀត មកសួរចម្លើយ។
ចូលឃើញតាន់កុង ជាប់ចំណងក៏ពោលឡើងទាំងការបានចិត្តថា «លោក
ធ្លាប់និយាយថាខ្លួនឯងគឺជាមនុស្សឈ្នួសត្រាតវាំងវៃណាស់ ហើយចុះ
ឥឡូវនេះដូចម្តេចដែរ?»។

តាន់កុង ងាកមើលលីប៊ូ ដែលត្រូវចាប់ខ្លួនមកជាមួយគ្នាហើយ
និយាយទាំងកំហឹងថា «ដោយសារតែលោកឯងមិនស្តាប់តាមការណែនាំ
របស់ខ្ញុំទើបត្រូវគេចាប់ខ្លួនបានដូច្នោះ បើតុំដូច្នោះទេក៏ប្រហែលជាមិន
អាចត្រូវចាប់ខ្លួនបានដែរ»។ ពាក្យសម្តីនេះនិយាយចេញពីក្នុងចិត្តពិតៗ
របស់តាន់កុង។

តាន់កុងគឺជាអ្នកឈ្នួសវៃគ្រប់រឿងរ៉ាវទាំងអស់ តែបែរជាមក
ភ្លេចសុភាសិតមួយដែលពោលថា «សត្វបក្សីដែលល្អត្រូវចេះជ្រើស
រើសដើមឈើធ្វើសំបុក ចំណែកឯមន្ត្រីដែលឈ្នួសវៃត្រូវចេះជ្រើស
រើសចៅហ្វាយនាយ»។ ចាប់តាំងពីពេលដែលតាន់កុងបានមករស់នៅ
ជាមួយលីប៊ូ តាន់កុងបានស្នើគោលនយោបាយល្អៗជាច្រើនដល់លីប៊ូ
ប៉ុន្តែជាអកុសលលីប៊ូ ជាមនុស្សដ៏ល្មើមិនព្រមស្តាប់តាមបង្គាប់របស់
តាន់កុងសោះទើបត្រូវជួបប្រទះនូវរឿងដ៏គួរឲ្យអាម៉ាស់បែបនេះ។

នៅក្នុងរឿននិទានរបស់សាមកុកបានសរសេរទុកថា លីប៊ូបានធ្វើសង្គ្រាមជាមួយចូតូនិងឡេពីជាច្រើនលើកណាស់ បើលើកណាបានស្តាប់តាមការណែនាំរបស់តាន់កុងក៏ឈ្នះតែបើលើកណាមិនព្រមស្តាប់តាមការណែនាំរបស់តាន់កុង ទេក៏បាញ់។ នៅពេលដែលលីប៊ូ បាត់បង់ស្រុកចំនួនបីក្នុងពេលតែមួយនោះ លីប៊ូត្រូវដកថយកងទ័ពមករស់នៅស្រុកហែហ្វីដែលស្ថិតក្រោមការឡោមព័ទ្ធរបស់ចូតូ។ ដូច្នោះហើយទើបតាន់កុងស្នើផែនការល្អៗ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពរណីដល់លីប៊ូ ចំនួន៣ប្រការដូចតទៅនេះ៖

ពេលដែលលីប៊ូ ដកថយទ័ពមកឈរជើងក្នុងស្រុកហែហ្វី នោះចូតូបានលើកទ័ពមកតាមជងដែរ។ តាន់កុងឃើញដូច្នោះស្នើផែនការដល់លីប៊ូថា «ឥឡូវនេះកងទ័ពរបស់ចូតូ វាទើបតែមកដល់ លោកគួរតែឆ្លៀតឱកាស ពេលដែលកងទ័ពរបស់សត្រូវមិនទាន់នឹងមានការរឹងមាំនេះសម្រុកចូលវាយលុកតែម្តង។ សូមធានាថានឹងត្រូវទទួលបានជ័យជម្នះពិតប្រាកដ»។

ចំណុចសំខាន់របស់ផែនការនេះគឺឆ្លៀតឱកាសនៅពេលសត្រូវឈរជើងមិនទាន់រឹងមាំ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពរណីពីភាគីចាំទប់ទល់ទៅជាភាគីវាយសម្រុកចូល គឺចូលវាយលុកសត្រូវឲ្យបានរហ័ស ដូចជា

ជ្រកបន្ទោរតែម្តង។ នេះជាចំណុចល្អបំផុតដែលភាគីចាំទប់ទល់អាចធានា
ឱកាសបាន។ ការវាយលុកបែបនេះនឹងទទួលបានលទ្ធផលគួរជាទីតាប់
ចិត្ត។

ក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមបានចែងទុកថា «សម្រុកចូលរឹបអូស
យកទីតាំងទុកជាមុន ដើម្បីរង់ចាំឱកាសសម្រុកចូលវាយលុកលើពួក
សត្រូវដែលទើបតែលើកទំពាមកដល់» ប៉ុន្តែលីប៊ូ បែរដាយល់ឃើញថា
«កងទ័ពរបស់ខ្លួនចាញ់សង្គ្រាមអស់ជាច្រើនលើកច្រើនសាមកហើយ
យើងមិនគួរនឹងលើកទំពាចេញច្បាំងយ៉ាងប្រថុយប្រថាននោះទេ គួរតែ
ពង្រីកកងទ័ពឲ្យរឹងមាំនៅក្នុងស្រុករង់ចាំសត្រូវលើកទំពាមកវាយហើយ
ចាំវាយបកត្រលប់ទៅវិញ»។

នៅទីបំផុត ពេលវេលាបានកន្លងផុតទៅអស់រយៈពេលជាច្រើន
ថ្ងៃ ពួកកងទ័ពរបស់ចូតូ ក៏បាត់នឿយហត់ហើយលីប៊ូ ក៏បាត់បង់ឱកាស
ល្អៗទៅទេៗ។ ក្រោយមកកងទ័ពរបស់ចូតូ មកបោះទីតាំងនៅទល់គ្នា
នឹងកងទ័ពរបស់លីប៊ូ តាន់កុងបានស្នើផែនការដល់លីប៊ូ ម្តងទៀតថា
«ចូតូលើកទំពាមកពីចម្ងាយ ប្រហែលជាបោះទីតាំងនៅយូរមិនបានទេ
លោកគួរតែដឹកនាំកងទ័ពចេញទៅខាងក្រៅស្រុក ចំណែកឯខ្ញុំនឹងនៅ
ការពារក្នុងស្រុកបើសិនកងទ័ពរបស់ចូតូ ធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងលោក

ខ្ញុំនឹងលើកទំពៅវាយពីខាងក្រោយប៉ុន្តែបើកងទ័ពរបស់ចូតូ សម្រុក
ចូលក្នុងស្រុកលោកត្រូវនាំទំពៅវាយពីខាងក្រោយវិញ។ សង្ឃឹមថាមិន
លើសពី១៥ថ្ងៃ កងទ័ពរបស់ចូតូ នឹងអស់ស្បៀងហើយពួកយើងចូល
វាយកម្ទេចឲ្យវិនាសតែម្តង»។

លីប៊ូ យល់ព្រមជាមួយនឹងផែនការរបស់តាន់កុង ក៏ប៉ុន្តែពេល
ត្រលប់ចូលទៅក្នុងភូមិគ្រឹះត្រូវភរិយារារាំងជាប់ទើបស្នាក់ស្នើរមិនហ៊ាន
សម្រេចចិត្ត ហើយមិនព្រមចេញមកប្រជុំមន្ត្រីរាជការរហូតដល់ទៅ៣
ថ្ងៃ សូម្បីតែតាន់កុងបានដាស់តឿនម្តងហើយម្តងទៀតថា «ទ័ពរបស់
ចូតូឡោមព័ទ្ធនាំបួនទិស បើមិនប្រញាប់លើកទំពៅទៅទេត្រូវបរាជ័យ
យ៉ាងពិតប្រាកដ»។ ដូច្នោះទៅវិញលីប៊ូ បែរជាឆ្លើយថា «ខ្ញុំគិតឃើញថា
ការលើកកងទ័ពចេញទៅក្រៅស្រុកស្ទើរនឹងការពង្រឹងកម្លាំងនៅខាងក្នុង
ស្រុកមិនបានទេ»។

រឿងដែលអ្នកជំនាញផ្នែកយោធាភ័យខ្លាចបំផុត គឺការការពារ
ទីតាំងដោយប្រាសចាកកងទ័ពជំនួយ ព្រោះថានៅក្នុងសមរម្យការធ្វើ
ឲ្យកងទ័ពរបស់យើងមានភាពស្មើគ្នាជាមួយនឹងសត្រូវ មានតែជួរមួយ
គត់ គឺត្រូវបង្កើតឱកាសសម្រុកចូលវាយលុកទៅលើពួកសត្រូវខ្លះ មិន
ត្រូវបណ្តោយឲ្យសត្រូវវាយលុកមកលើយើងតែម្តងទេ។

ការធ្វើសង្គ្រាមនៅក្នុងអតីតកាលតែងតែកើតមានហេតុការណ៍
បែបនេះគឺនៅពេលណាដែលយើងទប់ទល់ជាមួយកម្លាំងរបស់សត្រូវ
មិនបានហើយ មានតែការបើកឆាកវាយពីក្រោយខ្នងរបស់សត្រូវតែ
ប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចដោះស្រាយស្ថានភាពទាំងអស់បាន។ ដូច្នោះនៅ
ក្នុងការការពារក្រុង ការពង្រាយកម្លាំងទ័ព ឬការបង្រួបបង្រួមកម្លាំងទ័ព
ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ទើបជាកត្តាដ៏សំខាន់ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឆ្ពោះ
ទៅកាន់ភាពជោគជ័យនិងការពន្យារពេលក្នុងការការពារក្រុងបាន។

តាន់កុងដែលជាអ្នកជំនាញក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាម ដឹងច្បាស់
នូវសារសំខាន់ក្នុងចំណុចនេះទើបសុំឲ្យលីប៊ូ លើកទ័ពច្បាំងតែម្តងប៉ុន្តែ
លីប៊ូដែលជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅបែរជាបដិសេធសំណើរបស់តាន់កុង ម្តង
ហើយម្តងទៀតទៅវិញ។ តាន់កុងទ្រាំមើលនូវការបរាជ័យរបស់លីប៊ូ
នៅនឹងភ្នែកមិនបាន ទើបធ្វើការវិភាគស្ថានភាពយ៉ាងល្អិតល្អន់ម្តង
ទៀតហើយ ស្នើផែនការចុងក្រោយដល់លីប៊ូថា «ខ្ញុំបានទទួលព័ត៌មាន
ថាពេលនេះកងទ័ពរបស់ចូតូ ខ្វះខាតស្បៀងអាហារត្រូវបញ្ជូនមនុស្ស
ឲ្យទៅដឹកជញ្ជូនស្បៀងពីក្រុងហ្វូតូ ស្ទើរតែរាល់ថ្ងៃ គឺចេញដំណើរនៅ
ពេលព្រឹក ពេលល្ងាចទើបវិលត្រលប់មកវិញ។ លោកមេទ័ពគួរតែ
ជ្រើសរើសកងទ័ពដែលក្លាហាន ឲ្យពួនស្នាក់ចាំប្លន់យកស្បៀង របស់

វា ផែនការមួយនេះល្អបំផុតលោកមេទ័ព ស៊ុនដីធ្លាប់បានពោលទុកជា
រឿយៗថាទ័ពអាចរុលទៅមុខបានដោយស្បៀងអាហារបើគ្មានស្បៀង
អាហារទេរមែងស្លាប់យ៉ាងពិតប្រាកដ។ យើងជាម្ចាស់ផ្ទះហើយសត្រូវ
គឺជាក្លៀវបើយើងកាត់ផ្តាច់ស្បៀងពួកសត្រូវរមែង អត់ឃ្លានហើយការ
ប្រើយុទ្ធសាស្ត្រកាត់ផ្តាច់បែបនេះ ភាគច្រើនតែងតែនឹងធ្វើឲ្យទ័ពរបស់
សត្រូវដកថយទៅវិញដោយឯងៗមិនចាំបាច់ធ្វើសង្គ្រាមឡើយ»។

ប៉ុន្តែលីប៊ូ ទ្រាំនឹងដំណក់ទឹកភ្នែករបស់ភរិយាមិនបានក៏និយាយ
បដិសេធជាមួយតាន់កុងថា«ចូច្នោះគឺជាមនុស្សពោរពេញទៅដោយល្បិច
ខ្ញុំមិនហ៊ានចាត់ការជាមួយពួកគេទេ» ម្ល៉ោះហើយតាន់កុង បានត្រឹមតែ
ដកដង្ហើមធំហើយក៏លាត្រលប់ទៅវិញ។

ផែនការទាំង ៣ របស់តាន់កុង វាបានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យបានឃើញ
ច្បាស់ពីការគិតរិះរកមធ្យោបាយ ដើម្បីការពារក្រុង និងព្យាយាមធានា
យកឱកាសធ្វើការវាយលុកទៅលើពួកសត្រូវ ដោយជៀសវាងនូវការ
ធ្លាក់ខ្លួនទៅជាអ្នកចាំទប់ទល់ជាមួយនឹងពួកសត្រូវ។ គំនិតបែបនេះនៅ
តែមានការប្រើប្រាស់រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន ក៏ប៉ុន្តែលីប៊ូបែរជាគិតរាក់
កំដែលថាខ្លួនជាអ្នកចម្បាំងយ៉ាងអង្គអាចក្លាហាន មានថ្វីដៃនៅក្នុងការ
បរាជ័យហាក់បីដូចជាចាប់យកទៅដាក់ និងមានសេះដែលមានកម្លាំង

ជើងខ្លាំងគ្មាននរណាហ៊ានក្អកឬលលេងជាមួយខ្លួន។

ដូច្នោះហើយ ទើបគិតតែពីខំប្រឹងការពារស្រុកដោយបណ្តោយ
ឲ្យពួកសត្រូវធ្វើការវាយលុកដូចជាល្បែងលេង ធ្វើឲ្យជនការរបស់
តាំងក្នុង ដែលបានខំព្យាយាមគិតយ៉ាងពិតបាត់បង់ទៅជាមួយនឹងភាព
បរាជ័យ។

លីប៊ូបានបណ្តោយឲ្យឱកាសដែលល្អៗ បាត់បង់ទទេជាច្រើន
លើកច្រើនសា។ នៅទីបំផុតក៏ត្រូវពួកសត្រូវចាប់ខ្លួនបានហើយក៏ត្រូវ
បញ្ចប់ជីវិតយ៉ាងសោកសៅជាទីបំផុតក្នុងពេលនោះទៅ។

«កុំធ្វើជាដែកគោល
ឲ្យញញុរដំ
តែត្រូវធ្វើជាញញុរដំ
ដែកគោលវិញ»

ទៀតេយ
張飛

១៤

ប្រាថ្នា

របស់

ទេវ័តហ៊ុយ

តំណក់ទឹកប៉ាកការរបស់ឡកួនចុង បានសរសេរពិពណ៌នាដល់ ភាពគ្រោតគ្រាតរបស់ទៀវហ៊ុយ យ៉ាងរស់រវើកធ្វើឲ្យមិត្តអ្នកអានអស់ សំណើចដោយលាយឡំជាមួយក្តីអាណិតអាសូរផងដែរ។ ស្របពេល គ្នានោះដែរ ឡកួនចុងក៏បានពិពណ៌នាអំពីភាពហួតចត់របស់ទៀវហ៊ុយ យ៉ាងពីរោះដែរ ប៉ុន្តែនៅក្នុងក្រសែភ្នែករបស់អ្នកអានទៀវហ៊ុយ នៅតែ ជាមនុស្សច្រឡោងខាមគ្រោតគ្រាតតែដដែលហ្នឹង បើសិនបើប្រិយមិត្ត អ្នកអានសម្លឹងមើលឃើញតែចំណុចអាក្រក់របស់ទៀវហ៊ុយ ច្រើនជាង ចំណុចល្អ នេះបើតាមការវាយស្មានរបស់ខ្ញុំ។

តាមពិត ទៀវហ៊ុយពិតជាមនុស្សឆៅឆាវមែន ក៏ប៉ុន្តែបើយើង វិភាគបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ទៀវហ៊ុយ នៅក្នុងវគ្គទី២២យើងនឹងដឹងថា ការយល់ឃើញបែបនេះចំពោះទៀវហ៊ុយ មិនយុត្តិធម៌ទេ។ ទៀវហ៊ុយ មិនមែនជាមនុស្សដែលធំតែខ្លួនហើយខ្វះការពិចារណានោះទេ។

នៅពេលខ្លះ គាត់ក៏អាចគិតឃើញឧបាយកលល្អៗដើម្បីយក ឈ្នះពួកសត្រូវបានដូចគ្នា ខ្លឹមសារក្នុងវគ្គនៃរឿងនិទានសាមកុកទី២២ បានរៀបរាប់ថា បន្ទាប់ពីចូល បង្រ្កាបលីប៊ូ បានសម្រេចហើយក៏បាននាំ ឡៅពីត្រលប់មកកាន់ក្រុងហ៊ូតូដែរ។ ឡៅពីចាំបាច់ត្រូវប្រើផែនការដាំ បន្ថែមបង្ការដើម្បីរស់នៅក្នុងរូងខ្លាមួយរយៈសិន។ ក្រោយមក ឡៅពីក៏

យកលេសថានាំទំពេចេញទប់ទល់នឹងអ្ននស៊ុត ហើយក៏ភៀសខ្លួនចេញ
ពីក្រុងហ៊ូតូដោយសុវត្ថិភាព។

ឡៅពីវាយឈ្នះអ្ននស៊ុត កាត់ក្បាលគឺម៉ៅ និងរឹបអូសយកបាន
ស្រុកឈើជីវសាជាថ្មីម្តងទៀត។ កាលជាខាងក្រោយមក បានរៀបចំ
ផែនការណាត់ជួបអ្ននសៀវ លើកទំពេទៅវាយលុកចូត្រ។ ចូត្របានដឹង
ព័ត៌មានភ្លាម ភិតភ័យយ៉ាងខ្លាំង ហើយក៏ប្រញាប់លើកទំពេ២០ម៉ឺននាក់
ទៅវាយលុកអ្ននសៀវ។ មួយផ្នែកទៀតបញ្ជាឲ្យឡៅតាយ និងអងតុន
លើកទំពេទៅបង្ក្រាបឡៅពី។

ឡៅតាយ និងអងតុន ទាំងពីរនាក់មិនមែនជាដៃគូជាមួយមេទំពេ
មហាអង់អាចក្លាហានទាំងពួងបូរមមានឡៅពី កូនអ៊ូ និង ទៀវហ៊ុយ ទេ។
អងតុនទើបត្រូវលំពែងមិនទាន់នឹងបានប៉ុន្មានផងក៏ត្រូវកូនអ៊ូ ចាប់បាន
ទាំងរស់ រីឯទៀវហ៊ុយឃើញកូនអ៊ូ សាងគុណសម្បត្តិដូច្នោះក៏ប្រញាប់
ប្រញាល់ស្បថស្បនៅចំពោះមុខឡៅពី ថានឹងចាប់ឡៅតាយ ឲ្យបាន
ទាំងរស់ដូចគ្នា។ ខ្លឹមសារលម្អិតមានដូចតទៅនេះ៖

ពេលដែលឡៅតាយ ដឹងថាអងតុន ត្រូវកូនអ៊ូ ចាប់បានទាំងរស់
ដូច្នោះក៏បានព្យាយាមការពារបន្ទាយយ៉ាងតឹងតែងដោយមិនព្រមចេញ
មកធ្វើចម្បាំងសោះ ទៀវហ៊ុយបានជិះសេះមកស្រែកជេរនៅខាងមុខ

បន្ទាយរាល់ថ្ងៃ។ ឡៅតាយដឹងថាជាទៀវហ៊ុយ ក៏រឹតតែខ្លាចមិនហ៊ាន
ចេញមកទៀត ទៀវហ៊ុយបានឡោមព័ទ្ធបន្ទាយអស់ជាច្រើនថ្ងៃនៅតែ
មិនឃើញឡៅតាយ ចេញមកទៀត ទើបគិតរកមធ្យោបាយចាត់ការ
ជាមួយឡៅតាយ ដោយបញ្ជាទាហានថា «យប់នេះនៅវេលាម៉ោងពីរ
រំលងអាធ្រាត្រនឹងលើកទ័ពទៅប្លន់បន្ទាយរបស់ឡៅតាយ»។

នៅពេលថ្ងៃក្នុងថ្ងៃនោះ ទៀវហ៊ុយបានអង្គុយដឹកស្រានៅក្នុង
ខ្ទមហើយបន្តធ្វើជាស្រវឹងនិងវាយកូនទាហានម្នាក់យ៉ាងដំណាំ។ ក្រោយ
មកបញ្ជាឲ្យចងទុកនៅក្នុងបន្ទាយព្រមទាំងស្រែកខ្លាំងៗថា«រង់ចាំលើក
ទ័ពចេញយប់នេះ អញនឹងកាត់ក្បាលវាយកមកសែនទង់ជ័យ»។

ក្រោយមកទៀត លួចបញ្ជាឲ្យកងទ័ពដោះលែងអ្នកទោសម្នាក់
នោះៗ ក៏ប្រញាប់ចេញពីបន្ទាយហើយទៅវាយការណ៍ប្រាប់ឡៅតាយ
ថាយប់នេះទៀវហ៊ុយ នឹងលើកទ័ពមកប្លន់បន្ទាយ។ ឡៅតាយឃើញ
ទាហានម្នាក់នោះមានរបួសធ្ងន់ ក៏លង់ជឿពាក្យសម្តី ហើយបោះបង់
បន្ទាយខ្លួនចោលហើយដឹកនាំទ័ពទៅពួននៅក្រៅបន្ទាយ។

យប់នោះទៀវហ៊ុយ បានបែងចែកកងទ័ពជាពាក្រមរួចប្រគល់
ក្លានទី១កងទ័ព១ក្រុមជាង៣០នាក់ចូលទៅប្លន់បន្ទាយ និងដុតបន្ទាយ
ឡៅតាយចោល។ ចំណែកទ័ពពីរក្រុមទៀតឲ្យធ្វើការវាយលុកអមនៅ

ពីក្រោយ និងវាយសង្គ្រាមបច្ចុប្បន្នមកខាងក្នុង ដោយរង់ចាំមើលភ្លើងនេះ
ជាសញ្ញា។ នៅវេលាម៉ោង៣រំលងអាធ្រាត្រ ទៀវហ៊ុយបាននាំកងទ័ព
ក្លាហានវាយលុកពីក្រោយខ្នងឡៅតាយជាមុន ពេលនោះកងទ័ពដែល
មានគ្នា៣០នាក់ ក៏បានសម្រុកចូល និងដុតបំផ្លាញបន្ទាយពួកកងទ័ព
របស់ឡៅតាយ ដែលពួនស្នាក់ចាំគិតនឹងវាយសង្គ្រាមបច្ចុប្បន្នមកតែកងទ័ព
របស់ទៀវហ៊ុយ ពីរក្រុមទៀតសុះចូលមក ទើបកងទ័ពរបស់ឡៅតាយ
មានភាពច្របូកច្របល់យ៉ាងខ្លាំងមិនដឹងថា តើទៀវហ៊ុយមានកងទ័ព
ប៉ុន្មាននាក់ឲ្យពិតប្រាកដ។ ម្នាក់ៗនាំគ្នារត់គេចខ្លួនយកតែប្រាសអាហ្មុ។

ចំណែកឡៅតាយវិញ ដឹកនាំកងទ័ពមួយក្រុមរត់គេចខ្លួនចេញ
មកស្រាប់តែជួបគ្នានឹងទៀវហ៊ុយ នៅលើផ្លូវតូចចង្អៀត ទើបមានភាព
ពិបាកនឹងរត់គេចខ្លួន។ ឡៅតាយក៏បានសម្រេចចិត្តប្រយុទ្ធជាមួយនឹង
ទៀវហ៊ុយទាំងបង្ខំចិត្តបានត្រឹមមួយស្មៀតគត់ ទៀវហ៊ុយក៏ចាប់បាន
ឡៅតាយទាំងរស់ ហើយកងទ័ពដែលនៅសេសសល់ពីនោះក៏នាំគ្នាចុះ
ចូលជាមួយទៀវហ៊ុយតាមសម្រួល។

មិនគួរឲ្យជឿទាល់តែសោះថា មនុស្សព្រហ័ណៈកោងកាចដូចជា
ទៀវហ៊ុយ ក៏ចេះរិះគិតរកផែនការល្អបែបនេះចេញមកបានតាមធម្មតា
ដែរ។ តាមពិតមនុស្សឲ្យតែគិត មិនចេះខ្វះច្រកចេញនោះទេសមដូច

ពាក្យខ្មែរយើងថា «មានសង្ឃឹម មានធនៈ និងមានការគិតពិតជានឹងមាន
មធ្យោបាយ»។

ការព្រួនស្នាក់សត្រូវដែលព្រួនស្នាក់យើងនោះ វាអាចធ្វើទៅបាន
លុះត្រាណាតែបានទទួលព័ត៌មានថា មានសត្រូវព្រួនស្នាក់ចាំយើង ទើប
យើងអាចប្រើ «ផែនការត្រួតស៊ីគ្នាលើផែនការ»នេះបាន ប៉ុន្តែសម្រាប់
ទៀវហ៊ុយវិញ បែរទៅជាបញ្ហាត្រូវសត្រូវប្រើផែនការព្រួនចាំស្នាក់
ពេលដែលសត្រូវចាញ់ក្នុងឧបាយកលហើយ ទើបឡោមព័ទ្ធរាយលុក
តែម្តងបានធ្វើឲ្យសត្រូវទាល់ច្រកអស់ជួរតស៊ូ ហើយខ្លួនក៏ទទួលបាន
ជ័យជម្នះយ៉ាងស្រួល។

ទៀវហ៊ុយប្រើផែនការបោកបញ្ឆោតឲ្យសត្រូវចាញ់កលឧបាយ
បានយ៉ាងល្អឥតខ្ចោះ។ តាមធម្មតា ទៀវហ៊ុយចូលចិត្តដឹកស្រាស្រាប់
ហើយពេលដែលស្រវឹងលើកណា ក៏តែងតែវាយដំកូនទាហានដោយ
គ្មានហេតុផលជានិច្ច។ ប៉ុន្តែពេលនេះគាត់ចេះនាំយកចំណុចខ្សោយ
របស់ខ្លួនមកបោកបញ្ឆោតសត្រូវ មិនដឹងថា ទៀវហ៊ុយធ្លាតបែបនេះ
តាំងតែពេលណាមកទេ។ ទៀវហ៊ុយធ្វើពុតជាស្រវឹងហើយវាយដំកូន
ទាហានព្រមទាំងព្រលយពាក្យថា «រង់ចាំមើលលើកទំពនៅយប់នេះ
នឹងចាប់វាយកមកកាត់ក្បាលយកទៅសែននៅមុខទង់ជ័យ»។ របៀប

នៃការអនុវត្តន៍ផែនការរបស់ទៀវហ៊ុយ ប្រព្រឹត្តទៅតាមបែបធម្មជាតិ ពិតៗធ្វើឲ្យពួកសត្រូវធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអន្ទាក់បានយ៉ាងល្អ។

ក្រោយពីជុំរួមជុំរាយព័ត៌មានថា នឹងលើកទ័ពទៅវាយឡៅតាយ នៅយប់នេះហើយ ទៀវហ៊ុយក៏បានលួចបញ្ជាក់ទ័ពឲ្យដោះលែងអ្នក ទោសម្នាក់នោះ។ ផែនការមួយនេះគឺដូចគ្នានឹងផែនការ «សុខចិត្តឈឺ ខ្លួនឯងដើម្បីធ្វើជាអ្នកស៊ើបការណ៍សម្ងាត់ឬប្រើរបស់ក្លែងក្លាយបញ្ជាក់ ថាជារបស់ពិត»គោលដៅគឺដើម្បីបោកបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យឆ្កែងវង្វាន់។

ទៀវហ៊ុយអនុវត្តផែនការមួយនេះប្រព្រឹត្តទៅតាមបែបធម្មជាតិ ពិតៗ។ វាជាស្នាដៃដែលមិនអាចនឹកស្មានដល់ ធ្វើឲ្យមិត្តអ្នកអានមាន អារម្មណ៍សែនរំភើប មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះខណៈពេលដែលទៀវហ៊ុយ អនុវត្តផែនការ គាត់បានរៀបចំវគ្គយូរយ៉ាងល្អិតល្អន់ ចាប់តាំងតែពីខ្លួន លើកទ័ពសម្រុកចូលវាយលុកឡៅតាយ រហូតដល់ឡោមព័ទ្ធកងទ័ព របស់ឡៅតាយ ដែលពួនស្នាក់គ្រប់វគ្គទាំងអស់។ នេះគឺវាសុទ្ធតែសម ហេតុផលនិងពេញលេញបំផុត។

នៅក្នុងសម័យបុរាណ អ្នកជំនាញផ្នែកយោធាច្រើនតែឈ្លោះ ប្រកែកគ្នា តែរឿងប្រើឧបាយកល«ពួនស្នាក់ចាំវាយ» ឬ «ឧបាយកល ស្នាក់ត្រួតស៊ីលើគ្នា»នេះហាក់បីដូចមិនសូវចាប់អារម្មណ៍ប៉ុន្មានទេ ប៉ុន្តែ

ឡក្នុងចុង បែរជានាំយកនូវឧបាយកលចាប់ឡៅតាយ របស់ទៀវហ៊ុយ មកធ្វើការពិពណ៌នាឲ្យឃើញពីភាពអស្ចារ្យរបស់ផែនការ«ពួនចាំស្នាក់ ត្រួតស៊ីលើគ្នា»រហូតធ្វើឲ្យមិត្តអ្នកអានជក់ចិត្តដិតអារម្មណ៍។

ខ្លឹមសារនៅក្នុងវគ្គនេះ មិនត្រឹមតែបានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា ទៀវហ៊ុយ ជាអ្នកលេងដែលមានសមត្ថភាពល្អិតល្អន់ហួតចត់ប៉ុណ្ណោះ ទេតែថែមទាំងបានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញច្បាស់ថែសពីភាពល្អៗសរៃនៅ ក្នុងផ្នែកយោធារបស់អ្នកនិពន្ធជងដែរ។

«យើងមិនទាន់ដឹងថា
អ្នកណាឆ្លាតអ្នកណាល្ងង់បានទេ
រង់ចាំមើលគេធ្វើសកម្មភាពសិន
ទើបដឹងបាន»

១៥

ឧបាយកល

បោកបញ្ឆោត

សត្រូវ

ឱ្យធ្វើតម្រើង

ឬឡើងចាង

នៅក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមរបស់ស៊ិនរូមានឧបាយកលមួយហៅថា

«បោកបញ្ឆោតឲ្យសត្រូវឆ្អឹងកន្ត្រៃឬឆ្អឹងបាង»

ឧបាយកលខាងលើ មានន័យថាធ្វើឲ្យសត្រូវមើលងាយយើង និងមានចិត្តធ្ងន់ប្រហែសចំពោះយើង។ ពេលណាដែលសត្រូវមិន ប្រុងប្រយ័ត្នសេចក្តីស្លាប់នឹងមកដល់។ ការធ្វើឲ្យសត្រូវធ្ងន់ប្រហែស ប្រៀបដូចជាពួកសត្រូវទម្លាក់អាវុធនៃក្នុងសតិបញ្ញាស្មារតីចុះដែរ។

វិធីនៃការបោកបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យឆ្អឹងកន្ត្រៃនោះ វាមានច្រើន សន្លឹកសន្ធាប់ណាស់ដូចជាបន្តិធ្វើជាមនុស្សមិនបានការ។ ខ្លួនមានការ ប្រុងជើងការខ្ពស់ តែធ្វើជាមិនមានការប្រុងជើងការ។ ខ្លួនមានកងទ័ព ក្លាហានតែបន្តិធ្វើជាមានកងទ័ពទន់ខ្សោយ ឬក៏និយាយលើកសរសើរ សត្រូវឲ្យបានចិត្ត។ ទាំងអស់នេះ សុទ្ធតែជាការធ្វើឲ្យសត្រូវមានការ ធ្ងន់ប្រហែសនិងខ្វះការប្រុងប្រយ័ត្នបាន។

នៅក្នុងវគ្គទី២៦របស់និទានសាមកុកបាននិយាយអំពីចូត្ត បោក បញ្ឆោតប៊ុនធីវ ឲ្យឆ្អឹងកន្ត្រៃរួចហើយលើកទ័ពសម្រុកចូលវាយយ៉ាង ស្រួលដូចតទៅនេះ៖

ខណៈពេលដែលចូត្ត លើកទ័ពមកជួយឡៅអៀន នៅក្នុងស្រុក ប៉ែកបៃ ចូត្តបម្រុងនឹងលើកទ័ពត្រលប់ទៅវិញស្រាប់បានទទួលដំណឹង

ថាប៊ុនធីវ ដែលជាមេទ័ពដ៏ល្បីឈ្មោះរបស់ស្រុកហ៊ីប៊ុយ បានលើក
ទ័ពមកសង្កឹមជាមួយកូនអ៊ូ ដែលបានសម្លាប់ឆាន់លៀង។

ប៊ុនធីវលើកទ័ពធំឆ្លងទន្លេហួនហូ សម្រុកចូលមក ចូចូប្រញាប់
បញ្ជាថាឲ្យប្តូរកងទ័ពជួរក្រោយឲ្យមកនៅជួរមុខ និងឲ្យកងទ័ពជួរមុខ
ទៅនៅជួរក្រោយ ហើយឲ្យកងទ័ពដឹកជញ្ជូនស្បៀងចេញដំណើរទៅ
មុនសិន។ ចំណែកឯកងទ័ពទាំងអស់ ត្រូវចេញដំណើរតាមពីក្រោយ
ដើម្បីត្រៀមប្រយុទ្ធនឹងប៊ុនធីវ លិយ័យសួរចូចូថា«កងដឹកស្បៀងនៅ
ជួរមុខហើយកងទ័ពនៅជួរក្រោយធ្វើបែបនេះតើមានន័យដូចម្តេច?»។

ចូចូឆ្លើយថា«កងដឹកស្បៀងនៅខាងក្រោយតែងតែត្រូវស្តាក់
ប្លន់ជានិច្ច។ ដូច្នេះហើយទើបឲ្យកងដឹកជញ្ជូនស្បៀងនៅខាងមុខ»។

លិយ័យមិនដឹងដែនការរបស់ចូចូ ទើបសាកសួរទៀតថា«កង
ទ័ពដឹកជញ្ជូននៅខាងមុខ ប្រសិនបើត្រូវពួកសត្រូវប្លន់យកទៅតើត្រូវ
ធ្វើដូចម្តេច?» ចូចូឆ្លើយថា «រង់ចាំឲ្យពួកសត្រូវមកដល់ លោកនឹងយល់
ដោយខ្លួនឯង»។ និយាយចប់ក៏បង្ខំឲ្យកងស្បៀងរុញរទេះទៅនៅជួរមុខ
ពេលដែលកងដឹកជញ្ជូនស្បៀង ធ្វើដំណើរមកដល់ស្រុកអៀនជិន ក៏
ត្រូវកងទ័ពរបស់ប៊ុនធីវ ប្លន់យកស្បៀងទៅពិតមែន។

កងដឹកជញ្ជូនស្បៀងក៏ត្រូវបានកងទ័ពរបស់ប៊ុនធីរ វាយបែកខ្ចាត់ខ្ចាយក៏រត់មករាយការណ៍ប្រាប់ដល់ចូច្ច តែចូច្ចបែរជានាំពួកកងទ័ពដែលដឹកជញ្ជូនស្បៀងទាំងអស់នោះឡើងទៅលើភ្នំ ហើយបញ្ជាឲ្យកងទ័ពដោះអាវក្រោះចេញពីខ្លួន និងអង្គុយសម្រាកព្រមទាំងលែងសេះឲ្យស៊ីស្មៅតាមសម្រួល។

មួយសន្ទុះក្រោយមកប៊ុនធីរ លើកទ័ពមកដល់ បណ្តាពួកមេទ័ព និងកូនទាហានបាននាំគ្នាមកស្នើឲ្យចូច្ច ប្រញាប់ប្រមូលរបស់របរ រត់គេចដើម្បីដកថយ មានតែស៊ុនហ៊ុរ ម្នាក់គត់ដែលនិយាយថា«បែបនេះហើយដែលគេហៅថា បោកបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យមកជាប់អន្ទាក់ ចាំបាច់ដកថយទ័ពធ្វើអ្វី?»។

ចូច្ចប្រញាប់ប្រញាល់ញាក់គ្របកន្តែក ជាសញ្ញាមិនឲ្យស៊ុនហ៊ុរនិយាយជាបន្ត។ ក្នុងខណៈពេលនោះកងទ័ពរបស់ប៊ុនធីរដែលទើបតែច្បាំងឈ្នះមកក្តៅៗ រួមទាំងរឹបអូសបានសាស្ត្រារុំធរបស់ចូច្ច យ៉ាងច្រើនសន្លឹកសន្លាប់បានចិត្តពេញទំហឹងតែម្តង ហើយនៅពេលដែលក្រឡេកមើលទៅឃើញសេះច្រើនរឹតសប្បាយចិត្តទៀត បាននាំគ្នាសុះចូលទៅវាយដណ្តើមសេះទើបធ្វើឲ្យទ័ពគ្មានរបៀបនិងកើតភាពរីករវឡើង។

ចូចូឃើញឱកាសល្អបានមកដល់ហើយ ក៏បញ្ជាទ័ពសម្រុកចុះ
មកពីលើភ្នំ បានធ្វើឲ្យទ័ពរបស់សត្រូវភិតភ័យយ៉ាងខ្លាំងហើយក៏នាំគ្នា
រត់ជាន់គ្នាទៅវិញទៅមករវាងមនុស្សនិងសេះយ៉ាងកោលហាល។

ចំណែកឯប៊ុនធីវ ដែលលឿយឈ្មោះថាជាកំពូលមេទ័ពប្រចាំនៅ
ស្រុកហ៊ីប៉េយ ត្រូវបានកូនអ៊ូ សម្លាប់ចោលក្នុងភាពច្របូកច្របល់នោះ
ផងដែរ។ កងទ័ពរបស់ចូចូក៏បានទទួលនូវជ័យជម្នះយ៉ាងឆាប់រហ័សជា
ទីបំផុត។ ស្បៀងអាហារព្រមទាំងសេះដែលបាត់បង់ទាំងអម្បាលមាណ
បានត្រលប់មកវិញទាំងអស់។ កាលក្រោយមក ចូចូបានអធិប្បាយឲ្យ
លិយ័យស្តាប់នៅក្នុងពិធីបុណ្យឆ្លងជ័យជម្នះថា «កាលពីម្សិលមិញ ខ្ញុំ
បញ្ជាឲ្យកងទ័ពជញ្ជូនស្បៀងដើរនៅជួរមុខ ក៏ព្រោះតែត្រូវការប្រើពួក
គេដើម្បីធ្វើជានុយបោកបញ្ឆោតពួកសត្រូវ មានតែស៊ិនហ៊ាវ ប៉ុណ្ណោះ
ដែលយល់ពីផែនការរបស់ខ្ញុំ»។ គ្រប់គ្នាបានស្តាប់ហើយក៏នាំគ្នាកោត
សូបស្វែងចំពោះចូចូយ៉ាងខ្លាំង។

រឿងនិទាននៅក្នុងវគ្គនេះពីរោះណាស់ ប៉ុន្តែប្រសិនបើសម្លឹង
មើលយុទ្ធសាស្ត្រផ្នែកយោធាវិញនោះ ក្នុងពេលដែលចូចូប្រើកងដឹក
ស្បៀងធ្វើជានុយបោកបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យមកជាប់អន្ទាក់ ឬបន្តធ្វើជាន់
ខ្សោយដើម្បីបញ្ឆោតសត្រូវមិនមែនជាផែនការអ្វីអស្ចារ្យប៉ុន្មានទេ តែ

ប៊ុនធីវដែលជាគូតស៊ូរបស់ចូចូនោះ ជាអ្នកចម្បាំងផ្នែកក្បាច់គុន ប៉ុន្តែ
ខ្សោយខាងផ្នែកបញ្ញា ថែមទាំងជាមនុស្សដែលមានចិត្តអន្ទះសា ឈ្លក់
រស្មើតែនឹងរឿងសងសឹកឲ្យមិត្តភក្តិ ទើបមិនអាចវិភាគស្ថានការណ៍ឲ្យ
បានល្អិតល្អន់។

ប្រសិនបើប៊ុនធីវ ធ្លាតជាងនេះបន្តិចគេនឹងដឹងភ្លាមថា ចូចូគឺជា
អ្នកជំនាញផ្នែកយោធា ហើយចុះហេតុអ្វីបានជាចាត់ក្បួនទំពុលសរុប-
បែបដូច្នោះ? បើគ្រាន់តែយកចិត្តទុកដាក់ជាមួយគូតស៊ូតែបន្តិច ក៏នឹង
អាចចាប់កំហុសបានភ្លាម។

អ្នកប្រាជ្ញបុរាណលោកបានពោលថា «រឿងល្ខោន បើសិនបើ
ដាក់អារម្មណ៍ជ្រុលពេកក៏វាមិនសមទំនង ហើយការនិយាយអ្នកជ្រុល
ពេកក៏នឹងគ្មាននរណាគេជឿជាក់»។ នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រចិនមានការ
កត់ត្រាហេតុការណ៍ដែលចូចូ កាត់ក្បាលប៊ុនធីវ ពិតមែនប៉ុន្តែមិនមាន
រឿងរ៉ាវដែលចូចូប្រើឧបាយកលបោកបញ្ឆោតប៊ុនធីវឲ្យបានចិត្តហើយ
វាយសង្គ្រាមពីក្រោយនោះទេ។

ដូច្នោះមានន័យថាឡូកូនចុង បាននិពន្ធក្នុងវគ្គនេះមកដោយខ្លួន
ឯង។ បើទោះបីជាមិនសូវសមទំនងក៏ពិតមែនតែដោយការបកស្រាយ
ដ៏រស់រវើករបស់ឡូកូនចុង ទើបចូចូ នៅតែជាចូចូ ដែលមានលក្ខណៈ

ពិសេសដដែល គឺចូលចិត្តប្រើឧបាយកល ដោយពុំគិតថាកូតស៊ូមាន
លក្ខណៈបែបណានោះទេ ចំណែកឯប៊ុនធីវ ក៏នៅតែជាប៊ុនធីវដែលគិត
តែពីការសងសឹកឲ្យឆាន់លៀង។ អាស្រ័យដោយហេតុនេះ ទើបចូល
សម្លាប់ប៊ុនធីវបានសម្រេច។

ចូលបានបោះនុយមកបោកបញ្ឆោតសត្រូវ និងបានធ្វើឲ្យសត្រូវ
ធ្លាក់ចូលទៅក្នុងអន្ទាក់លង់ខ្លួននៅក្នុងរណ្តៅមរណៈ បន្ទាប់មកបង្ហាញ
នូវភាពទន់ខ្សោយឲ្យសត្រូវឃើញ ដើម្បីនឹងបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យបានចិត្ត
ធ្មើកង្រើងឬឡើងចាងរហូតដល់បាត់បង់ក្បួនទំព័រ។

១៦

អ្នកនៅក្នុងហេតុការណ៍

តែងចង្វេង

អ្នកនៅក្រៅហេតុការណ៍

តែងមើលឃើញច្បាស់

នៅពេលប្រកួតកីឡាផ្សេងៗ កីឡាករទាំងសងខាងធ្វើការប្រកួត
ប្រជែងគ្នាយ៉ាងប្តូរផ្តាច់ៗ ម្នាក់ៗខំប្រឹងដណ្តើមយកជ័យជម្នះវាងគ្នាទៅ
វិញទៅមក រហូតខ្លះការពិចារណាឲ្យបានល្អិតល្អន់ និងសម្លឹងមើលមិន
ឃើញចំណុចខ្សោយរបស់ដៃគូម្ខាងទៀត ទើបមិនអាចកំណត់ដើម្បី
យកឈ្នះបាន ប៉ុន្តែគ្រូបង្វឹកដែលនៅខាងក្រៅការប្រកួតតែងតែមើល
ឃើញចំណុចខ្សោយរបស់ដៃគូបានច្បាស់ហើយរៀបចំផែនការទប់ទល់
បានយ៉ាងស័ក្តិសមបំផុត។

ទាំងនេះក៏ដោយសារតែអ្នកដែលនៅក្នុងហេតុការណ៍ តែងតែ
ត្រូវហេតុការណ៍ដែលច្របូកច្របល់នោះគ្របសង្កត់ជិត រហូតដើមមុខ
មិនរួច និងមិនអាចវែកញែកបែងចែកស្ថានការណ៍ពីចម្ងាយបានច្បាស់
ប្រៀបបីដូចជាឈរនៅលើកំពូលភ្នំសម្លឹងទៅកាន់ទីទាបដូច្នោះឯង។

ការធ្វើសង្គ្រាមក៏ដូចគ្នាដែរ មេបញ្ជាការបើទោះបីជានៅជួរមុខ
យល់ស្ថានការណ៍ទាំងសងខាង និងក្តោបបានស្ថានការណ៍យ៉ាងឆាប់
រហ័សក៏ដោយ ប៉ុន្តែពេលកំពុងតែច្បាំងគ្នានោះព័ត៌មានផ្សេងៗពិតជា
ច្រើនហួសពីការស្មាន។ ដូច្នោះហើយទើបធ្វើឲ្យមេបញ្ជាការធ្វើផ្ទេរផ្ទាំង
ជាពិសេសគឺស្ថិតនៅក្នុងស្ថានការណ៍ដែលត្រូវសម្រេចចិត្តភ្លាមៗ។

មេបញ្ជាការម្នាក់ពោលថា «សភាពគ្រោះថ្នាក់ និងការឈឺចាប់ ផ្សេងៗតែងតែបិទបាំងស្មារតីរបស់យើងជានិច្ច ដូច្នោះហើយកាលដែល មនុស្សយើងនឹងមានគំនិតល្អៗនៅក្នុងស្ថានការណ៍ដ៏ពិបាកនោះ វាពិត ជារឿងដ៏មហាពិបាកបំផុត»។ ព្រោះហេតុដូច្នោះមានតែទីប្រឹក្សាដែល ជាអ្នកស្ទាត់ជំនាញខាងផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះដែលអាចមើលឃើញ ស្ថានការណ៍ទាំងអស់នោះ ហើយអាចចង្អុលបង្ហាញនូវយុទ្ធវិធីឆ្ពោះទៅ រកភាពជោគជ័យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បាន។

នៅក្នុងវគ្គទី៣០របស់រឿងនិទានសាមកុកមានឈុតឆាកដែល គួរឲ្យពិចារណាដូចតទៅ៖

ក្នុងរដូវប្រាំងគ.ស.២០០ អូនសៀវនិងចូត្រ ម្នាក់ៗនាំគ្នាលើកទំព យ៉ាងច្រើនមកប្រយុទ្ធគ្នានៅតំបន់កូរត។ នៅពេលនោះអូនសៀវ មាន កម្លាំងទំពនិងស្បៀងអាហារច្រើនជាងចូត្រ រាប់សិបដងឯណោះ ពោល គឺអូនសៀវ មានកងទំពដល់ទៅ៧០ម៉ឺននាក់ ចំណែកឯចូត្រ មានកម្លាំង ទំពត្រឹមតែ៧ម៉ឺននាក់ប៉ុណ្ណោះ។

យើងអាចមើលឃើញបានយ៉ាងច្បាស់ក្រឡែតថា អូនសៀវគឺ ពិតជាមានប្រៀបជាង។ កាលនោះ ចូត្រលើកទំពទៅវាយអូនសៀវជា ច្រើនលើកតែមិនឈ្នះ ទើបសម្រេចចិត្តដកទំព៧៧មកបោះជំរំ ធ្វើជា

បន្ទាយដើម្បីរក្សាកងទ័ពឲ្យមានលំនឹង។ ចំណែកឯអ្ននសៀវវិញក៏បាន
លើកទ័ពទៅវាយចូលជាច្រើនលើកច្រើនសាជន៍ដែរ ប៉ុន្តែត្រូវកងទ័ព
របស់ចូច្ច ទប់ទល់យ៉ាងអង្គអាចក្លាហានទើបមិនអាចយកឈ្នះបាន។

កងទ័ពទាំងសងខាង ឈរជើងនៅតំបន់ក្នុងរត អស់រយៈពេលជា
ច្រើនខែរហូតទ័ពចូច្ច អស់ស្បៀងអាហារ បានឲ្យធ្វើពួកកងទ័ពមានការ
ស្រែកឃ្លានយ៉ាងខ្លាំង។ នៅចំពោះមុខស្ថានការណ៍ដ៏តឹងតែងដូច្នោះធ្វើ
ឲ្យចូច្ចមានការស្នាក់ស្នើរក្នុងចិត្តភ្លាមមួយរំពេច។ ចិត្តមួយគិតចង់បោះ
បង់តំបន់ក្នុងរត ចិត្តមួយទៀតចង់នៅបន្ត ទើបសរសេរសំបុត្រពិភាក្សា
ជាមួយស៊ុនហុក ដែលនៅការពារឯក្រុងហ៊ូតូ។ ពេលដែលស៊ុនហុក
បានទទួលសំបុត្រក៏ប្រញាប់ឆ្លើយតបទៅចូច្ច វិញដែលមានខ្លឹមសារដូច
តទៅនេះ៖

«តាមតែលោកពោលមក ខ្ញុំយល់ថាការធ្វើសង្គ្រាមនៅតំបន់
ក្នុងរតនោះមានភាពពិបាកខ្លាំងណាស់សម្រុកចូលក៏មិនបាន ដកថយក៏
មិនកើត។ តាមទស្សនរបស់ខ្ញុំយល់ឃើញថាអ្ននសៀវ លើកកម្លាំងទ័ព
ច្រើនមកឈរជើងនៅតំបន់ក្នុងរតគឺដើម្បីច្បាំងជាមួយលោកឲ្យដឹងចាញ់
ឈ្នះប្រសិនបើលោកបង្ហាញភាពទន់ខ្សោយឲ្យអ្ននសៀវ បានឃើញ
អ្ននសៀវនឹងឆក់ឱកាសគ្រប់គ្រងដែនដីនេះ ការធ្វើសង្គ្រាមមួយលើក

នេះគឺជាជោគវាសនារបស់ប្រទេសជាតិទាំងមូល។ ទោះបីជាអ្ននសៀវ
មានកម្លាំងទ័ពច្រើនជាងយើងក៏ដោយ តែកងទ័ពរបស់អ្ននសៀវ សុទ្ធ
តែគ្មានបានការ ចំណែកឯលោកគឺជាអ្នកជំនាញផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ ចុះ
ហេតុអ្វីតស៊ូជាមួយអ្ននសៀវមិនបាន។ ពេលនេះថ្វីបើភាគីយើងមាន
កងទ័ពតិចជាងក៏ដោយ ប៉ុន្តែក៏នៅប្រសើរជាងសម័យដែលព្រះបាទ
ហាន់កូច ធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងស្តេចឆប៉ាអង ទៅទៀត។ ដូច្នេះលោក
គួរតែការពារបន្ទាយឲ្យគង់វង្សចាប់ក្របួចកអាវសត្រូវឲ្យណែន សូមកុំ
បណ្តោយឲ្យពួកវាសម្រុកចូលមកឲ្យសោះ ហើយរង់ចាំស្ថានការណ៍ល្អ
ឲ្យដល់ទីបញ្ចប់។ ខ្ញុំសូមធានាថាស្ថានការណ៍នឹងមានការផ្លាស់ប្តូរពេល
នោះលោកគប្បីក្រាញនរៀលធ្វើសង្គ្រាមតទៅទៀត»។

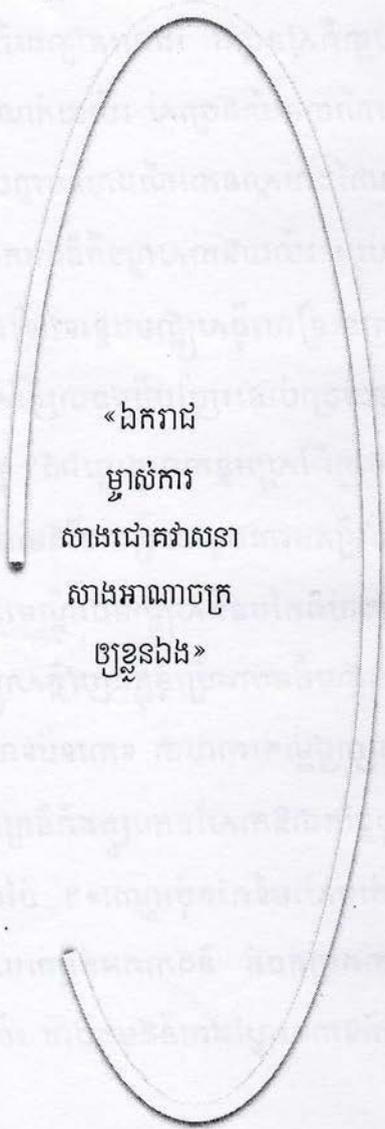
បើតាមការកត់ត្រាផ្នែកខាងប្រវត្តិសាស្ត្រចិន ស៊ិនហុកធ្លាប់បាន
សរសេរសំបុត្របែបនេះទៅឲ្យចូចូក៏ពិតមែន តែសំបុត្ររបស់ស៊ិនហុក
មួយច្បាប់នេះ ពិតជាសំបុត្រដែលវិភាគស្ថានការណ៍របស់អ្ននសៀវ
និងចូចូបានច្បាស់លាស់។ ប្រសិនបើលើកមកវែកញែកជាលក្ខណៈ
ទូទៅពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់កម្លាំងទ័ពវិញនោះ ការដែលកងទ័ព
ទាំងពីរឈរជើងប្រឈមមុខជាក់គ្នាបែបនេះ វាវែងជាការឈរជើង
ដើម្បីដណ្តើមយកឱកាសល្អៗ សម្រាប់ធ្វើការវាយលុក។ បើភាគីណា

ដកទំពង់យកគឺនោះគឺជាអ្នកចាញ់ ចំណុចនេះចូរ ប្រហែលជាយល់ ច្បាស់។ ប៉ុន្តែដោយសារស្ថានការណ៍ពិបាកតាមសង្គត់ ទើបធ្វើឲ្យចូរ វង្វេងវង្វាន់ជួយគ្នាពីស៊ុនហុក ដែលនៅឆ្ងាយពីសមរម្យតែអាចមើល ឃើញស្ថានការណ៍បានយ៉ាងច្បាស់ ហើយកំណត់នូវផែនការទាំងនោះ ថា«នៅពេលណាដែលស្ថានការណ៍ដល់ទីបញ្ចប់ហើយ វាមែនកើត មាននូវការផ្លាស់ប្តូរ ហើយឱកាសល្អៗក៏នឹងមកដល់ ពេលនោះលោក ត្រូវតែនៅក្រាញនឿលធ្វើសត្រ័មបន្តទៅទៀត»។

លិខិតមួយច្បាប់នេះប្រៀបបីដូចជាត្រីវិស័យដែលជួយបង្ហាញ ផ្លូវឲ្យចូរ ដើរចេញពីស្បែកអន្តកាលដូច្នោះឯង។ ចូរបានបញ្ជាឲ្យកងទ័ព គស្សិស្តាប់រស់ដើម្បីការពារបន្ទាយឲ្យបានរឹងមាំជាទីបំផុត។ ក្រោយមក ឱកាសល្អក៏មកដល់ពិតមែនគឺសត្រ័មដណ្តើមសៀងនៅស្រុកអូរចៅ ដែលជាសឹកសត្រ័មដឹមហាល្បីរន្ទីក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រចិន។

មានអ្នកប្រាជ្ញម្នាក់ពោលថា «ការទប់ទល់ផ្នែកកងទ័ព និងផ្នែក យុទ្ធសាស្ត្រ សុទ្ធតែជាឱកាសនៃការត្រួតពិនិត្យការប្រឹងប្រែងព្យាយាម និងភាពជឿជាក់របស់មេទ័ពតែប៉ុណ្ណោះ»។ ចំណែករឿងដែលសំខាន់ បំផុតនោះគឺ ភាពហ្មត់ចត់ និងភាពអត់ធ្មត់របស់មេទ័ពក្នុងការពង្រឹង គោលជំហររង់ចាំឱកាសល្អដែលនឹងមកដល់ ហើយអ្នកដែលអាចធ្វើ

ដូច្នោះបានត្រូវតែជាអ្នកដែលមិនរងឡើងក្នុងស្ថានភាព ដែលមានភាព
ច្របូកច្របល់នៅក្នុងសមរក្ខមិ។

«ឯករាជ
ម្ចាស់ការ
សាងជោគវាសនា
សាងអាណាចក្រ
ច្រឡំឯង»

ស៊ិន ហ៊ុន
荀攸

១៧

សង្គ្រាម
ប្លន់យកស្មេរៀង
នៅស្រុក
អូរចៅ

ការធ្វើសង្គ្រាមអូសបន្លាយពេលវេលានៅស្រុកកួរត នោះភាគីណាមានស្បៀងច្រើនជាង ភាគីនោះត្រូវតែឈ្នះ ចំណែកឯភាគីណាខ្វះស្បៀងភាគីនោះគឺជាអ្នកដែលត្រូវតែចាញ់។

បន្ទាប់ពីចូចូ បានធ្វើតាមបង្គាប់របស់ស៊ុនហុក ដែលជាទីប្រឹក្សាហើយនោះក៏ច្រើនយោបាយពង្រឹងគោលជំហរ ការពារបន្ទាយដើម្បីរង់ចាំឱកាសល្អៗមកដល់។ ក្នុងចន្លោះពេលនោះចូចូ ក៏ធ្លាប់ប្តូរស្បៀងរបស់អូនសៀវម្តងដែរ ប៉ុន្តែដោយសារស្បៀងមានបរិមាណតិច ទើបមិនមានផលប៉ះពាល់ដល់អូនសៀវ សូម្បីបន្តិចតែអ្វីដែលប៉ះពាល់នោះគឺ ខៅហ៊ុរដែលជាទីប្រឹក្សារបស់អូនសៀវ បានរត់គេចខ្លួនទៅសុំចុះចូលជាមួយចូចូ ហើយបានផ្តល់ដែនការដល់ចូចូថា «ស្បៀងរបស់អូនសៀវទាំងអស់ គឺយកទៅរក្សាទុកនៅស្រុកអូរចៅ ហើយប្រគល់ឲ្យអ៊ីខេងជាអ្នកមើលការខុសត្រូវ ប៉ុន្តែអ៊ីខេង ជាមនុស្សប្រមឹកមួយថ្ងៃគិតតែរឿងដឹកស្រា មិនយកចិត្តទុកដាក់ការពារស្បៀងសូម្បីបន្តិចតែលោកឧបរាជគួរតែជ្រើសរើសទាហានណា ដែលខ្លាំងពូកែ ឲ្យបន្តិចខ្លួនធ្វើជាកងទ័ពរបស់អូនសៀវ សម្រុកចូលទៅឃ្នាំងស្បៀង ហើយដុតបំផ្លាញស្បៀងចោលតែម្តង ហ៊ានធានាថា មិនដល់រយៈពេល៣ម៉ោង ផងទេអូនសៀវនឹងទទួលបរាជ័យ»។

ចូរបានឮដូច្នោះ សែនសប្បាយចិត្តឥតឧបមា ប៉ុន្តែទៀវលៀវ
រួមទាំងកងទ័ពដទៃទៀត នាំគ្នានិយាយជំទាស់នឹងចូរថា «សូមលោក
ម្ចាស់កុំទាន់អាលជឿទុកចិត្តទៅហ៊ឺវឲ្យសោះ»។

ចូរដែលជាមនុស្សពារពេញទៅដោយល្បិចកលបែរជាឆ្លើយ
តបថា«ពេលនេះកងទ័ពរបស់យើងគ្មានស្បៀងអាហារទេ ហើយក៏មិន
អាចឈរជើងបានយូរដែរ បើយើងមិនប្រើផែនការរបស់ទៅហ៊ឺវ នោះ
ទេប្រៀបដូចជាយើងអង្គុយរង់ចាំសេចក្តីស្លាប់ដូច្នោះឯង»។

ចូរក៏សម្រេចចិត្តអនុវត្តតាមផែនការរបស់ទៅហ៊ឺវ បញ្ជាឲ្យប្លន់
យកស្បៀង និងចាត់វិធានការការពារបន្ទាយយ៉ាងរឹងមាំ។ ចូរឧបញ្ជាឲ្យ
ចូហនិងស៊ិនហ៊ឺវ ដឹកនាំទ័ពក្លាហានមួយក្រុមការពារបន្ទាយព្រមទាំង
បែងចែកកម្លាំងព័រក្រុមទៀត ឲ្យពួនស្នាក់ចាំនៅតាមជួរទាំងសងខាង
ដើម្បីការពារការវាយឆ្លុះរបស់អ្ននសៀវរួមទាំងអុសនិងចំបើងសម្រុក
ចូលទៅប្លន់យកស្បៀងរបស់អ្ននសៀវ នៅស្រុកអូចៅ ក្នុងវេលាពាក់
កណ្តាលអាធ្រាត្រ។ ពេលកងទ័ពរបស់ចូរ មកដល់ស្រុកអូចៅក្នុង
វេលាពាក់កណ្តាលអាធ្រាត្រហើយ ក៏ប្រញាប់ឡោមព័ទ្ធយួរស្បៀង
និងដុតបំផ្លាញភ្នាមមួយរំពេច។

អ្ននសៀវលុះបានទទួលព័ត៌មាននោះភ្លាមគិតថា ចូរចូលប្រហែល
ជាបោះបង់បន្ទាយចោល។ ទើបដឹកនាំកម្លាំងទ័ពសំខាន់ៗសម្រុកចូល
វាយលុកក្នុងរត និងបញ្ជាឲ្យកងទ័ពសេះមួយចំនួនស្រូតរត់ទៅជួយនៅ
ស្រុកអូចៅ។ ខណៈពេលដែលកងទ័ពរបស់ចូរចូល កំពុងវាយលុកស្រុក
អូចៅនោះ ពួកទ័ពសេះរបស់អ្ននសៀវ កាន់តែទិតមកជិតមេទ័ពម្នាក់
របស់ចូរចូល បានស្នើសុំឲ្យបែងចែកកម្លាំងទ័ពដើម្បីទប់ទល់ ប៉ុន្តែចូរចូល
ជាបញ្ជាថា «សុំឲ្យពួកលោកសម្រុកចូលវាយលុកទៅមុខទៀតរង់ចាំឲ្យ
សត្រូវមកដល់ចាំគ្រលប់មកទប់ទល់វិញក៏មិនយឺតពេលដែរ»។

ចូរចូលកាន់អាវុធយ៉ាងណែន ហើយហាក់ចូលទៅវាយកម្ទេចយ៉ាង
ស្បើងឥតឈប់ឈរកាប់សម្លាប់កងទ័ពដែលនៅការពារស្រុកអូចៅ
ស្លាប់ឲ្យពាសពេញតែមួយបំប្រិចភ្នែកប៉ុណ្ណោះ។ ព្រះអគ្គីក៏ចាប់ផ្តើម
ឆាបឆេះសន្ទោសន្ទោរឡើងទាំង៤ទិសស្បើងអាហារទាំងអស់បានក្លាយ
ទៅជាជេះឥតមានសេសសល់ឡើយ។

ព័ត៌មានប្តូរយកស្បើងនៅស្រុកអូចៅនេះបានជូរពូជរាយទៅ
គ្រប់ទិសសព្វទិកនៃនឹង ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យកងទ័ពរបស់អ្ននសៀវ មាន
ការជ្រួលច្របល់និងកើតមានការខ្វែងគំនិតគ្នាផ្នែកផ្នែក និងឈានទៅ
រកការបាត់បង់ខាងផ្នែកសាមគ្គីភាព។

ទៀវខាប់ត្រូវបានកូរតៅ ដែលជាទីប្រឹក្សារបស់អូនសៀវ បាន
ចោទប្រកាន់និងស៊ើបអង្កេតរកកំហុសជាប្រចាំ។ ព្រោះហេតុដូច្នេះទើប
ទៀវខាប់សម្រេចចិត្តនាំកូឡា រត់គេចខ្លួនទៅចុះចូលជាមួយចូឆូ។ ចាប់
តាំងពីពេលនោះមកសឹកសង្គ្រាមនៅស្រុកកូរត កើតមាននូវការផ្លាស់
ប្តូរស្ថានភាពដោយ ចូឆូគឺជាភាគីអ្នកឈ្នះ។

ការធ្វើសង្គ្រាមស្រុកកូរត អាចចាត់ទុកថា ជាសង្គ្រាមដែលឈ្នះ
ឈ្នះបំផុតនៅក្នុងទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រចិន ហើយការប្តូរយកសៀវ
នៅស្រុកអូចៅ គឺជាគន្លឹះនៃការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពក្នុងសឹកសង្គ្រាម
នាសម័យនោះ។ រឿងរ៉ាវដែលទាក់ទងនឹងការប្តូរយកសៀវនៅស្រុក
អូចៅក្នុងរឿងនិទានសាមកុក ដូចគ្នាទៅនឹងឯកសារផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ
ដែរ។ វាមានភាពខុសគ្នាត្រឹមតែបន្តិចបន្តួចតែប៉ុណ្ណោះ។

តើសង្គ្រាមប្តូរយកសៀវនៅស្រុកអូចៅបានផ្តល់នូវគោល
គំនិតអ្វីខ្លះដល់យើង? មានអ្នកជំនាញផ្នែកខាងយោធាបានពិពណ៌នា
វែកញែកដូចតទៅនេះ៖

១/ ត្រូវចេះក្តោបលក្ខខណ្ឌនៃការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពឲ្យបាន
ត្រឹមត្រូវនៅក្នុងខណៈពេលដែលកងទ័ពទាំងពីរភាគីកំពុងតែឈរជើង
ប្រឈមមុខដាក់គ្នា។ ការពង្រឹងនូវគោលជំហរនិងការចេះអត់ធ្មត់របស់

មេបញ្ជាការជាកត្តាដ៏សំខាន់បំផុត ប៉ុន្តែការក្រាញនទៀលតស៊ូប្រយុទ្ធ
មិនមែនជាគោលដៅនោះទេ វាគ្រាន់តែជាយុទ្ធវិធីមួយដែលនាំយើង
ទៅជួបនឹងអាចក្តោបឱកាសដើម្បីផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពណ៍ប៉ុណ្ណោះឯង។

ម្យ៉ាងវិញទៀតការធ្វើសង្គ្រាមនៅក្នុងសមរម្យយើងត្រូវប្រយុទ្ធ
គ្នាច្រើនចំណុចណាស់។ ដូច្នោះគួរដឹងថាតើចំណុចណាខ្លះដែលជាកន្លឹះ
អាចដឹកនាំទៅកាន់ការផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពណ៍ទាំងអស់បាន? ប្រសិនបើ
គ្មានចក្ខុវិស័យទេក៏គ្មានដំណោះស្រាយអ្វីដែរ។

ខេហ៊ុវជាអ្នកជំនាញខាងផ្នែករៀបចំផែនការ និងទើបតែបាន
រត់ចេញពីបន្ទាយរបស់អូនសៀវថ្មី ជាធម្មតាទេតែងតែដឹងនូវចំណុច
ខ្សោយនិងចំណុចខ្លាំងរបស់អូនសៀវ បានច្បាស់លាស់។ ឯចូចូជាអ្នក
ជំនាញផ្នែកខាងយោធា ដែលប្រកបទៅដោយចក្ខុវិស័យខ្ពស់ម្នាក់ផង
ដែរ។ ដូច្នោះនៅពេលដែលខេហ៊ុវ ស្នើផែនការប្តូរយកស្បៀងនៅ
ស្រុកអូចៅ ភ្លាមនោះ ចូចូក៏ធ្វើភ្លែត ហើយថែមទាំងផ្តល់ភាពសំខាន់
រហូតដល់ថ្នាក់លើកកងទ័ពចេញទៅប្រតិបត្តិការធ្វើដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់
ទៀតផង។

២/ ខណៈពេលដែលកងទ័ពទាំងពីរភាគី បានបោះជំរុំឈរជើង
ប្រឈមមុខដាក់គ្នានោះ ការកាត់ស្បៀងរបស់កូបដិបក្សចាត់ទុកថាជា

ដែនការដែលអាចផ្លាស់ប្តូរស្ថានភាពរណី និងទទួលបានជលទាន់ចិត្តនឹង
ភ្នែកតែម្តង។

សម័យបុរាណស្បៀងអាហារ គេចាត់ទុកថាជាចំណុចសំខាន់
ក្នុងការធ្វើសង្គ្រាម។ ក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមនានាពោលទុកថា«គ្រប់
ពេលដែលកងទ័ពបោះបន្ទាយប្រឈមមុខជាក់គ្នាដោយមិនដឹងចាញ់
ឈ្នះនៅឡើយ បើភាគីណាដែលមានស្បៀងភាគីនោះជាអ្នកឈ្នះ»។

ដូច្នេះទើបត្រូវបន្ថែមកម្លាំងការពារកងដឹកជញ្ជូនស្បៀងឲ្យបាន
រឹងមាំមិនត្រូវបណ្តោយឲ្យសត្រូវបង្កហេតុឡើយ។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើយើង
ដឹងជួវដឹកជញ្ជូនស្បៀងរបស់ពួកសត្រូវ ត្រូវតែបញ្ជូនកងទ័ពក្លាហាន
ទៅស្នាក់ប្លន់ស្បៀងឲ្យបាន ពេលដែលពួកសត្រូវអស់ស្បៀង ពួកវា
រមែងលើកទ័ពថយ ហើយយើងគប្បីលើកទ័ពដេញតាមនឹងទទួលនូវ
ភាពជោគជ័យយ៉ាងពិតប្រាកដ។

៣/ យុទ្ធវិធីនៅក្នុងការប្លន់យកស្បៀងនៅស្រុកអូរចៅ ផ្តល់នូវ
គោលគំនិតដែលមានខ្លឹមសារជាច្រើនដូចជា៖

ប្រតិបត្តិការរហ័សដូចផ្លេកបន្ទោរ

គឺជាប្រតិបត្តិការដែលសត្រូវមិននឹកស្មានដល់។ ចូចូបានជ្រើស
រើសប្រតិបត្តិការនេះក្នុងពេលពាក់កណ្តាលអាធ្រាត្រថែមទាំងក្លែងបន្លំ
ខ្លួនធ្វើជាកងទ័ពរបស់អ្ននសៀវ ដូច្នេះពួកសត្រូវមិនអាចចាប់កំហុស

បាន។ លុះដល់ឱកាសល្អមកដល់ទើបសម្រុកបុកចូលវាយលុករហ័ស ដូចជាជ្រែកបន្ទោរអីចឹង។

បង្រួមកម្លាំងវាយសង្គ្រាមត្រង់ចំណុចសំខាន់របស់ពួកសត្រូវ

នៅពេលដែលអូនសៀវ នាំទ័ពមកជិតដល់ ចូត្រូវបែរជាបញ្ជា ឲ្យប្រមូលកងទ័ពទាំងអស់សម្រុកចូលទៅវាយយកស្រុកអូរចៅ ឲ្យបាន ដោយខំប្រឹងអនុវត្តទៅតាមផែនការឲ្យបានសម្រេចជាមុនសិន។ ក្នុង ពេលនោះប្រសិនបើចូត្រូវ បែងចែកកម្លាំងមកទប់ទល់ជាមួយពួកសត្រូវ ស្ថានការណ៍នឹងត្រូវប្រែប្រួលមិនខាន វាមិនត្រឹមតែវាយស្រុកអូរចៅមិន បែកប៉ុណ្ណោះទេ វាថែមទាំងអាចត្រូវពួកសត្រូវឡោមព័ទ្ធ និងវាយកម្ទេច ក្លាយទៅជាជេរទៀតផង។

ចេះប៉ាន់ស្មានតិរិយាបថរបស់សត្រូវ

ហើយត្រៀមការទប់ទល់យ៉ាងហ្មត់ចត់

ចូត្រូវមិនត្រឹមតែជាអ្នកដែលចាប់អារម្មណ៍ទៅលើការធ្វើសង្គ្រាម ប៉ុណ្ណោះទេតែចូត្រូវក៏ជាអ្នកដែលផ្តល់សារសំខាន់ក្នុងផ្នែកយុទ្ធវិធិការពារ ខ្លួនផងដែរ។ មុនពេលចេញដំណើរ ចូត្រូវបានសន្និដ្ឋានថាកាលណាបើ ខ្លួនសម្រុកចូលទៅក្នុងស្រុកអូរចៅ អូនសៀវប្រាកដជាធ្វើឱកាស នោះសម្រុកចូលស្រុកកូរត។ ដូច្នេះហើយទើបដាក់ផែនការការពារ ស្រុកកូរតយ៉ាងរឹងមាំ។ ការត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចបែបនេះគឺជាការឆ្លុះ

បញ្ចាំងឲ្យឃើញពីភាពអស្ចារ្យរបស់មេដឹកនាំ។

«ខាំ

ចំណុច

ដំរើប

របស់សត្រូវ

ឲ្យជាប់

ស្ថានការណ៍

នឹង

ពិតជា

ផ្លាស់ប្តូរ

មិនខាន»

អ្នន សៀវ

袁紹

ចូច

曹操

១៨

ផ្សព្វផ្សាយ

ពាក្យចចាមអេក័ម

ដើម្បីបំបែក

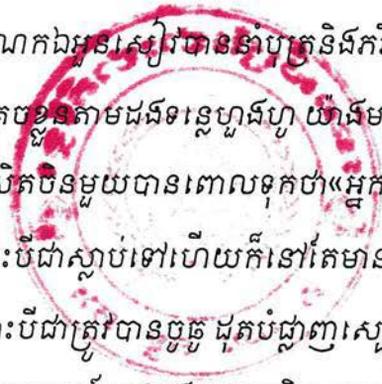
កម្លាំងសត្រូវ

បន្ទាប់ពីការប្តូរយកសៀវភៅនៅស្រុកអូរចៅហើយ ចូក្នុងភ្នំត្រៃ
ឱកាសលើកទំព័រសម្រុកចូលវាយលុកកងទ័ពរបស់អូរសៀវ នៅគ្រប់
ទីកន្លែងក្នុងស្រុកអូរចៅ។ ពេលនោះប្តូរយកសៀវភៅបានស្នើផែនការដល់ចូក្នុង
ថា«ពេលនេះលោកគួរតែបញ្ជូនកងទ័ពមួយចំនួន ឲ្យទៅជួរពូជ្រាយ
ពាក្យចចាមអារ៉ាមថា«យើងនឹងលើកទ័ពទៅវាយស្រុកភ្នំបុកុន ដែល
ជាផ្លូវដឹកជញ្ជូនសៀវភៅរបស់អូរសៀវ និងលើកទ័ពមួយក្រុមធំទៀត
ទៅវាយស្រុកលិមយ៉ុងដើម្បីស្តារផ្លូវដឹកជញ្ជូនរបស់អូរសៀវ នៅពេល
អូរសៀវបានដឹងព័ត៌មាននេះនឹងភ័យខ្លាចហើយបែងចែកទ័ពចេញជា
ពីរក្រុមដើម្បីទប់ទល់ជាមួយពួកយើង ពួកយើងនឹងធ្វើភ្នំឱកាសនេះ
វាយលុកអូរសៀវ ឲ្យបែកទ័ពខ្ចាត់ខ្ចាយវិនាសតែម្តង»។

ចូក្នុងពេលព្រមតាមផែនការ ក៏ប្រញាប់បញ្ជូនកងទ័ពមួយចំនួន
ធំឲ្យចេញទៅជួរពូជ្រាយពាក្យចចាមអារ៉ាមជាក្រុម។ នៅពេលដែល
អូរសៀវបានដឹងព័ត៌មានក៏មានការភ័យខ្លាចខ្លាំង ហើយក៏ប្រញាប់
បញ្ជូនកងទ័ពពីរក្រុម មួយក្រុមឲ្យទៅជួរពូជ្រាយស្រុកភ្នំបុកុន និងមួយក្រុម
ទៀតឲ្យទៅជួរពូជ្រាយស្រុកលិមយ៉ុងដូចការគិតទុកមែន។

ចូក្នុងពេលនោះ ចូក្នុងភ្នំឱកាស នៅពេលដែលកងទ័ពរបស់អូរសៀវ
បែងចែកកម្លាំងនោះ ប្រមូលកងទ័ពទាំង៨ក្រុមសំដៅឆ្ពោះទៅត្រង់វាយ

សង្គ្រឹបបន្ទាយរបស់អ្ននសៀវកាប់សម្លាប់កងទ័ពរបស់អ្ននសៀវស្លាប់
ពាសពេញលើធរណី។ កងទ័ពដែលនៅសេសសល់បាននាំគ្នារត់គេច
ខ្ទត់ខ្ទាយ ចំណែកឯអ្ននសៀវបាននាំបុត្រនិងភរិយារួមទាំងកងទ័ពជាង
៨០០នាក់រត់គេចខ្លួនតាមដងទន្លេហ្នឹងហ្នឹង យ៉ាងមហារេទនាជាទីបំផុត។

សុភាសិតចិនមួយបានពោលទុកថា «អ្នកដែលមានអំណាចមាន
បរិវារច្រើនទោះបីជាស្លាប់ទៅហើយក៏នៅតែមានអំណាច»។ អ្ននសៀវ
ក៏ដូចគ្នា បើទោះបីជាត្រូវបានចូតូ ដុតបំផ្លាញស្បៀងនៅស្រុកអូចៅ
រហូតធ្វើឲ្យស្ថានការណ៍នៅក្នុងសមរក្ខមិមានការប្រែប្រួលក៏ដោយតែ
អ្ននសៀវដែលជាអ្នកមានកម្លាំងទ័ពច្រើននៅតែមានអំណាចឥទ្ធិពល។

ចូតូគិតចង់យកឈ្នះឲ្យបានឆាប់ ទើបបានបង្កើតស្ថានការណ៍
ដែលមានប្រៀបគឺប្រមូលកម្លាំងទ័ពរបស់ខ្លួន ហើយបំបែកកម្លាំងទ័ព
របស់សត្រូវ។ ការប្រមូលទ័ពរបស់ខ្លួននឹងធ្វើឲ្យកម្លាំងទ័ពមានភាពរឹង
មាំប្រៀបបីដូចជាគ្រាប់ដៃឲ្យណែន ពេលវាយចេញទៅវានឹងពេញទៅ
ដោយកម្លាំង ចំណែកការបំបែកកម្លាំងរបស់សត្រូវប្រៀបបីដូចជាធ្វើ
ឲ្យសត្រូវលាតកណ្តាប់ដៃចេញពីគ្នាដូច្នោះដែរ។

ការប្រយុទ្ធគ្នាបែបគ្រាប់ដៃនិងលាតដៃនេះ មិត្តអ្នកអានគិតមើល
ថាតើនរណាមានប្រៀបជាង? យុទ្ធវិធីនេះប្រសិនបើចូតូ មិនអាចធ្វើឲ្យ

សត្រូវលាតកណ្តាប់ដៃចេញបានទេ ស្ថានការណ៍នឹងមិនមានការផ្លាស់ប្តូរបានទេ គឺកណ្តាប់ដៃទល់កណ្តាប់ដៃឬជាការយកកម្លាំងខ្លាំងទល់នឹងកម្លាំងខ្លាំងនោះឯង។ ប៉ុន្តែប្រសិនបើចូល អាចធ្វើឲ្យអ្នរសៀវ អាចលាតកណ្តាប់ដៃបាននោះកណ្តាប់ដៃរបស់ចូល ក៏នឹងមានកម្លាំងអាចនឹងវាយបំបែកកងទ័ពរបស់អ្នរសៀវឲ្យបែកយ៉ាងស្រួល។

អ្នកដែលស្ទាត់ជំនាញក្នុងការបំបែកកម្លាំងទ័ព ប្រៀបបីដូចជាការបំបែកលុយដុំឲ្យទៅជាលុយរាយដូច្នោះដែរ។ វាមានតែការបំបែកកម្លាំងរបស់សត្រូវប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចធ្វើឲ្យខ្លួនឯងមានកម្លាំងរឹងមាំបាន។ មួយវិញទៀតមានតែការផ្លាស់ប្តូរការមានប្រៀបរបស់សត្រូវ ឲ្យក្លាយទៅជាការចាញ់ប្រៀបប៉ុណ្ណោះទេ ទើបអាចធ្វើការផ្លាស់ប្តូរពីការចាញ់ប្រៀបរបស់យើងឲ្យក្លាយមកជាការមានប្រៀបវិញបាន។

ការធ្វើសឹកសង្គ្រាមផ្សេងៗ អ្នកជំនាញខាងផ្នែកយោធាតែតែនិយាយពីគោលការណ៍ក្នុងការបំបែកកម្លាំងទ័ពរបស់សត្រូវ ដោយការប្រើយុទ្ធវិធីឬបង្កើតស្ថានការណ៍ដើម្បីបោកបញ្ឆោតឲ្យពួកសត្រូវផ្លាស់ប្តូរកម្លាំងទ័ព។ បើពុំនោះទេក៏បញ្ឆោតកងទ័ពក្រុមតូចតាចមួយក្រុមឲ្យទៅវាយលុកផ្នែកខាងក្រោយរបស់សត្រូវដើម្បីឲ្យសត្រូវចាប់អារម្មណ៍នឹងបំបែកកម្លាំងទៅវាយលុកជាមួយក្រុមវាយធ្លាក់ទាំងនោះ។ ប៉ុន្តែសម្រាប់

ដែនការរបស់ស៊ិនហ៊ីវ បែរជាស្នើសុំឲ្យចូល ទៅបំបែកកម្លាំង
ទ័ពរបស់អូនសៀវ ដោយការបង្កើតពាក្យចាមអាវ៉ាមទៅវិញ។

ការប្រើដែនការជួរព្រួញយន្តពាក្យចាមអាវ៉ាមនេះបានទទួល
ភាពជោគជ័យ ដោយសារតែស្ថានការណ៍ក្នុងពេលនោះ មានសភាព
អាក្រក់ចំពោះអូនសៀវ។ ម្យ៉ាងទៀតស្រុកដៀបគុន និងស្រុកលិមយ៉ុង
ចាត់ទុកជាចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់បំផុតរបស់អូនសៀវ ក្នុងការដក
ថយទៅកាន់ត្រង់ហ្នឹងហើយ និយាយទៅវាប្រៀបបីដូចជាបំពង់ករបស់
អូនសៀវដូច្នោះដែរ។ បើត្រូវច្របាច់ជាប់ហើយមានតែផ្លូវស្លាប់មួយតែ
ប៉ុណ្ណោះដូច្នោះហើយទើបបានជាចូល រហ័សរហួនចំពោះបញ្ហានេះខ្លាំង
ដល់ថ្នាក់មិនគិតរកបាយទឹក។

ប្រសិនបើចូលចាប់ចំណុចខ្សោយនេះមិនបានទេ ហើយចេចស
បែរទៅជាជួរព្រួញពាក្យចាមអាវ៉ាមខុសទំនងដូចជាថា នឹងទៅវាយ
លុកយកស្រុកផ្សេង ដែលមិនមែនជាចំណុចយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់របស់
អូនសៀវ ជឿថាអូនសៀវ មុខជាមិនចាប់អារម្មណ៍ និងមិនបែងចែក
កម្លាំងទ័ពទៅទប់ទល់យ៉ាងពិតប្រាកដ។

ក្រៅពីនេះយុទ្ធសាស្ត្រនៃការវាយលុកអូនសៀវលើកនេះ មាន
លក្ខណៈខុសប្លែកពីការធ្វើសង្គ្រាមទូទៅផងដែរ។ ជាទូទៅពេលវាយ

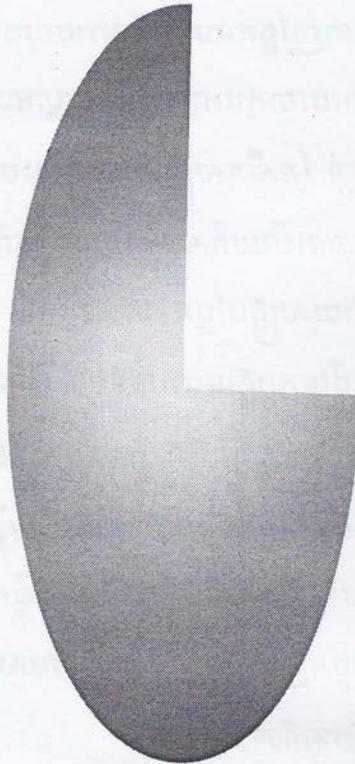
លុកពួកសត្រូវ អ្នកជំនាញផ្នែកយោធាមិនវាយលុកចំពីមុខត្រង់នោះ ទេគឺគេតែងតែធ្វើការវាយបោកបញ្ឆោតផ្នែកកណ្តាល ហើយទើបវាយ លុកសង្រួបផ្នែកឆ្វេងស្តាំ តែសឹកសង្គ្រាមលើកនេះបន្ទាប់ពីចូល បំបែក កម្លាំងទ័ពរបស់សត្រូវបានហើយក៏សម្រុកចូលវាយពីមុខត្រង់តែម្តង ដោយមិនបានធ្វើការវាយសង្រួបផ្នែកខាងទេ។

នៅក្នុងតម្រាពិជ័យសង្គ្រាមពោលទុកថា«ក្លែងបន្លំវាយនៅផ្នែក ខាង ដើម្បីវាយលុកផ្នែកកណ្តាល។ ពួកសត្រូវនឹងមិនអាចនឹកស្មាន ដល់ ពេលដែលសត្រូវនឹកស្មានមិនដល់ ទើបយើងផ្តើមវាយលុកផ្នែក ពីមុខ គឺចំផ្នែកកណ្តាល។ វាយចំពីមុខត្រង់ដើម្បីធ្វើការវាយលុកផ្នែក ខាងពួកសត្រូវនឹងច្របូកច្របល់។ ពេលដែលសត្រូវច្របូកច្របល់ ទើបយើងវាយលុកផ្នែកខាងទេ»។

វិធីវាយលុកអួនសៀវរបស់ចូឡលើកនេះប្រើផែនការ«ក្លែងបន្លំ វាយលុកផ្នែកខាងដើម្បីធ្វើការវាយលុកចំពីមុខ» ដែលធ្វើឲ្យមានការ ចាប់អារម្មណ៍ពីមនុស្សជំនាន់ក្រោយយ៉ាងខ្លាំងមហិមា។

«មុននឹង
យក
ពងមាន់
ទៅ
ធ្វើម្ហូប
ត្រូវតែ
បំបែក
វា
ជាមុនសិន»

១៩

និកចិត្ត

អ្នកនយោបាយ

«ដឹងបាញ់ ដឹងឈ្នះ និងចេះឲ្យអភ័យទាំងនេះគឺជាទឹកចិត្តរបស់កីឡាករ និងជាទឹកចិត្តអ្នកនយោបាយទាំងឡាយ» ។

គេតែងតែនិយាយតាមគ្នាថា សង្គ្រាមគឺជាយុទ្ធសាស្ត្របន្តពីការ តស៊ូផ្នែកនយោបាយ។ ដូច្នេះហើយ ទើបអ្នកជំនាញផ្នែកខាងយោធា ត្រូវតែមានចក្ខុវិស័យនិងទឹកចិត្តឲ្យដូចនឹងកីឡាករឬអ្នកនយោបាយ។

ក្នុងវគ្គទី៣របស់និទានសាមកុក និយាយពីលុតឆាកបញ្ចប់ សង្គ្រាមក្នុងស្រុកក្នុងរត និងការធ្វើសឹកដើម្បីបោសសម្អាតកងទ័ពរបស់ អ្ននសៀវឲ្យអស់។ នៅក្នុងខណៈពេលនៃកន្លែងនយោបាយរបស់អ្ននសៀវ ចូចូបានជួបប្រទះសំបុត្រមួយដុំធំ ដែលជាសំបុត្រកូនចៅរបស់ខ្លួនលួច សរសេរធ្វើទៅសុំការចុះចូលជាមួយអ្ននសៀវ ពេលនោះមានអ្នកស្នើ សុំឲ្យចូចូ ធ្វើការស៊ើបអង្កេតដែលលួចសរសេរសំបុត្រទាំងនោះឲ្យបាន ឃើញច្បាស់ហើយប្រហារជីវិតចោល ក៏ប៉ុន្តែ ចូចូមិនយល់ស្របតាម សំណើនេះទេ។

ចូចូបែរជានិយាយថា «ក្នុងពេលដែលអ្ននសៀវ កំពុងរុងរឿង នោះសូម្បីតែរូបខ្ញុំផ្ទាល់ស្ទើរតែមិនចង់រួចជីវិតផង ហើយចុះទម្រាំជីវិត អ្នកដទៃនោះ?»។ ដូច្នេះហើយទើបចូចូ បញ្ជាឲ្យដុតសំបុត្រទាំងអស់ នោះចោលដោយមិនធ្វើការស៊ើបអង្កេតរកឫសគល់អ្វីទាំងអស់ ព្រោះ ហេតុនេះទើបធ្វើឲ្យកងទ័ពរបស់ចូចូ មិនមានការបែកបាក់សាមគ្គីគ្នា។

ខ្លឹមសារក្នុងវគ្គនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថាចូតូ ជាអ្នកជំនាញខាងផ្នែកយោធានិងជាអ្នកនយោបាយអស្ចារ្យពិតមែន។ បើទោះបីជាក្នុងផ្នែកដទៃ ចូតូគឺហាក់ដូចជាយោរយោឌ្លះប៉ុន្តែនៅក្នុងផ្នែកនៃការប្រើមនុស្សវិញ ចូតូសមគួរនឹងទទួលបាននូវការលើកតម្កើងឲ្យក្លាយជាអ្នកនយោបាយដ៏មហាអស្ចារ្យ ព្រោះចូតូគឺជាមនុស្សដែលមិនចេះគិតចង់អាយាតព្យាបាទដល់បច្ចាមិត្តដែលមកសុំចុះចូលជាមួយខ្លួន ដូចយ៉ាងការធ្វើសង្គ្រាមជាមួយនឹងទៀវស៊ីវ ជាដើម។ កាលនោះទៀវស៊ីវ បានលើកទ័ពមកកាប់សម្លាប់ចូដ័ន ដែលជាកូនច្បងនិងចូអាន់ ដែលជាពេរូមទាំងសម្លាប់ទៀនអ៊ុយដែលជាមេទ័ពឯកនិងបានបាញ់ព្រួញត្រូវចំដៃស្តាំរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ក្រោយមកទៀវស៊ីវ បានជឿពាក្យណែនាំរបស់កាសៀងក៏ព្រមចុះចូលជាមួយចូតូ ចូតូមានការត្រេកអរជាខ្លាំង ហើយចេញមកទទួលស្វាគមន៍ទៀវស៊ីវយ៉ាងកក់ក្តៅបំផុត។

ចូតូមិនត្រឹមតែមិនគិតពីការសងសឹកឲ្យកូនប្រុសប៉ុណ្ណោះនោះទេថែមទាំងភ្ជាប់សាច់ឈាមជាមួយគ្នាដោយការរៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ឲ្យកូនប្រុសកូនស្រីរវាងគ្រួសារទាំងពីរ និងតែងតាំងឲ្យទៀវស៊ីវ ធ្វើជាមេទ័ពទៀតផង។ ឥរិយាបថបែបនេះធ្វើឲ្យទៀវស៊ីវមានការរំភើបយ៉ាងខ្លាំង ហើយបានតបស្នងសងគុណចូតូវិញដោយការសាងគុណសម្បត្តិ

ក្នុងសង្គ្រាមបង្ក្រាបសត្រូវនៅភាគខាងជើង។ ដូច្នោះអ្នកដែលគិតចង់
ធ្វើការធំត្រូវតែធ្វើចិត្តគំនិតរបស់ខ្លួនឲ្យធំទូលាយ។

នៅសម័យឈុនឈិវបានក្នុង ស្តេចជិនវើនក្នុង បានត្រាច់ចរទៅ
រស់នៅក្នុងស្រុកផ្សេងៗរហូតដល់១៩ឆ្នាំ។ ក្រោយមកទើបបានឡើង
គ្រងរាជ្យដើម្បីបានកសាងប្រទេសឲ្យមានសន្តិភាព។ ព្រះអង្គបានប្រើ
នយោបាយអូសទាញសត្រូវពីអតីតកាល ឲ្យមកធ្វើការងារជាមួយនឹង
ព្រះអង្គ។ ទង្វើនេះធ្វើឲ្យបរិវារស្តេចមុនៗជឿជាក់ថាស្តេចជិនវើនក្នុង
ពិតជាគ្មានការចង់គំនុំក្នុងជាមួយពួកខ្លួនពិតមែន ទើបធ្វើឲ្យព្រះអង្គ
បានទទួលការគោរពស្រឡាញ់និងការគាំទ្រពីបណ្តាអាណាប្រជានុរាស្ត្រ
ទាំងមូល។

នៅក្នុងសម័យនៃស្តេចឈូជ្ជង ដែលទើបឡើងមកគ្រងរាជ្យថ្មីៗ
ក្រោយពីព្រះអង្គបានបង្ក្រាបពួកសត្រូវអស់ហើយ ព្រះអង្គអនុញ្ញាត
ឲ្យនាងស៊ីដី ដែលជាស្នំឯក និងជាស្រ្តីដែលព្រះអង្គទ្រង់សព្វព្រះទ័យ
ជាងគេបំផុតនោះដើរចាក់ស្រាដល់មន្ត្រីគ្រប់គ្នា។ ស្រាប់តែមានខ្យល់
បក់មកបណ្តាលឲ្យភ្លើងក្នុងពិធីជប់លៀងរលត់អស់។

មានមន្ត្រីខ្លះ លួចលូកលាន់ខ្លួនប្រាណនាងស៊ីដី នាងស៊ីដីបាន
ធ្លៀតឱកាសចាប់យករយោលម្នាក់របស់មន្ត្រីទិលខូចទាំងអស់នោះមក

ហើយក្រាបទូលដល់ស្តេចឈូជ្ជង ដើម្បីឲ្យព្រះអង្គចាប់មន្ត្រីណាដែល
គ្មានរំយោលម្នកយកមកកាត់ទោស ប៉ុន្តែព្រះអង្គបែរជាសើចឲ្យលាន់
រំពង ហើយខ្សឹបប្រាប់មន្ត្រីទាំងអស់ដោះបន្ទោងម្នាក់ចេញគ្រប់គ្នាព្រម
ទាំងបញ្ជាឲ្យមន្ត្រីទាំងអស់ជីកស្រាឆ្នងពិធីជប់លៀងបន្តយ៉ាងសប្បាយ
រីករាយ។

នៅពេលដែលមន្ត្រីទាំងអស់ ដោះរំយោលម្នាក់អស់ហើយទើប
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជាឲ្យដុតភ្លើងប្រទិបសាជាថ្មីឡើងវិញ។ ពេលនេះមើល
មិនដឹងថា«នរណាជាមន្ត្រីខ្លួនខ្លួនទេ» ធ្វើឲ្យនាងស៊ីដី ក្រោធខឹងជាខ្លាំង
ទើបព្រះអង្គនិយាយល្អងលោមថាមនុស្សយើងគឺវាអីចឹងឯង តែកាល
ណាស្រាចូលមាត់ហើយតែងតែមានភាពពិបាកក្នុងការទប់អារម្មណ៍ខ្លួន
ឯងណាស់។

ប្រសិនបើព្រះអង្គដាក់ទោសមន្ត្រីទាំងអស់នោះ ពួកកងទ័ពនឹង
អស់កម្លាំងចិត្ត ហើយបើពេលណានគរអ្វី លើកទ័ពមកឈ្លានពានលើ
នគរឈូនោះ តើនរណានឹងលះបង់ជីវិតដើម្បីជាតិហ៊ានប្តូរជីវិតទប់ទល់
ជាមួយសត្រូវសាងគុណសម្បត្តិដល់នគរឈូនោះ?

ដូច្នោះមេដឹកនាំគប្បីធ្វើចិត្តឲ្យទូលាយទើបអាចនឹងបង្កើតសាមគ្គី
ភាពផ្ទៃក្នុងបាននិងអាចប្រើប្រាស់មនុស្សបានយ៉ាងស្រួល។ ម្យ៉ាងទៀត

នោះជ័យជម្នះដែលទទួលបាននៅក្នុង សមរក្ខមិទាំងនោះគឺជាលទ្ធផល
ដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងជាមួយសាមគ្គីរដ្ឋក្នុងយ៉ាងពិតប្រាកដ។

នៅក្នុងសម័យនោះសូម្បីតែចូត្ត បានទទួលជ័យជម្នះពីសង្គ្រាម
នៅស្រុកកូរត ហើយក៏ដោយ ប៉ុន្តែអ្ននសៀវ នៅតែមានអំណាចអាច
គ្រប់គ្រងដែនដីភាគខាងជើងចំនួន៤ស្រុកយ៉ាងរឹងមាំនៅឡើយ ទើបចូត្ត
ធ្វើតន្តិការសក្តានុពលដែលជោគជ័យនោះសម្រុកទៅមុខទៀត ដោយ
ការប្រមូលបានកម្លាំងដែលមានសភាពរឹងមាំស្រាប់ ដើម្បីវាយកម្ទេច
អ្ននសៀវរហូតដល់អាចរឹបអូសយកទឹកដីនៅភាគខាងជើងបាន។

ស្របពេលនេះដែរប្រសិនបើយើងសម្លឹងមើលហេតុការណ៍ឲ្យ
បានសព្វជ្រុងជ្រោយ យើងនឹងអាចឃើញច្បាស់ថានៅខាងមុខចូត្តមាន
អ្ននសៀវ ហើយនៅពីខាងក្រោយមានឡៅពៀវ ឡៅពី និងស៊ុនគួន
ដែលចេះតែរឹងមាំទៅរឿយៗ បើចូត្តមិនខំប្រឹងពង្រីកឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួន
ទេ គិតតែពីធ្វើសឹកសង្គ្រាមក្នុងស្រុករបស់ខ្លួននោះ នឹងគ្មានជួរនឹងគេច
ជុតពីភាពលំបាកបានឡើយ។

ដូច្នោះ ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានការណ៍បែបនេះ អ្នកដឹកនាំត្រូវតែមាន
ចក្ខុវិស័យខ្ពស់ អាចសម្លឹងមើលហេតុការណ៍បានវែងឆ្ងាយ អាចនឹកគិត
ដល់ផលប្រយោជន៍រួមបានសព្វជ្រុងជ្រោយ អាចប្តូរពីភាពបរាជ័យឲ្យ

ក្លាយជាភាពជោគជ័យបាន និងអាចរឹតបន្តឹងចំណងសាមគ្គីភាពផ្ទៃក្នុង
ឲ្យកាន់តែរឹងមាំឡើងៗទើបអាចទទួលបានជោគជ័យជាបន្តបន្ទាប់។

ចំណុចទាំងអស់នេះចូរហាក់បីដូចជាច្បាស់លាស់ណាស់។ ជា
ពិសេស ចូរសម្លឹងមើលឃើញច្បាស់ក្នុងចំណុចត្រង់ថាអ្នកដែលបាន
សរសេរសំបុត្រទៅសុំចុះចូលជាមួយអ្ននសៀវ នោះមិនមែនជាមនុស្ស
តែម្នាក់ទេ ប្រសិនបើចូរស៊ើបរកឃើញសកលពិតមែននោះតើស្ថានការណ៍
នឹងអ្នសបន្ថយទៅជាយ៉ាងណា?

ជាការពិត មនុស្សដែលខ្លាំងពូកែមួយចំនួននឹងរត់គេចខ្លួនទៅ
នៅជាមួយអ្នកដទៃដែលអាចធ្វើឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ចូរយ៉ាងខ្លាំង
ប៉ុន្តែប្រសិនបើចូរដុតបំផ្លាញសារសម្ងាត់នោះចោល អ្នកចម្បាំងភាគ
ច្រើន ក៏មានភាពកក់ក្តៅចង់រស់នៅជាមួយចូរ យូរអង្វែងតទៅត។

ការធ្វើបែបនេះ ចូរមានតែផ្លូវចំណេញពុំមានខាតបង់អ្វីសូម្បី
តែបន្តិចហើយការផ្តល់នូវភាពជឿជាក់ដល់កងទ័ពរបស់ខ្លួន វានឹងធ្វើ
ឲ្យកងទ័ពរឹតតែមានកម្លាំងតស៊ូប្រយុទ្ធកាន់តែខ្លាំងឡើងៗ។

កាលដែលចូរ ដុតបំផ្លាញសារសម្ងាត់ចោលនោះ គឺធ្វើដោយ
សុទ្ធចិត្តគ្មានចេតនាអ្វីបង្កប់នោះទេ។ យើងអាចមើលឃើញនៅត្រង់
ចំណុចដែលចូរ ឃើញសារសម្ងាត់ហើយក៏បញ្ជាឲ្យដុតបំផ្លាញចោល

ភ្លាមៗ នេះជាការបង្ហាញឲ្យឃើញពីចិត្តគំនិតដ៏ធំទូលាយរបស់ចូឆូ។

ជួយទៅវិញ បើមេបញ្ជាការជាមនុស្សមានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ គ្មានចក្ខុវិស័យ មិនចេះឲ្យអភ័យដល់អ្នកដទៃ រមែងកើតមានសង្គ្រាម ផ្ទៃក្នុង បែកបាក់សាមគ្គីគ្នាយ៉ាងពិតប្រាកដ។ មេដឹកនាំណាដែលមាន ចិត្តចង្អៀតមិនអនុញ្ញាតឲ្យកូនចៅរបស់ខ្លួនមានគំនិតគិតខុសពីខ្លួននិង ពេលដែលកូនចៅធ្វើអ្វីខុសបន្តិចក៏ថ្កោលទោសភ្លាម ទីបំផុតនឹងភ្លេច នូវគោលដៅផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ និងគិតតែពីរឿងដែលគ្មានប្រយោជន៍ បង្កតែរឿងផ្ដេសផ្ដាសដែលជាហេតុនាំឲ្យមានបញ្ហាដល់អ្នកដែលរស់ នៅក្បែរខ្លួន។ មនុស្សដែលមានចិត្តចង្អៀតបែបនេះ មិនអាចធ្វើការធំដុំ បានសម្រេចឡើយ។

បើនិយាយទៅ ចូឆូក៏ជាមនុស្សដែលធ្លាប់កាប់សម្លាប់មនុស្សដើម្បី សងសឹកឲ្យបិតារបស់ខ្លួនយ៉ាងសាហាវឃោរឃៅនៅស្រុកឈីជីវ និងក្រោយ មកទៀតក្នុងសង្គ្រាមស្រុកហ៊ូតូដែរ។ ចូឆូបានសម្លាប់មនុស្សបរិសុទ្ធអស់ជា ច្រើននាក់។ ភាពដ៏សាហាវព្រៃផ្សៃនេះធ្វើឲ្យមនុស្សជំនាន់ក្រោយធ្វើការរិះគន់ យ៉ាងខ្លាំង។

២០

ឧទ្ទាយកល

ពួនស្នាក់វាយលុក

ទាំង១០ទិស

របស់

ឆេវ៉ិយុក

នៅពេលនិយាយដល់ឧបាយកល «ពួនស្នាក់វាយលុកទាំង១០
ទិស»ធ្វើឲ្យយើងនឹងនឹកឃើញទៅដល់សង្គ្រាមចុងក្រោយរវាងលីវប៉ូង
(ឡេវប៉ូង) និងសៀងរី(ធីប៉ាអង)នៅស្រុកកែសៀវ។

បានឮគេនិយាយតគ្នាមកថាក្នុងសង្គ្រាមសម័យនោះហាន់ស៊ីន
ដែលជាមេទ័ពធំបានដឹកនាំកងទ័ព៣សែននាក់ ទៅពួនស្នាក់គ្រប់ទិស
ទាំង១០ ហើយបានបញ្ជូនព័ត៌មានតាមរយៈតែមួយប្រើចក្រកប៉ុណ្ណោះ។
នៅទីបំផុត អាចយកឈ្នះកងទ័ពរបស់សៀងរី និងបានធ្វើឲ្យសៀងរី
ទាល់ច្រករកផ្លូវចេញលែងបាន។

ឧបាយកល «ពួនស្នាក់វាយលុកទាំង១០ទិស» របស់ហាន់ស៊ីន
ល្បីល្បាញមកជាយូរហើយរហូតមកដល់សម័យរាជវង្សម៉ុង មានអ្នក
ប្រាជ្ញម្នាក់បាននាំយកឧបាយកលនេះមកនិពន្ធជារឿងល្ខោន និងតែង
ជាទំនុកច្រៀងយ៉ាងពីរោះរណ្តំ។

ក្នុងវគ្គទី៣១ នៃរឿងនិទានសាមកុក ឡកួនចុងក៏បានសរសេរពី
ឧបាយកលនេះទុកដូចដែរ។ ខ្លឹមសារទាំងនោះមានតទៅនេះ៖

ក្រោយសង្គ្រាមនៅស្រុកកួរត ចប់ស្រេចបាច់ហើយ។ ចូរបាន
សម្រួលកងទ័ពសាជាថ្មីឡើងវិញ ហើយបានលើកទ័ពគ្រងទន្លេហ្លួងហូ
ដើម្បីដេញតាមអ្ននសៀវ ឯអ្ននសៀវ ទ្រាំមើលភាពបរាជ័យរបស់ខ្លួន

លែងបាន ទើបប្រមូលកងទ័ពរបស់ខ្លួនពីស្រុកទាំង៤ក្នុងភាគខាងជើង
មកឈរជើងនៅតំបន់សងតេង គិតនឹងប្តូរស្លាប់រស់ជាមួយច្នូតមួយទឹក
ទៀត។

ច្នូតបានកោះហៅទីប្រឹក្សាទាំងអស់មកពិភាក្សាគ្នាដើម្បីនឹងដាក់
ផែនការវាយកម្ទេចអ្ននសៀវ ឲ្យដល់ឫស ។ ពេលនោះធៀយុកក៏បាន
ស្នើផែនការ«ពួនស្នាក់វាយលុកទាំង១០ទិស»ដល់ច្នូត។

ធៀយុកប្រាប់ច្នូត ឲ្យដកថយទ័ពមកនៅត្រង់មាត់ទន្លេហើយចាំ
បែងចែកកងទ័ពជា១០កងពលដើម្បីត្រៀមវាយលុក។ បន្ទាប់មកប្រើ
កងទ័ពមួយក្រុមទៅបោកបញ្ឆោតកងទ័ពរបស់អ្ននសៀវ ឲ្យមកជាប់
អន្ទាក់«ពេលដែលកងទ័ពរបស់យើងគ្មានផ្លូវដកថយនឹងតស៊ូស្លាប់ក្នុង
សង្គ្រាមលើកនេះធានាថានឹងឈ្នះអ្ននសៀវយ៉ាងពិតប្រាកដ»។

ច្នូតក៏អនុវត្តតាមផែនការនោះភ្លាម ដោយបញ្ជាឲ្យកងទ័ពបែង
ចែកចេញជាពីរក្រុម មួយក្រុមមាន៥កងពល។ នៅក្រុមខាងឆ្វេងដឹកនាំ
ដោយហៃហ្គុន ទៀវលៀវ លិទៀន ផ្នាក់ជិន និងហៃហ្គូអៀន ចំណែក
មេទ័ពផ្នែកនៅខាងស្តាំមាន ចូហង់ ទៀវខាប់ សុឡុង អ៊ុតិម និង កូឡា
កងទ័ពទាំង១០ក្រុមបាននាំគ្នាទៅពួនស្នាក់ផ្លូវទាំងសងខាង។ បន្ទាប់មក
បញ្ជាឲ្យទៅធ្វើកងទ័ពមួយក្រុមផ្សេងទៀតទៅបោកបញ្ឆោតអ្ននសៀវ

នៅពេលដែលអ្ននសៀវ បានលើកទ័ពមកដល់ ខៅធ្នូនាំកងទ័ពរត់គេច រហូតមកដល់មាត់ប្រាំងទន្លេ។

ចូរឃើញឱកាសល្អមកដល់ ក៏ស្រែកប្រាប់កងទ័ពថា «កងទ័ព ទាំងឡាយនៅមុខគ្មានច្រកចេញទេ ហើយនៅខាងក្រោយក៏គ្មានច្រក ចេញដែរ បើមិនតស៊ូស្លាប់រស់ទេនឹងត្រូវស្លាប់»។ ពួកកងទ័ពក៏ស្រែក ស្រុះគ្នាថា«ស៊ូស្លាប់ៗៗ»ហើយបានសម្រុកចូលទៅវាយកម្ទេចកងទ័ព របស់អ្ននសៀវពេញទំហឹង កងទ័ពរបស់អ្ននសៀវក៏កើតជាចលាចល ប្រញាប់ដកទ័ពថយ ប៉ុន្តែមិនទាន់ដកទ័ពថយបានស្រួលបួលជង ក៏ពួ សម្តែងស្តរជ័យលាន់កងរំពងពីផ្នែកខាងឆ្វេង។ ពេលនោះកងទ័ពរបស់ ហៃហ្គូអៀននិងកូឡា ដែលពួនចាំនៅផ្នែកខាងឆ្វេងក៏បានស្ទុះព្រូចេញ មករត់កាប់សម្លាប់កងទ័ពរបស់អ្ននសៀវយ៉ាងចាស់ដៃ។

អ្ននសៀវ នាំកងទ័ពមួយក្រុមពុះពារបានចេញពីការឡោមព័ទ្ធ នោះរហូតទទួលគ្រោះថ្នាក់ហូរឈាមសស្រាក់ពេញទាំងខ្លួន រត់ទៅមុខ មិនទាន់បាន៥គីឡូម៉ែត្រជងកងទ័ពដាក់ជិននៅផ្នែកខាងឆ្វេងនិងកងទ័ព អ៊ុតិមដែលនៅផ្នែកខាងស្តាំបានស្ទុះចេញមកទៀត បន្ទាប់មកកងទ័ព ដែលពួនស្នាក់ចាំនាំគ្នាចេញមកជាបន្តបន្ទាប់កាប់សម្លាប់ទាហានរបស់ អ្ននសៀវ ស្លាប់រាយពាសពេញគរលើដីគ្មានសេសសល់ម្នាក់ឡើយ។

ជាទូទៅការព្រួនស្នាក់វាយលុកសត្រូវច្រើនតែប្រើកម្លាំងតិចជាង
ទៅវាយលុកសត្រូវដែលមានកម្លាំងច្រើនជាង។ គោលបំណងនៅក្នុង
យុទ្ធសាស្ត្រនេះគឺវាយកម្ទេចសត្រូវឲ្យខ្ទេចតែម្តង មិនបន្សល់ទុកសូម្បី
តែម្នាក់។

ក្នុងសម័យបុរាណ នៅមិនទាន់មានអាវុធនៃបា ដូចបច្ចុប្បន្ន
នៅឡើយ។ បើចង់កម្ទេចពួកសត្រូវឲ្យជុតពូជ មិនមែនជារឿងងាយទេ
ដូច្នោះហើយ ទើបគេប្រើវិធី «ព្រួនស្នាក់ចាំវាយលុកគ្រប់ទិសទីដើម្បីឲ្យ
បានសម្រេចទៅតាមគោលដៅរបស់ខ្លួន»។

សង្គម

តម្រាពិជ័យសង្គ្រាមសាមគ្គី

នាំខ្ញុំចំណុច

ឱ្យជាពាក្យកាព្យ

ចាយចាំ

មួយកលយុទ្ធការឡោមព័ទ្ធ
 បីរូបរួមគ្នាយ៉ាងល្អល្អៈ
 បួនខ្លឹមផ្គន់បន្ទោបង់
 បួនយកផ្ទះសោះតែបំភាន់
 ប្រាំឧបាយកលនៃស្រីស្រស់
 ប្រាំពីរបញ្ជាតឲ្យខ្លាយខ្ពស់
 ប្រាំបីឧបាយប្រដេញខ្លា
 ប្រាំបួនទស្សនវិជ្ជាកយោធា
 ដប់ស្រែកខាងឆ្វេងលេងខាងស្តាំ
 សិល្បៈការដេញល្អអនេក
 ដប់ពីរព័ត៌មានដែលក្លែងក្លាយ
 តែអ្នកដឹកនាំដ៏ហានក្លា
 ដប់បីដែនការលោកតាន់កុង
 ដេញវាយចូលទៅតាមផ្លូវ
 ដប់បួនទៀវហ៊ុយចិត្តឆេវឆាវ
 វាយដំកូនចៅសេពសុរា
 ដប់ប្រាំបញ្ជាតបច្ចាមិត្ត

ពីរនោះបែនបត់តាមឱកាស
 ឃើញចំណុចឈ្នះចង់សម្ព័ន្ធ។
 រួចហើយវែកប្លង់ដោយរូសរាន់
 ដឹងហេតុមិនទាន់អាសន្នដល់។
 ឯប្រាំមួយនោះញោះជាកល
 ខ្លាពីរទប់ទល់ប្រឆាំងគ្នា។
 ខាំសុនខាយ៉ាងពុះពារ
 កបកលមាយានៃស៊ិនសេក។
 ដប់មួយមិនចាំឲ្យយូរពេក
 មិនចាំថ្ងៃស្អែកដេញប្រហារ។
 ជាគ្រោះអន្តរាយយ៉ាងអស្ចារ្យ
 ប្រើប្រាស់ប្រាជ្ញាវិភាគត្រូវ។
 អាចឈ្នះទាំងស្រុងលើសត្រូវ
 លិប្បិមិនទៅត្រូវមរណា។
 ធ្លាប់តែសាហាវអំពូប្រាជ្ញា
 ចេះប្រើប្រាជ្ញាត្រួតស៊ីគ្នា។
 ឲ្យគេបានចិត្តភ្លេចអង្គា

លបលួចប្រហារកុំរញ្ជា	សត្រូវច្បាស់ជាបរាជ័យ។
ដប់ប្រាំមួយហេតុការណ៍ចលាចល	អ្នកជិតវិលវល់មិនដឹងអ្វី
តែអ្នកនៅឆ្ងាយភ្លឺដូចថ្ងៃ	អ្នកជិតនោះនៃតែងវង្វេង។
ដប់ប្រាំពីរបួនស្បៀងនៅអូរចៅ	កម្ចាត់សត្រូវឲ្យចម្បែង
បានស្បៀងមានល្អិតលេចសូរ្យសែង	សត្រូវវង្វេងក្នុងអន្ទការ។
ដប់ប្រាំពីរជុំរួចជ្រាយជាដំណឹង	ប្រកាសឲ្យដឹងដល់បច្ចា
ព័ត៌មានមិនពិតតឿមសារ	ធ្វើឲ្យបច្ចាបែកសាមគ្គី។
ដប់ប្រាំបួននយោបាយដ៏សក្តិសិទ្ធិ	អាចទិញទឹកចិត្តឲ្យពលី
ព្រោះមេដឹកនាំមិនរករី	គ្រប់គ្រងគិតពីចិត្តខ្លួនឯង។
ម្តែងបាយកលស្នាក់វាយលុក	ប្រាជ្ញាធៀយុកយ៉ាងចិញ្ចែង
ស្នាក់គ្រប់ដប់ទិសគួរស្ងប់ស្ងួង	ខ្មាំងទាល់ចម្បែងគេចមិនរួច។

នុយ វាសនា

៦-លោកអ្នកអាចហ្វឹករាងកាយ ពាក្យសម្តី គំនិតក្នុងបែបថ្មីមួយទៀតធ្វើឲ្យ
ជីវិតអ្នករឹតតែមានតម្លៃ

៧-លោកអ្នកនឹងជួបនូវក្តីស្រមៃហើយប្រើក្តីស្រមៃនោះឲ្យក្លាយជាការពិត

៨-លោកអ្នកនឹងអាចបំបែកកំផែងដែលបិទបាំងនូវក្តីស្រមៃរបស់លោកអ្នក

៩-លោកអ្នកនឹងបានរៀនពីវិធីសាសនានិងប្រើអារម្មណ៍ដើម្បីសេចក្តីសុខ
និងភាពជោគជ័យ

១០-លោកអ្នកនឹងដឹងពីវិធីទំនាក់ទំនងជាមួយខ្លួនឯងដែលនឹងអាចធ្វើឲ្យអ្នកជា
មនុស្សថ្មីម្នាក់ទៀតដែលអ្នកចង់បាន

១១-លោកអ្នកនឹងអាចរស់នៅក្នុងចំណោមនៃមនុស្សដែលកំពុងតែចង់អភិវឌ្ឍ
ខ្លួនហើយវានឹងអាចបន្ថែមកម្លាំងក្នុងខ្លួនរបស់លោកអ្នក

១២-លោកអ្នកនឹងបានជួបនូវកម្លាំងជំរុញថ្មីមួយទៀត

១៣-លោកអ្នកនឹងបានជួបនូវកម្លាំងជីវិតក្នុងខ្លួនរបស់អ្នក១០០ភាគរយ

១៤-អ្នកនឹងបានជួបនូវបទពិសោធន៍ ឬមិត្តភាពដែលនឹងធ្វើឲ្យអ្នកជក់ចិត្តដិត
អារម្មណ៍ក្នុងការដើរទៅមុខគ្មានថ្ងៃនឹងធុញទ្រាន់

១៥-លោកអ្នកនឹងបានរៀននូវបច្ចេកទេសនៃការប្រើកម្លាំងរបស់លោកអ្នកឲ្យ
បានពេញទំហឹងដើម្បីឈានទៅរកភាពជោគជ័យដូចក្តីប្រាថ្នា។

ចូលរួមសិក្ខាសាលា SLES

...គឺជាការបណ្តាក់ទុនដ៏មានតម្លៃបំផុតក្នុងជីវិតរបស់លោកអ្នក។

សូមទាក់ទងមកកាន់លេខ: ០៧៧ ៨៥ ០៣ ០៥

Smart tutor

មានទទួលសេវាកម្មបង្រៀនដល់ជូន៖

ចំណេះដឹងទូទៅគ្រប់កម្រិត

គណិតវិទ្យា រូបវិទ្យា គីមីវិទ្យា ជីវវិទ្យា ភាសាខ្មែរ

ភាសាបរទេសគ្រប់កម្រិត

ភាសាចិន ភាសាអង់គ្លេស ភាសាថៃ ភាសាបារាំង ភាសារៀតណាម
និងកុំព្យូទ័រគ្រប់កម្មវិធី

បញ្ជាក់: គ្រូសុខ្ខែតែមានបទពិសោធន៍និងឆ្លងកាត់គរុកោសល្យយ៉ាង
ត្រឹមត្រូវ

ជាពិសេសគ្រូមួយចំនួនធំបញ្ចប់ការសិក្សាពីបរទេស

និងគ្រូមកពីបរទេសតែម្តង។

ទំនាក់ទំនងតាមទូរស័ព្ទលេខ ០៧៧ ៨៥ ០៣ ០៥

តម្រា ពិធីយសស្ត្រីម សាមគ្គីភាព

- ១ . យុទ្ធវិធីនៃការឡោមព័ទ្ធ
- ២ . ប្រែប្រួលតាមឱកាស
- ៣ . ចំណុចខ្សោយនៃការចូលរួមពីសម្ព័ន្ធមិត្ត
- ៤ . យុទ្ធសាស្ត្រខ្លីប្រើបង្កនូវច្បាប់យកផ្ទះ
- ៥ . ឧបាយកលស្រីស្រស់
- ៦ . សង្គ្រាមញោះឲ្យខឹង
- ៧ . ឧបាយកលបញ្ឆោតខ្លាពីរក្បាលឲ្យដណ្តើមចំណីអាហារក្នុង
- ៨ . ឧបាយកលដេញខ្លាឲ្យទៅខាំជាមួយត្រៃព្រៃ
- ៩ . ទស្សនវិជ្ជាកយោធារបស់ស៊ិនសេក
- ១០ . យុទ្ធសាស្ត្រស្រីស្រស់ក្នុងតែទៅវាយខាងស្តាំឬវាយពីលិចបញ្ឆោតពីកើត
- ១១ . សិល្បៈក្នុងការដេញប្រយុទ្ធ
- ១២ . ព័ត៌មានក្លែងក្លាយនិងការវិភាគព័ត៌មានរបស់អ្នកដឹកនាំ
- ១៣ . ផែនការរបស់តាន់កុង
- ១៤ . ប្រាជ្ញារបស់ទៀវហ៊ុយ
- ១៥ . ឧបាយកលបញ្ឆោតសត្រូវឲ្យឆ្អឹងកន្លើងឬឡើងចាង
- ១៦ . អ្នកដែលនៅក្នុងហេតុការណ៍តែងរងរង្វង់អ្នកដែលនៅក្រៅហេតុការណ៍តែងមើលឃើញច្បាស់
- ១៧ . សង្គ្រាមប្លន់យកស្បៀងនៅស្រុកអូចៅ
- ១៨ . ផ្សព្វផ្សាយពាក្យចោមអាវាមដើម្បីបំបែកកម្លាំងសត្រូវ
- ១៩ . ទឹកចិត្តអ្នកនយោបាយ
- ២០ . ឧបាយកលពូនស្នាក់វាយលុកទាំង១០ទិលរបស់ធៀបយុក

បោះពុម្ពលើកទី០៣

ISBN 978-999-63-60-57-2

៧០០២

www.facebook.com/7khmer

Fb page : Entertainment And Knowledge